

Profiriist igapähele

Delli uus kuvar näitab päris elu

Mänguri rõõm

Võimas kaart 2500 krooniga

Lustikummut

Meie testija pani Epsonile hüüdname

Teine Eesti

Maci-meestel lõbu laialt

[digi]

Elu algab Full HD juures

Testis neli videokaamerat

14 PAARI KLAPPE HEA HELI OTSIJALE

Uus koolitus: kuidas kosmos pildile saada, 1. osa

Tom Clancy uus seiklus toimub kokpitis

Nr 48, **aprill 2009**
Hind 39.90 kr

9 771736 269016

Kaval nipp:
sülearvutil väline graafikakaart

[digi] tuleb appi:
vabane Windows XP tüütutest teadetest

~~14 000.-~~

soodustus

100%

Uus hind

0.-

Telli [digi] ja võida sülearvuti Acer Aspire!★

Kiirusta, arvuteid on piiratud kogus!

[digi] tellimiseks:

- mine kodulehele www.telli.ee
- saada e-kiri levi@presshouse.ee või
- helista 660 9797

*Tasuta Acer Aspire 6930g võitmiseks pead olema [digi] tellija. Sülearvuti loosimises osalevad kõik [digi] tellijad, kellel on 31. mai 2009 seisuga kehtiv aastatellimus või otsekorraldusleping. Kampania tingimused ning sülearvuti parameetrid leiad aadressilt www.telli.ee

telli.ee
HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

38 >

14 paari kõrvaklappe

Võrdleme kõrvaklappe ja valime nende seasst välja need, mida hea heli otsijal osta tasuks.

VÄRSKE KRAAM

- 8 > Uudised**
CeBIT 2009: robotid ja e-lugejad
- 12 > Top**
10 unustatud brauserit
- 16 > Tulevik**
Robotlõikus üle interneti
- 18 > Naistekas**
Kõvakettad ainult naistele
- 20 > Arvamus**
Raskel ajal on õige ettevõtjaks hakata!
- 23 > Kristel Randrüüt**
Blogiv restoran

JÄRELE PROOVITUD

- 24 > iLife '09**
iLife '09
- 26 > Sennheiser RS130**
Nagu täiendav
- 27 > Epson EH-DM2**
Ühika kõige popim kutt
- 28 > HP Photosmart Premium Fax All-in-one**
Reumahaige printer

- 29 > Logitech Harmony 1100**
Sama tark, aga ilusam
- 30 > Gigabyte GeForce GTS 250
Gigabyte GeForce 9600GT**
Kaks uusimat NVIDIAt
- 31 > Dell Ultrasharp 2209WA**
Ferrari Toyota hinna eest?
- 32 > Fujitsu Siemens Amilo SA3650 +
GraphicBooster**
Töökoht kolme kuvariga
- 33 > MSI GT735**
Punaste ja oranžide söda
- 34 > Epson Stylus SX100**
Vähenõudlikule kasutajale
- 35 > LG Flatron
W2600HP-BF**
Varjab valguse
- 36 > Fujitsu Siemens
Mobile Note Taker**
Onu Raivo jutupliats
- 36 > Fujitsu Siemens
Storagebird Solo 25-UP**
Kasutamiseks paljakäsi
- 37 > Microsoft Explorer Mouse**
MS Punnepepu
- 37 > Microsoft Arc Mouse**
Väike Küürselg-sälg

28 >

Kas ilu sünnib patta panna?

31 >
Ideaalne kuvar

64 >

Dresseeritud tiivulised

Tom Clancy's H.A.W.X. (Xbox 360)

TESTID

- 39 > Suur test**
14 paari ilusa heliga kõrvaklappe
- 48 > Väike test**
Testis neli Full HD kaamerat

KUIDAS

- 54 > ... veebilehti oma suva järgi muuta**
Teeme võõrad veebid paremaks
- 55 > ... netis raadiot kuulata**
Välismaa raadio on ju parem
- 56 > ... saada lahti tüütutest jutumullidest Windows XP-s**
Ära hakkab tüütama juba
- 56 > ... Gmailile netiühenduseta ligi pääseda**
Veebipõhine postkast ilma internetita
- 58 > ... kulturist kiviks muuta**
Teeme ise ausamba
- 60 > ... pildistada taevast? 1. osa**
Taevas, piltniku igipõline vaenlane
- 62 > ... salvestada arvutimängu pilti videona?**
Sõprade ees vaja ju uhkeldada

PLAY

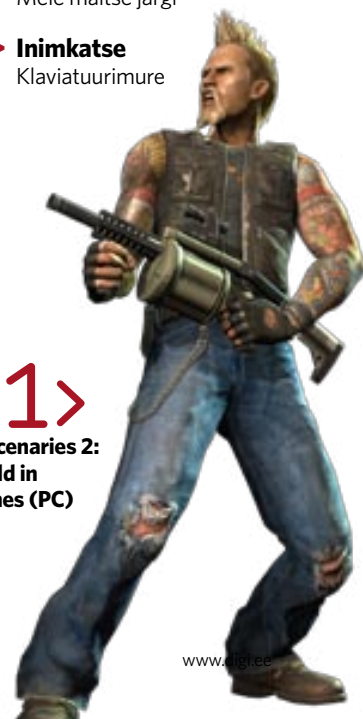
- 64 > Tom Clancy's H.A.W.X. (Xbox 360)**
Dresseeritud tiivulised
- 67 > Resistance 2 (PS3)**
Inimkonna viimne tund
- 68 > Banjo-Kazooie: Nuts & Bolts (Xbox 360)**
Ise tehtud, hästi tehtud!
- 69 > F.E.A.R. 2: Project Origin (PC)**
Hirmul on pikad jalad
- 70 > Saints Row 2 (PC)**
Parim GTA-kloon nüüd ka arvutil!
- 71 > Mercenaries 2: World in Flames (PC)**
Midagi tulihingelisele püromaanile
- 72 > Death to Spies (PC)**
Venelane ameeriklaste vastu
- 72 > Sniper Elite (PC)**
Ameeriklane venelaste vastu
- 73 > LocoRoco 2 (PSP)**
Hullumeelsed kakukesed
- 73 > Patapon (PSP)**
Jumal on trummar
- 75 > Tulekul**
Kevad tuleb koos eepilise märuliga

TAGUMINE OTS

- 76 > Ostujuht**
Võta poodi minnes kaasa
- 78 > Saabunud post**
Lugeja raputab rusikat
- 80 > Digidoktor**
Meie ikka aitame
- 81 > Kuulame ja vaatame**
Meie maitse järgi
- 82 > Inimkatse**
Klaviatuurimure

71 >

Mercenaries 2: World in Flames (PC)

Telefon on uus arvuti

• Ennustan, et aasta teises pooles hakkab [digi] palju rohkem kirjutama telefonidest.

Lõpuks ometi on mobiilimaailm saamas uut hingamist, mida on loodetud 3G turuletulekust saadik. Tehnoloogia on arenenud, mõistliku hinna eest on võimalik teha ägedaid telefone. Nii ägedaid, et sülearvutit polegi enam vaja tihtipeale kaasas kanda.

Aprillist-maist ootame turule Google'i operatsioonisüsteemil Android põhinevaid telefone. Esmalt HTC ja Vodafone'i koostöös valminud Magicut, aga kindlasti ka Samsungi ja teiste suuremate tootjate taolisi mobiile.

Suvel tuleb välja iPhone'i operatsioonisüsteemi 3. versioon, mis muuhulgas toob ka kauaoodatud *copy-paste*'i võimalused, MMSi ja muud. Seega muutub iPhone paljude jaoks konkurent-sivõimelisemaks.

Ei tasu unustada ka Nokiat, kes on lubanud turu puutetundlike ekraanidega telefonidega üle ujutada. Nokia 5800 on tõeliselt hea telefon, ent valik peaks olema suurem.

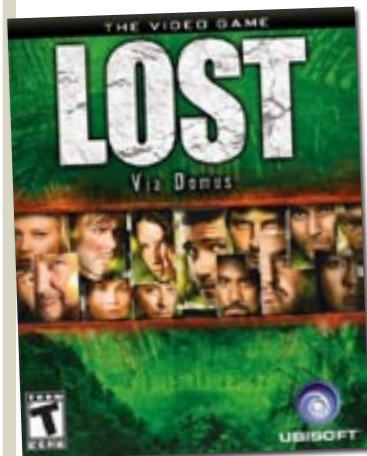
Selles numbris kõnnime audio-video teed mööda. Ava lk 38 ja loe kõrvaklapitesti ning kohe sellele järgnevat videokaamerate testi.

✉ HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

Nokia on lubanud turu puutetundlike ekraanidega telefonidega lausa üle ujutada

[MÄNGUMÄNG]

Üle pika aja oli eelmisel kuul valesid vastuseid rohkem kui õigeid. Tegelikult on Nintendo DS-id müüdnud maailmas ligi kaks korda enam kui PlayStation Portable'it.

Arvutimängu «Lost: Via Domus» võitis:

• Hannes Žukov

Mängude plakatid:

- Daisy Hinnosaar
- Sten Aan
- Taimo Lehtsalu
- Viktor Abramson
- Marvin Ruusmaa
- Kaspar Kannik
- Robert Matt
- Terje Laansoo

Auhinnad saab kätte [digi] toimetusest Liimi 1, Tallinn.

- Aadress: Liimi 1, 10621 Tallinn
- tel 661 6186 • faks 661 6185
- e-post digi@presshouse.ee

Toimetetus

Peatoimetaja

Henrik Roonemaa

henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetajad

Sven Vahar

sven.vahar@presshouse.ee

Martin Mets

martin.mets@presshouse.ee

Kujundaja

Holger Vaga

holger@presshouse.ee

Keeletoimetaja

Piret Reidla

piret.reidla@presshouse.ee

Tellimine

• telefonil 660 9797

• e-posti aadressil

levi@presshouse.ee

• veebis aadressil

<http://www.telli.ee>

telli.ee

HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

Aastatellimus 399 krooni.
Otsekorraldus 33 krooni kuus.

Reklaam

Raimo Kõrts

tel 661 6186

raimo.korts@presshouse.ee

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**

Trükk **Unipress**

© **Presshouse OÜ**

Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

www.digi.ee

PENTAX K-m: kasutajasõbralike peegelkaamerate eesliinil

Fototehnika on läinud aasta-aastalt aina odavamaks ning nii on üha enam inimesi oma pisikese kompaktkamera kõrvale või asemele soetanud suurt loomingulist vabadust pakkuva digitaalse peegelkaamera. Pentax K-m`i sees on keerulised funktsioonid lihtsal kujul!

Kui pool tosinat aastat tagasi tuli ühe digipeegli omandamiseks välja käia summa, mis võrdus keskpärase digikompaktkamera kolmekordse hinnaga, siis nüüdseks on asjad oluliselt muutunud. Igal enesest lugupidaval kaameratootjal on valikus vähemalt üks digipeegelkaamera, mis on odavam kui nii mõnigi kõrgema klassi kompaktnäe "seebikarp".

Pentax peab endast lugu küll. Tema suurepärase ja soodsa digipeegli nimeks on K-m.

Oma klassi kõige pisem

Peegelkaamerate üheks puuduseks loetakse nende suuri mõõtmeid. Taskusse libistamisest ei saa nende puhul juttugi olla, tavalisse käekotti ei mahu nad reeglina samuti. Pentax K-m annab selles osas kõigile oma konkurentidele silmad ette - selle kaamera kere on neist kõige väiksem. K-m puhul on aga väga oluline ka veel see, et väiksemate mõõtmete nimel ei ole ohverdatud mitte ühtegi tähtsat ega vähemtähtsat funktsiooni.

K-m`il on kõik olemas, mida ühelt digipeegli oodata võiks - läbi pilditsija paistab kaadrist isegi protsendi võrra enam kui Pentaxi lipulaeval K20D. Lisaks sellele omab K-m mehaanilist värinastabilisaatorit ning avast, kuhu kompaktnäe liitiumaku asemel mahub neli AA suuruses patareid/akut. Selliste omaduste juures on kaamera mõõtmed - 122,5 x 91,5 x 67,5 mm - enam kui tähelepanuväärsed.

Lihtne kasutada

Pentax on K-m peegelkaamera loonud nii, et seda oleks võimalikult lihtne kasutada ka neil inimestel, kes on siiani pildistanud tavalise digitaalse kompaktkameraga. Peaaegu kõik aparraadi kontrollnupud asuvad sarnaselt kompaktkameratele pildimasina paremal pool. Vasakul on vaid välklambi avaja ning teravustamisrežiimide lüliti.

K-m kaameral on digipeeglite maailmas ainulaadne interaktiivne abimenüü. Selle

jaoks on koguni eraldi küsimärgi ikooniga tähistatud nupp, millele vajutades kuvab kaamera LCD-ekraanile õpetussõnad selle kohta, millistes tingimustes hetkel valitud pildiprogrammi mõttekas kasutada oleks. Samuti seletab see kasutajale, millist funktsiooni iga aparraadi nupp täidab.

Loominguline vabadus

Sarnaselt kõikidele peegelkaameratele saab ka K-m aparraadi objektive vahetada. Selle ette saab keerata ükskõik millise objektivi, mille Pentax on valmistanud viimase 34 aasta jooksul (K-bajonett). Samuti sobivad universaalse objektivi tootja - nagu näiteks Tamroni - objektivid, mis Pentaxi kaamerate jaoks valmistatud on. Selline ühilduvus tähendab muuhulgas ka seda, et kui tulevikus peaks juhtuma, et soovite osta suurema, võimsama ja veelgi professionaalsemate omadustega Pentaxi kaamera, saate K-m`ile soetatud optikat ka selle ees kasutada.

Erinevad objektivid avavad pildistaja jaoks senisest hoopis teistsuguse, uue ja huvitava maailma. Lainurkobjektiviiga mahuvad kaadrisse ka lähedal asuvad suured objektid, teleobjektiviiga saab pildistada kaugemal asuvaid linde ja loomi. Valgusjõuline objektivi laseb pildistada hämaras ilma välguta ja jätab tausta kunstiliselt uduseks... Võimalused on piiramatud.

Pentax K-m kaamera jaoks on spetsiaalselt valmistatud kaks objektivi - üks 18-55 mm fookuskaugusega standardsuum ning üks 50-200 mm telesuum, millega saab pildistada kaugemal asuvaid objekte. Need kaks objektivi kaaluvad teistest sarnastest vähem, kuna ei sisalda peaaegu üldse metallist osi. K-m kaamera on saadaval koos 18-55 mm objektiviiga või komplektina, kuhu kuuluvad mõlemad ülalmainitud.

Lisaks kaamerasse sisseehitatud välklambile saab K-m`i peale kinnitada välise välklambi. See valgustab pildistatavat suuremas raadiuses ja ühtlasemalt, muutes fotod tihti palju loomulikumaks.

Kompromissitu tehnoloogia

Jah - K-m on digitaalne peegelkaamera, mis on suunatud algajale. Sellegipoolest on sellele lisatud nii palju kõrgema klassi kaamerate omadusi, et need teevad aparraadist välja kasvamise üpris raskeks.

K-m`i sees vormib sensori poolt salvestatu piltideks täiustatud variant Pentaxi kallimate digipeeglite K200D ja K20D sees olevast PRIME pilditötlusprotsessorist.

Sensori paikneb ka juures ka palju kiidusõnu saanud värinastabilisaator, mis on K-m kaamera jaoks väiksemaks muudetud, kuid töötab täpselt sama tõhusalt kui professionaalidele mõeldud kaameratel.

K-m digipeegli odavam hind tuleneb eelkõige kere ehitusest - kasutatud on odavamaid materjale ning puuduvad tihendid, mis kaamera pritsmekindlaks muudaks. Kere aga ei ole sellegipoolest lihtsalt plastikust. Seda toetab alumiiniumist šassi. Sellele lisaks on K-m`il võrreldes oma lähimate konkurentidega suurem sarivõtte kiirus ning kõrgem ISO - 3200. Kaamera kasutab toiteallikaks nelja AA suuruses patareid/akut. Liitiumpatareid kestavad K-m`is jalustrabavad 1650 kaadrit.

Pentax on jätnud alles väga palju K200D suurepäraseid omadusi, paigutanud need märksa kompaktesse vormi ja näinud palju vaeva menüüde ja kontrollnuppude kasutajasõbralikuks muutmiseks.

Tulemuseks on fotoaparatuur, mida võib silmaga pilgutamata soovitada kõigile, kes plaanivad endale soetada esimest digitaalset peegelkaamerat.

Pentax K-m ja 18-55mm suumobjektivi

Hind: 6490 krooni

Müügil: Photopoint (www.photopoint.ee)

Sensor: 10,2 megapiksli CCD

LCD-ekraani diagonaal: 2,7"

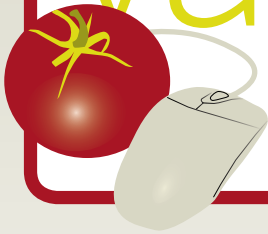
Sarivõtte: 3,5 kaadrit sekundis

Muu: värinastabilisaator, RAW

Mõõtmed: 122,5 x 91,5 x 67,5 cm

värske kraam

> Mida näidati CeBITil? **LK 8** > Millist brauserit kasutasid sinu isa ja ema? **LK 12** > BBC tegi pätti! **LK 14** > Hiirematt, mida saab pesta pesumasinas **LK 19** > Kes see blogib köögis? **LK 23**

Õnnestunud hübriid

Videot salvestavad fotoaparaadid pole enam uudiseks. Vähesed neist aga pakuvad korraga nii kvaliteetset fotopilti kui videopilti ühes kompaktses keres.

• Kui G1 oli esimene Micro Four Thirds tehnoloogiat esindav ilma peeglimehhanismita nn poolpeegelkaamera, siis GH1 on sama kaamera edasiarendus, mis võimaldab nüüd ka videot salvestada. Kaamera südameks on endiselt 4/3 LMOS sensor, mida kasutavad näiteks ka Olympuse peegelkaamerad, ning kaamera korpus on endiselt väiksem kui peegel-

kaameratel, kuid nüüd suudab kaamera salvestada ka 1080p videopilti.

1080p videot salvestab ka näiteks Canon'i kõige uuem kaamera 500D, aga GH1 on sellest kergem ja väiksem ning hetkel ei olegi GH1 kõrvale panna ühtegi teist nii odavat ja väikest kaamerat, mis pakuks nii peegelkaamera kvaliteedis pilti kui kõrglahutusega videot.

Erinevalt aga kallimatest peegelkaameratest suudab GH1 video salvestamise ajal kasutada ka järgivat autofookust: video salvestamine on tunduvalt lihtsam, kui pole vaja kogu aeg objektiiviga mängida, et pilti fookuses hoida.

Ülevaadet uue kaamera võimalustest saate õige pea [digi] veergudelt lugeda, hoidke silmad lahti!

Silmamassaaž on kasulik

● Hiina firma Breo tutvustas silmamassaažimasinat iSee 360, mida igaüks sai ka proovida. Masin masseerib vibratsiooni ja õhuga väsinud silmade ümbrust.

Vesi on tehnika sõber

● Veekindlaid kesti on näidatud CeBITil varem ja nii ka seekord. Ilmselt on pilt akvaariumis hõljuvast töötavast arvutist piisavalt muljetavaldav, et üritada sellega igal aastal külalisi rabada.

Asus endiselt kollane

● Arvutitootja Asuse luksusmudelid kannavad endiselt Lamborghini brändi ning olid näha ka CeBITil. Nüüd on aga endale võimalik osta ka mobiiltelefon Lamborghini ZX1, tootjaks ikka Asus.

CeBIT 2009: robotid ja e-lugejad

Hoolimata säästuajast toimus ka tänava Saksamaal Hannoveris ikkagi suur IT-mess CeBIT, mille parimad palad nüüd ka teieni toome. Messi erikülaline oli California kuberner Arnold Schwarzenegger, kes muuhulgas demonstreeris fotodel võidukalt uut Google-telefoni Dream. Vidinatest pöörati palju tähelepanu näiteks e-lugejatele, mobiilsusele ja robotikale. Sellel pildil näiteks valab jooki klaasi Saksa Aeronautikakeskuse arendatud robot Rollin Justin, kelle robotkäed on nii osavad, et suudavad isegi kokteili valmistada.

Kaasaegse arsti virtuaalne abimees IBMi boksis

● IBM, kes juba aastaid CeBITil hiilanud kõikvõimalike tuleviku-tehnoloogiatega, tõi messile näha kaasaegse arsti virtuaalse abimehe Anatomic Symbolic Mapper Engine ehk ASME. See on omamoodi e-mediitsiinisüsteem, mis võimaldab arstil arvutisse salvestatud meditsiiniandmeid analüüsida visuaalselt. Tuleb vaid hiirega klikkida patsiendi vastava organi peal, kui ekraanil hüppab lahti just selle organiga seotud meditsiiniajalugu. Kas tehnoloogia ka tootmisse jõuab, saab aastate jooksul näha.

E-lugemise aeg on käes?

- Peale Amazoni Kindle'i on maailmas ka teisi e-lugemis-seadmeid ning nende hulk järjest suureneb. See näiteks on firma Wizzpac e-lugeja nimega txtr, millel on kuuetolline firma E Ink väljatöötatud ekraan (magu ka kõigil teistel e-luge-jatel), USB ja Bluetooth ning SIM-kaardi pesa mobiilse internetiühenduse jaoks, kui peaks olema tahtmist õues uusi raamatuid seadmesse laadida. txtr tuleb müügile sügisel.

 palmtek.ee
tehnika liikuvale inimesele

autonavid alates 1990.-

kiired ja täpsed
käsi-GPS-id

GPS spordikellad ja
rattakompuutrid

telli internetist või osta kohapealt
Suur-Sõjamäe 42A Tallinn
tel 621 7529

täpsed Eesti ja
Euroopa kaardid

veekindel
Sonim XP3
vaid 4990.-

HTC Touch HD
480 x 800 px
3G, GPS
hind vaid
10 490.-

Intrigeeriv Nokia

● Klappitelefoniid tulevad uue lainena, Sony Ericsson T707-le vastab Nokia klappiga mudeliga 7205 Intrigue. Sellel on 2,2tolline sisemine ekraan ja 1,9tolline väline ekraan.

Telefonil on kahemegapiksline välguga varustatud kaamera, GPS, Bluetooth, 2,5 mm kõrvaklappistik ja kuni 8 GB mäluaiendusvõimalust pakkuv micro-SD-mälukaardi tugi. Välise puutetundliku ekraani abil on võimalik anda käsklusi muusikamängijale, mis on võimeline mängima MP3-, WMA- ja AAC-heifailide. Roosa või hõbedase klahvistikuga Nokia 7205 Intrigue hind peaks jääma 3700 krooni kanti.

Canoni ninanips konkurentidele

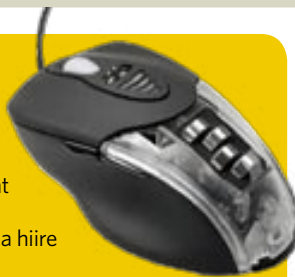
Canon on saanud valmis uue digipeegelkaamera EOS 500D (Rebel T1i), mis vahetab välja eelmise mudeli EOS 450D. Uue kaamera näol on tegemist omapärase odavamate ja profimate mudelite hübriidiga, väiksemas keres on 50D-lt 15,1megapiksline CMOS sensor ISO tundlikkusega kuni 12 800 ja 5DMkII-lt kõrglahutusega filmimine - 1080p videot saab filmida 20, 720p filmi aga 30 kaadrit sekundis. Canon EOS 500D on poodides saadaval alates mai algusest.

Värsked mänguhiired

● OCZ tutvustas kahte uut mänguhiirt: Behemoth ja Eclipse. Mõlemad hiired on suures osas seadistatavad, saab luua neli erinevat mänguprofiili, mille vahel valimiseks piisab ühest nupuvajutusest. Mõlema hiire kaalu saab raskusi lisades muuta.

Eclipse on kompaktsem, sellel on käe alt libisemise vältimiseks kummist servad ja hiire tundlikkus on muudetav vahemikus 100 kuni 2400 dpi. Samuti kummist servadega Behemoth on märksa kogukam, selle täpsust saab reguleerida vahemikus 100 kuni 3200 dpi. Millal täpselt hiired turule jõuavad või kui palju need maksma hakkavad, pole veel teada.

MP3-mängija koos muusikaga

● SanDiski Sansa MP3-mängijad meile meeldivad. Nüüd tõid nad turule kõige uuema Sansa seeria mudeli slotRadio. Soovi korral saab slotRadio soetada koos SD-mälukaardiga, millele on juba salvestatud 1000 hittlugu, mis on valitud muusikastiilipõhiselt.

Nagu selle 1,5tollise OLED-ekraaniga MP3-mängija nime põhjal võib arvata, on seadmel FM-raadio ja sisseehitatud diktofon. SlotRadio on saadaval alates aprilli algusest.

Hind? Umbes 1250 krooni.

iPod Shuffle õppis rääkima

● Kolmanda generatsiooni iPod Shuffle on kohal. See on oma eelkäijast poole pisem (mõõtmed 45,2 x 17,5 x 7,8 mm). Helitugevuse nupud on kolinud kõrvaklappijuhime külge ja lisaks on sel veel üks nupp, mis paneb Shuffle'i «rääkima» - seade loeb ette hetkel mängiva loo pealkirja. Uus iPod mahutab 4 GB jagu lugusid ja toetab AAC-, MP3-, VBR-, Apple Lossless, WAV- ja AIFF- helivorminguid. Hinnaks peaks kujunema umbes tuhat krooni.

Ametlik Adamo

• Kauaoodatud Dell Adamo on lõpuks ametlik. Seeria esimene 13,4tolline sülearvuti on korralik MacBook Air konkurent, kuid siiski mitte nii õhuke ja natuke raskem.

Rohkem disainile kui riistvarale keskenduvat Adamot jooksutab Intel Core 2 Duo 1,2 GHz U9300 protsessor koos 2 GB DDR3 mälu ja sellel on 128 GB SSD ning integreeritud Intel X4500 graafika. Lisaks veel Bluetooth 2.1, WiFi, kaks USB-porti, USB/eSATA ja DisplayPort. Operatsioonisüsteemiks pakutakse Windows Vista Home Premiumi.

Raha tahetakse sellise arvuti eest vähemalt 25 000 krooni.

Reaalselt parimad hinnad!

ARVUTIKESKUS®, OÜ BSV Grupp
Tallinn 11415, Peterburi tee 62a, Peterburi tee Maksimarket Tel: 60 54 550
e-mail: info@arvutikeskus.ee www.arvutikeskus.ee

Tavahind:
15 990 EEK

Hind:
10 495 EEK

ASUS ASMobile Z97V 15.4" WXGA+ (1280x800)

- Intel Dual Core T3400 2GHz
- Mälu 4GB DDR2 800MHz
- Kõvaketas 320GB HDD SATA
- Graafikakaart NVIDIA® GeForce® 9600M GT 512MB
- Dolby Home Theater Sound
- 2.0 Mega-Pixel webcam
- 100/ 1000 GLAN, Wifi Intel 3945ABG, Bluetooth V2.0+EDR
- Kirjutaja DL LightScribe DVD+RW
- Fingerprint, HDMI, E-SATA, Firewire, 4xUSB2.0
- 6cell aku 5200mAh, cardreader, kaal 2.9kg

Tavahind:
17 990 EEK

Hind:
12 995 EEK

ASUS ASMobile Z97V 15.4" WSXGA+ (1680x1050)

- Intel Core 2 Duo T5900 2.2GHz
- Mälu 4GB DDR2 800MHz
- Kõvaketas 500GB HDD SATA
- Graafikakaart NVIDIA® GeForce® 9650M GT 1024MB
- Dolby Home Theater Sound
- 2.0 Mega-Pixel webcam
- 100/ 1000 GLAN, Wifi Intel 512N, Bluetooth V2.0+EDR
- Kirjutaja DL LightScribe DVD+RW
- Fingerprint, HDMI, E-SATA, Firewire, 4xUSB2.0
- 9cell aku 6000mAh, cardreader, kaal 2.9kg

Digi-TV SINU ARVUTIS

Kworld PlusTV DVB-T Stick USB
Kaart toetab Eestis ja Soomes levivat tasuta digi-TVd.
Kaasas pult ja antenn.

Tavahind:
890 EEK

Hind:
540 EEK

ULTRAMOODNE SAMSUNG LCD T220 PARIMA HINNAGA

22-tolline laiekraan
Resolutsioon 1680x1050
Reageerimisaaeg 2ms
Heledus 300cd/m2
Kontrast 20000:1
vaatnurk 170/160
värvus: rose black

Tavahind:
3395 EEK

Hind:
2895 EEK

ARVUTIKESKUS AMD Multimedia HDMI

- Protsessor: AMD X2 Dual-Core 5200+ 2.70 GHz
- Videokaart: ATI Radeon 2100 HDMI DVI
- Mälu: 2GB DDRII DDR800
- Kõvaketas: 320GB SATAII 7200rpm 16MB
- Kirjutaja: DVD+/-RW Dual layer
- Helikaart: int.
- Võrgukaart: 10/100 int.
- Toiteplokk: ATX450W
- Op.süsteem: Eestikeelne Ubuntu Linux

Tavahind:
6100 EEK

Hind:
4095 EEK

KOHAL SUUR VALIK GRAAFIKAKAARTE PARIMATE HINDADEGA:

- Gigabyte GTS 250 1GB DDR3 PCIE **Hind: 2295.-**
- XFX GTS 250 512MB DDR3 PCIE **Hind: 2150.-**
- XFX 9600GT 512MB DDR3 PCIE **Hind: 1295.-**

Kas teate, mil-
liste ägedate
brauseritega
surfati netis
ajal, mil täna-
sed koolilõ-
petajad veel
põlvpükstes
jooksid?

USA ANREE

10 unustatud brauserit

1. Mosaic

Kui valida üks brauser, mis veebi massidesse tõi, siis on selleks kindlasti Mosaic. 1993. aastal ilmalvust näinud ja kasutamiseks tasuta jagatav brauser levis kiiresti ja sai tänu oma lihtsusele praktiliselt veebi brausimise standardiks.

2. Cello

Cello on esimene Microsofti Windowsi jaoks loodud brauser. Mosaic oli alguses puhtalt Unixi rakendus, kuid Cellot sai kasutada ka tollal popis ja moodsas Windows 3.1 keskkonnas. Cello soovituslikuks nõudmiseks oli juba 386SX protsessor ja rohkem kui 2 MB mälu.

3. SlipKnot

Mosaic oli mõeldud peamiselt töökohtadele, kus arvutid istusid kenasti TCP/IP-võrgus, kuid paljud kodukasutajad pidid

internetis käima üle sissehelistamine, mis TCP/IP-ühendust ei pakkunud, ja internetis «surfamine» käis läbi Unixi terminali. SlipKnot pakkus graafilist kasutajaliidest, kuid vajas oma tööks ligipääsu Unixi *shell*-ile ja brauseri seadistamine oli kõike muud kui lihtne.

4. OmniWeb

Mac'i brauser, mille hiilgeajad jäid peamiselt 1990ndate teise poole. OmniWebil oli oma renderdusmootor, kuid selle arendamine jäi ajale jalgu ja kasutajad kolisid üle teistele brauseritele. Hiljem võeti kasutusele küll WebCore ja WebKit, aga siis oli juba hilja.

5. iCab

Veel üks Mac'i brauser. iCabi arendus algas aastal 1999 ja kestab senimaani. See on käesolevast nimekirjast ainus brauser, millega aktiivselt edasi

tegeletakse. iCab on vana Mac OS 9 kasutajate jaoks ainus moodne brauser.

6. Amaya

Amaya on 1996. aastast tänaseni arenduses olev W3C (World Wide Web Consortium) nn «ametlik» brauser, mis peaks olema kõige korrektsem ja standardile vastava renderdusmootoriga. Praktikas aga ei kasuta seda tänapäeval isegi testimiseks enam keegi.

7. Arachne

Arachne on 1996. aastal loodud üks vähestest DOSi keskkonnas töötavaist brauseritest. Kui sul õnnestub mõnele DOSi-ga arvutile internet sisse puhuda, siis saaksid sa lihtsamaid veebilehti praegugi veel Arachne abil brausida.

8. HotJava

HotJava oli Suni eba-

õnnestunud katse kopeerida Mosaic, ainult et tehes seda Javas. Reaalselt jäi HotJava mänguasjaks, mida kasutati vähe ja siiski vaid lihtsate HTMLi lõikude kuvamiseks Java rakendustes.

9. StarOffice

Vanemad taadid mäletavad veel, et esimestes Star Office'i (millest on välja kasvanud nüüdne OpenOffice) versioonides oli sisseehitatud brauser, mis oli sigaaeglane ja vilets. Inimkond ohkas kergendatult, kui sellest kord loobuti.

10. Dillo

1999. aastal ilmus Dillo, mille eesmärgiks oli olla kõige väiksem ja kõige kiirem brauser Linuxi all. Seda ta oli, kuid selle hinnaks oli oskamatus keerukaid veebilehti kuvada. Dillo on senini kasutuses mõnedes eriti väikestes Linuxi distributsioonides.

Kust saada tasuta fonte?

- Tasuta fontide loetelu, kus peale reitingute andmise ja oma lemmikute salvestamise võimaluse on saadaval ka viimati lisatud fontide RSS-voog. Alla on võimalik laadida ka kõikide saidil leiduvate fontide PDF-kataloog.

www.abstractfonts.com

- Lihtne ja loogiline veebileht, kus saab välja filtreerida ka näiteks täpitahtedega ja euro-märki sisaldavaid fonte. Fontide juures on ära toodud ka kasutajate kommentaarid.

www.dafont.com

- Tähestikuliselt brausitav veebisait, kus fontid kõik visuaalselt hästi esile toodud. Eelvaateks saab sisestada kas või leheküljetäie teksti.

www.betterfonts.com

- Sõna otses mõttes kümneid tuhandeid fonte leiab aga sellelt saidilt. Nende hulgas on ka palju viletsat kraami, aga puhtalt nii suure hunniku fontide seast on alati lootust leidagi midagi sellist, mida parasjagu just tarvis oleks.

www.fonts101.com

- Juhul, kui sul on olemas küll fondi näidis, aga sa ei tea, mis fondi nimi on, siis see sait võimaldab sul oma näidise analüüsiks üles laadida ja veebisait pakub sulle välja sellega sarnanevate fontide nimesid.

new.myfonts.com/WhatTheFont

10 IE8 uuendust

1. Abivalmis aadressiriba.

Hakates IE8 aadressiribale midagi tippima, otsib brauser reaalselt vasteid mitte ainult külastatud veebisaitide hulgast, vaid ka lemmik saitide ja RSS-voogude seast, kui see talle eelnevalt lubada.

2. Lehtede rühmitamine.

Avades ühelt ja samalt lehel mitmeid linke sama akna sees uutel vahelehtedel, näidatakse neid riba peal sama tooni lapatsitega. Nii on lihtne kiire pilguga öelda, millal ja kustkohast iga leht avati.

3. Kiirtoimingud. Veebilehel teksti selekteerides saab märgitud tekstiga nüüd teha mitmeid toiminguid, seda saab näiteks otse blogisse postitada või veebiteenuse abil tõlkida.

4. Lehesisene otsing.

Lehesisene intelligentne otsing on jõudnud ka IE kasutajaini, IE8 oskab lehe piires otsitavat sõna esile tõsta ja esinemissagedust kokku lugeda.

5. Kasulikum avaleht. Uue vahelehe avamisel tervitab nüüd IE8 kasutajaid mitte enam tühi valge leht, vaid leht,

IE8 oskab soovitada sarnaseid veebisaite. Hmm...

millal mõned kasulikud lingid, sh võimalus taastada eelmine brausimissessioon.

kiiksudele tuginedes, on jäetud võimalus sundida IE8 kasutama vana, IE7 mootorit.

6. Privaatbrausimine.

Chrome'il see on, Safaril samuti, nüüdsest ka IE-l - võimalus algatada brausimissessioon, mille puhul ei salvestata arvutisse ühtegi veebilehega seotud aadressi ega talletata veebisirvimise ajalugu.

9. Veebilehe siilud. IE8 võimaldab määrata ära veebilehe mingid osad, mille uuendamist saab hiljem mugavalt külgribalt jälgida, ilma et peaks selleks iga kord tervet lehte külastama.

7. Törkekindlus. Kui kiusakas veebileht mõnel vahelehel kinni jookseb, siis ei mõjuta see teisi avatud lehti ning kokkujooksnud lehe saab kohe uuesti laadida.

8. Ühilduvusvaade.

Arvestades seda, et mitmedki saidid on arendajate poolt tehtud vanemate IE versioonide

10. Nutikad edasi- ja tagasilikumise nupud. Sageli muutuvad edasi- ja tagasilikumise nupud moodsates veebirakendustes kasutuks, kuna navigeerimine toimub Javascripti abil lehte laadimata. IE8 navigeerimisnupud on intelligentsed ja töötavad nüüd ka osades taolistes veebirakendustes.

5 põhjust uut arvutit mitte osta

1. Edevus pole põhjendus.

Sa ainult kujutad ette, et uus on parem. Tegelikult oled sa lihtsalt vanast tüdinud. See aga pole põhjus, miks tuhandeid kulutada.

2. Uuel arvutil uued kiiksud.

Igal arvutil on omad kiiksud. Praeguse arvuti probleemidega oled sa hakkama saanud ja õppinud nendega elama. Uued jamad ajavad sind ainult närvi.

3. Osta parem tarkvara.

Selle asemel, et osta uus arvuti, kuluta see raha parem vajaliku tarkvara ostmiseks. Osta näiteks Photoshop viimaks välja ja uuenda vana arvutit jupikaupa.

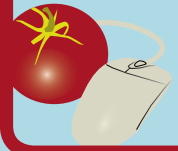
4. Varsti tulevad uued mudelid.

Kui vana pole veel katki läinud, siis oota ostmiseks veel mõned kuud, niikuinii tulevad uued ja vingemad mudelid ja praegused hinnatakse alla.

5. Vana ju töötab veel.

Ole praktiline. Tegelikult sa saad praegu vanaga ju kõik oma asjad aetud, eks? Tuhandete kulutamise asemel kannata paar sekundit kauem.

värske kraam

Istun kinos, seanss kohe algab. Oh jumal, pop-korni hais käib üle pea! Appi.

Ära seleta, mul on kõht tühi.

Mäh?

ISTOCKPHOTO

33 000 000 000

minutit riikidevahelisi kõnesid tegid Skype'i kasutajad eelmisel aastal

41

protsenti rohkem kui 2007. aastal

150

Mb kiirusega netiühendusi hakkab 2010. aastal Suurbritannia kodudele pakkuma Virgin Media

11 000 000 000

dollarit teenis arvutimängutööstus üle maailma

kohal mänguplatvormidest on PC

1 000 000 000

PC-d on maailmas

250 000 000

neist kasutatakse ka mängimiseks

500

dollarit logo eest maksta pole mõistlik, arvas Microsofti juht Steve Ballmer hiljutisel esinemisel Apple'i arvutite kohta

17 000 000

inimest otsustas eelmisel aastal, et nemad enam CD-plaate ei osta, näitavad müüginumbrid

1 500 000 000

laulu müüdi digitaalsel kujul

8 000 000

võrra kasvas nende inimeste hulk, kes muusikat digitaalselt ostavad

500

Mbps kiiruse üle vaskpaari saavutas Ericsson VDSL2 tehnoloogia demos, mis tähendab, et ADSL-ühendused hakkavad ajaloo hämarusse vajuma

1689

protsenti kasvas Twitteri kasutajate arv eelmisel aastal

1 800 000

inimest säutsub nüüd Twitteris

22 000

sombiarvutist koosneva botnet'i suutsid BBC ajakirjanikud eksperimendi käigus osta ja tööle rakendada

10

sekundiga saab laadida liitiumioonaku, milles on kasutatud MIT laborites äsja leiutatud uut tüüpi elektroodi

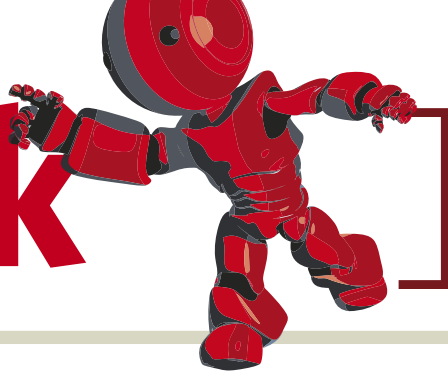
25 000

vatti võimsust oleks uue tehnoloogiaga tehtud üheliitriise mahuga akul

Järgmise põlvkonna SAMSUNG LED televiisor

Tere tulemast täiesti uude maailma! SAMSUNGi LED-tehnoloogia näitab teile suurepärase kvaliteediga pilti, millele ei leidu võrdset. Teravam ja selgem kujutis, täiuslikud värvid. Teie ees on täiesti uut tüüpi teler – üliõhuke SAMSUNGi LED-teler.

UURINGUTULEMUS

Kuupäev: veebruar 2009

Autorid: USA Rice University teadlased

Teema: Kas hirm levib õhu kaudu?

Uuringu käik: Vastuse leidmiseks korraldasid teadlased rea katseid. Näiteks koguti katsealustelt nahaeritist, mis tekkis sobivas keskkonnas võikaid õudusfilme vaadates. Seejärel paluti kahel testgrupil hinnata neutraalset kõnet ja näomiimikat. Ühe testgrupi liikmed hindasid nähtavat/kuuldavat ilma kõrvalmõjudeta, teise testgrupi liikmetele oli aga eelnevalt antud nuusutada varem kogutud hirmuhigi vesilahust.

Tulemused: Ilmnes, et testgrupi liikmed, kes olid nuusutanud hirmuhigi vesilahust, hindasid nähtut ja kuuldut hinnanguskaalal märkimisväärselt enam ärevaks, kui need, kes andsid oma hinnanguid tavatingimustes. Nagu tõdevad teadlased uuringu kokkuvõtteks, kinnitab nende avastus taas seda, et inimese haistmismeel kompenseerib meie teiste meelte talitlust, kui viimatinimetatu toimiks on organismile vajalik täiendav teave. Sama efekt tekib muuseas ka maitsemeele puhul, mille kaudu saadav ärritus on vägagi seotud sellega, kuidas maitsemeeleni jõudev aines lõhnab. Ja tegelikult ka välja näeb.

Robotlõikus üle interneti

• Robotid, nagu ka telemeditsiin, pole meditsiinitehnikas tänapäeval enam mingi uudis. Patsient ja arst ei peagi igal juhul alati füüsiliselt kohtuma, et soovitud tulemust saada. Kaugjuhitavate robotite osalemine patsientide opereerimisel on aga kindlasti kaasaja meditsiinitehnoloogia tippsaavutus. Kuid kas kaugjuhitav robot oleks võimeline ka iseseisvalt operatsiooni läbi viima?

Robotika eesträäkijad üle maailma väidavad, et põhimõtteliselt võimaldaks tänapäeva tehnoloogia kaugjuhitavatel robotitel iseseisvalt lihtsamaid lõikusi sooritada. Selle tõestuseks plaanib Kanada ettevõtte Titan Medical korraldada robotiga Amadeus telelõikuse Torontost 4000 kilomeetri kaugusel Vancouveris.

Selleks kasutatakse HaiVision Systems Inc poolt loodud pildiedastuse süsteemi hai1000™, mis sisaldab sama firma originaalset pildipakkimise algoritmi. Operatsiooni roboti süsteemi poolt 4000 km taga asuvasse andmetöötluskeskusesse läbi laivõrgu edastatava pildi ja seal tulevate suuniste liikumise kiirus on seni olnud põhiline barjäär, millest pole suudetud kuigi tõhusalt üle saada.

Näis, kas ühe koha peal fikseeritud inimjäseme iseseisv opereerimine Amadeus™-i süsteemi abil õnnestub. Seejärel seisab asjaosalistel ees liikuvate inimkeha osade, näiteks kopsude ja südame, opereerimise väljakutse.

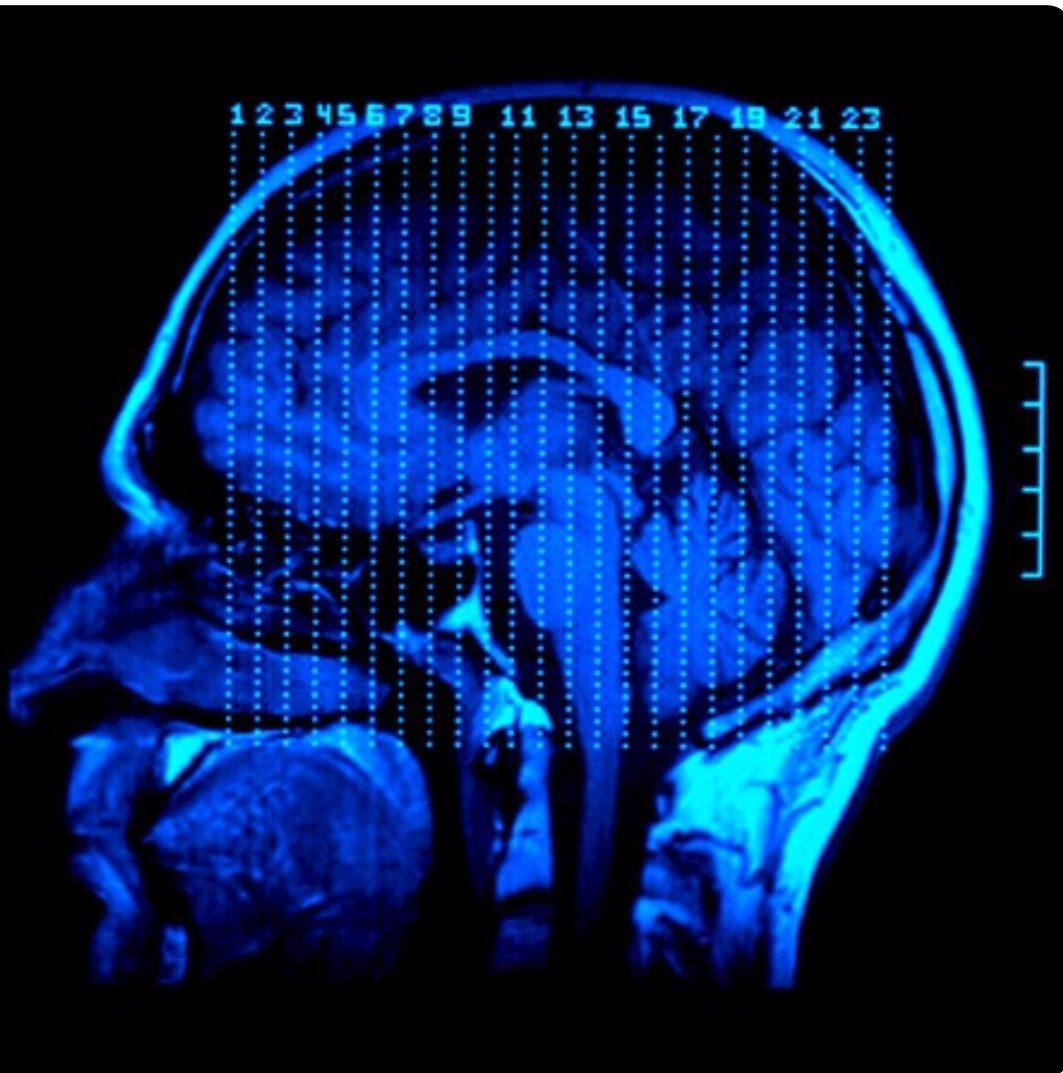
Lisaks ülikõrgemale andmeedastusele, peab siin tulema mängu ka uudne sensortehnika, mis suudaks piisava tundlikkusega edasi anda, mida robotist kirurg meie organit lõikudes oma skalpelli all tunneb. Just õige tunnetus on see, mis ka tulevikus jääb eristama harilikku kirurgi tippekspertid, nagu ka tavalist robotit tehnoloogia tippsaavutusest.

Kuidas mossitusega kanalit vahetada?

• Tokyo Ülikooli teadlane Kazuhiro Taniguchi konstrueeris seadme, mille abil saab kindlaksmääratud näoilmetega juhtida elektroonika-seadmeid. The Ear Switch kujutab endast väliselt kõrvaklappe, kuid selles on lisaks helireflektoortele ka sensorid, nii et manusarvuti mõõdab väiksemaidki kõrvakanali parameetrite muutusi.

Tulemusena käivitab või peatab seade iPodi muusikapala, kui näiteks keel suust välja ajada. Lugu saab vahetada silmi suureks ajades, loo võrra tagasi liikumiseks tuleb silmi pilgutada. Seadet programmeerides saab funktsioonidega seostada ka teisi näoilmeid, näiteks nii, et kulmukortsutus telliks just asjakohasele tujule sobiva loo.

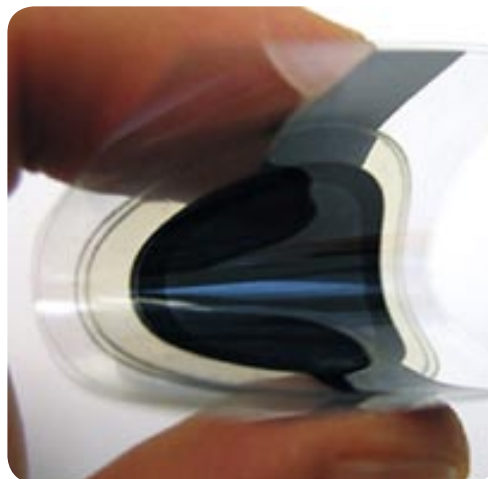
ISTOCKPHOTO

1,5voldised trükitud patareid

● Saksamaa Fraunhoferi teaduskeskus demonstreeris hiljaaegu rahvusvahelisel konverentsil Nano Tech 2009 unikaalset, täielikult trükitehnoloogja baasil toodetud painduvat patareid. Esitletud patarei koosneb loodusõbralikest materjalidest, nagu tsink ja mangaan, saavutades 10 mAh mahtuvuse juures väljundpinge 1,5 volti.

Tulenevalt väikesest materjalikulust on ühe sellise elemendi omahind ligi poolteist Eesti krooni. Kuna toiteallikas ei ole laetav, pakuvad arendajad oma leiutist ühekordseks kasutamiseks, näiteks tuleviku trükitehnoloogias.

Lisaks kavatsevad uurijad töötada välja ka teisi trükitehnoloogial põhinevaid patareisid, mida saaks kasutada olmeelektronikaseadmetes.

Dial-up-interneti tagasitulek

● Majandussurutis tuleb ka tehnoloogiamailmas meelde, et ajalugu käib ikka spiraali mööda. Nii näiteks on mitmed telekommunikatsioonifirmad üle maailma taas elustamas aastatetagust dial-up-internetiteenust.

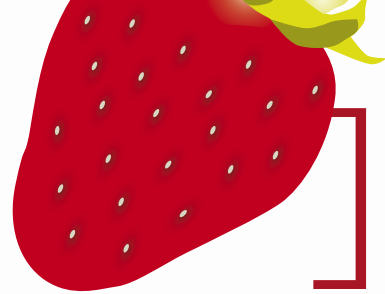
Nende hulgas on oma äridelt tolmua maha pühkimas kunagised dial-up'i gigandid EarthLink ja NetZero, kes viimastes reklaamikampaaniates lubavad sissehelistamisteenuse kasutamise keskmele internetikasutajale kuni kolmekordset rahalist kokkuhoidu, võrreldes lairibaühendusega. Seda muidugi ühenduskiiruse vähenemise hinnaga.

Kuid majanduslikult raske ajal, kui lauatelefonid saame muude teenuste kõrvalproduktina sümbolise hinnaga või üldse tasuta, võib sissehelistamisteenuse anda nii mõnelegi perekonnale e-posti ja minimaalse vajaliku veebivaate.

500 DVDd ühele postmargile

● USA Massachusettsi ja Berkeley ülikoolide teadlased on välja töötanud üliõhukese pooljuhtkile, mille abil loodetakse elektrooniliste andmekandjate tootmises suurt arenguhüpet. Vääriskivi safiiri kristalle kuumutades moodustuvad kristalli pinnale nanomõõtmese vaalud, mida saab kasutada pooljuhtide loomiseks.

Sedasi moodustatud pooljuhtide kogumil oleks enam kui 15 korda suurem tundlikkus kui senistel ning see võimaldaks andmete salvestamiseks moodustada andmekandjaid, mille ühe minidiski suurune ühik oleks võimeline talletama kuni 500 DVD andmemahu.

London Calling

● Kas ka sina oled Inglismaa fänn ning igatsed pidevalt kahekordsete punaste busside järele? Siis pakub sulle ehk huvi Suurbritannia punastest telefoniputkadest inspireeritult loodud telefoniputka-meediakapp. Tegu on kapiga, kuhu saad paigutada oma CD- ja DVD-kogu, raamatud, ajakirjad ja muu. Putka-kapp tõmbab endale tähelepanu, seega peab su toa kujundus seda vastavalt toetama. Kauris ja omamoodi mööbliese on see kahtlemata. Maksab 200 dollarit ja tellida saab lehelt www.5jcpenny.com.

Hoiatus: ära osta!

● Amazonis ringi konnates avastasin päikseprillid Oakley Thump, mille külge on ehitatud MP3-mängija. Miks neid kaht asja ühendama peaks, ei ole mul aimugi. Ja mis saab siis, kui päike pilve taha läheb? Või kui tahad muusikat kuulata õhtul pimedas koju jalutades? Pealegi näevad need prillid välja väga mehised, mis on veel üks miinus: teinud siis vähemalt sellised raamid, mis on vähegi stiilsed ja naiselikud...

Kõvakettad ainult naistele

Kaasaskantavad kõvakettad on arusaamatul põhjusel alati maskuliinsed välja näinud. Nüüd on see igatahes minevik, sest Buffalo on uut kettaseeriat disainides just naistele mõelnud. Stiilse välimusega Buffalo mälukandjad HD-PEU2-RD tehakse kolmes värvitoonis ja valida saab, kas sinu riietusega sobib rubiinpunane, kristallmust või pärlvalge kõvaketas. 2,5tollised kõvakettad mahutavad olenevalt mudelist 250 kuni 500 GB andmeid ja kasutada saab neid nii Mac'i kui Windowsiga. Müügil on Buffalo uued kettad juba alates märtsi lõpust.

Eriti bling audiofiili kaelaehe

● Armastad muusikat? Armastad bling-ehteid, mis on erakordsed ja omanäolised?

Siis on just sulle tehtud valmis Toy Me kõrvaklapipistikukujuline kaelaehe, mis on küll hirmus kallis (220 dollarit), kuid see-eest väärismetallist. Valida saab hõbe- või 24karaadise kuldkattega kaelakeede vahel. Ehte kujundas Milano disainer Georgo Phillip Pecenicov (ehk Gogo). Tegu on äärmiselt kuuma kaelaehtega, mis kuulub iga audiofiili *must-have*-kevadkollektsiooni.

Mine ja vaata: www.aplusrstore.com.

Naistekat
toimetab
Sigrid Lamp

Inglitele ja kuradikestele

• Kas ka sina tunnud vahepeal, et sinu sees elab mitu isikust? Üks neist on kahtlaselt sarnane ingliskeelsele: ta on heatahtlik ja südamluk ning armastab üle kõige kanda heledaid-beeže riideid. Aga teine on kuratlikult mänguhimuline ning ei ütle iialgi ära ühest korralikust peost... Siis vaata hoolega: sinus võitlevatele dr Jekyllile ja mr Hyde'ile on loodud spetsiaalsed kõrvaklapid, mille kujundus vastabki pisikesele ingliskeelsele ühe kõrva jaoks ning pisikesele kuradikesele teise kõrva jaoks. Sobivalt kannavad klapid nime Angel&Devil, valmis tegi need firma Green House ja klapid maksavad 30 dollarit. Valida saab muidugi ka mitme superarmsa värvi vahel: fuksiaroosa, must, sinine, punane ja roosa. Mine uuri ise järele: www.gizmine.com

Kindle 2 kaaned annavad raamatuhõngu

• Uue generatsiooni e-raamatute lugemis-seade Kindle 2 erineb oma eellasest mitme näitaja poolest, kuid üks oluline asi on unustatud: sel pole ümbriist. Eelmise põlvkonna Kindle'it kattis seemisnahkne kate, mis andis seadmele erilise veetlevuse. Kui sul on plaanis soetada endale Kindle 2, siis arvesta lisakuluga, kui tahad teda tolmu ja mustuse eest kaitsta. Kuid kui sa juba kulutad sellele raha, siis miks mitte muretseda eriti kaunis ning naiselik kate? Siinkohal tuleb appi Cole Haan, mille nahast Kindle'i kate on pealt-poolt kaunitult läikivpunane, seest aga vana Kindle'i hõnguga seemisnahkne. Maksab see 120 dollarit, tellida saab Amazonist.

Tervita kevadet mustriiliste hiirealustega!

• Kevad tungib südamesse ja tuppagi. Et ka oma töönurgas natuke kevadmeeleolu tunda, kaunistada oma ümbrus uute aksessuaaridega. Nii sobib su hiirele ehk see värviline puidumustriga hiirealus, mida on valida lausa viie värvi vahel: türkiissinine (nagu aprillitaevas), pruun (nagu hiirekõrvus pajuoksad), roheline (nagu vasttärkav muru), hallikasvalge (nagu sulalumi) või roosa (nagu krookusepeenar). Alus maksab 23 dollarit ning tellida saab seda leheküljelt www.moderndose.com. Määrdundud alust saab pesta pesumasinas.

KUU TSITAAT

«Kõik peaks olema Skype.»

President **Toomas Hendrik Ilves** vastuseks küsimusele, mida Skype talle tähendab.

Raskel ajal on õige ettevõtjaks hakata!

Praegune raske majandusolukord pidada soosima uute ettevõtete loomist, odavnenud on nii tööjõud, vahendid, toore kui reklaam.

• Niisiis on tegemist paradoksaalse olukorraga, kus ettevõtlust oleks justkui kerge alustada ... sest alustada on raske?

Ühe keskmise alustava väikeettevõtja jaoks on põhiküsimus siiski järgmine: kas mul kui palgatöötajal on raha alginvesteeringuks ning kas ma saan oma äri juhtida palgatöö kõrvalt? Selliseid ärisid, mille alustamist palgatöötaja endale lubada saab, ei ole just palju ning [digi] lugejate rõõmuks võib nentida, et just tehnoloogiaeadmisi ja -huvi eeldav interneti sisuteenuste pakkumine kuulub selliste äride esirinda.

Kõik on kuulnud Youtube'i-taolistest edukadest, kus kaval sisuteenus ingelinvestori toel püsti pannakse ja siis paarikümne miljardi krooni eest Google'ile maha müüakse. Utopia, kas pole? Vähem räägitakse lihtsalt edukatest projektidest, mis omanikele ja töötajatele mõõdukalt laheda äraelamise võimaldavad ning milleni jõuavad väga paljud Marid ja Jürid meie ümber. Paraku on muidugi palju ka neid projekte, millest, khm, veel vähem räägitakse.

Jah, optimistid arvavad, et väga palju hul-

lemaks majandusolukord enam ei lähe. Realistid on märksa vähem optimistlikud ... ning siis on olemas veel pessimistid. Lihtsalt öeldes tähendab see seda, et kui su tööandja ei ole just erakordselt elujõuline, siis võid homme või aasta pärast seista ammulisui bossi ukse taga, koondamisteade näpus, ning jahmunult mõelda, et mis nüüd siis edasi.

Kui nii mõelda, poleks ju üldse mitte paha omada omaenda ettevõtte näol väikest varuvarianti, justkui pensioni- ja töötuskindlustust ühes kompleksis? Ja võib-olla ei peagi see ettevõtte teab mis suur olema – parem väike, mida saab jõudumööda edasi arendada, kui üldse mitte midagi.

Selle kohta, kuidas põhitöökohta kõrvalt oma äri püsti panna, pärineb erinevatelt autoritelt palju (audio-)raamatuid ja muid materjale, võtkem kas või näiteks karismaatilise elukunstniku Tim Ferrissi raamat «Neljatunnine töönaädal» või tema blogi ja Twitteri-voog.

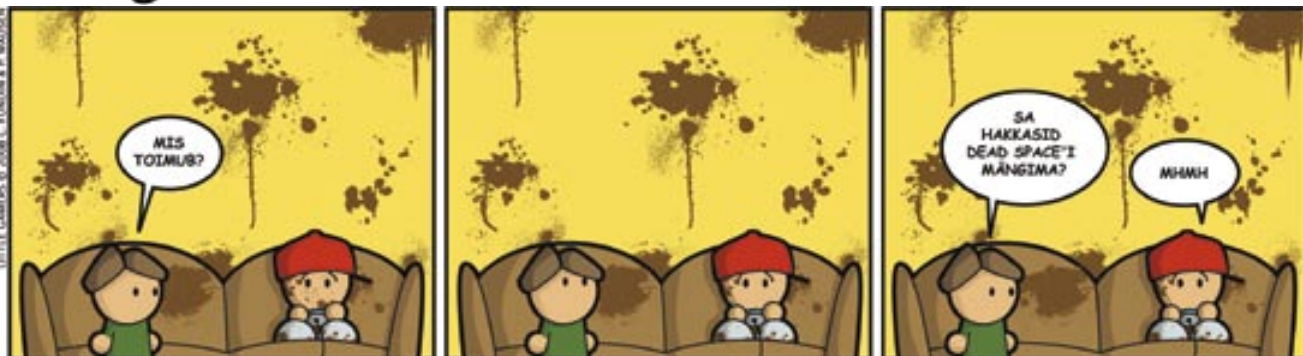
Ning *last but not least* – Eesti riik ja Euroopa Liit maksavad heade äriideede puhul kinni umbes 50% investeeringutest, mida ettevõtja teeb. Sina investeerid krooni, nemad ka.

MART PARVE

Kolumnist

little gamers

arvamus

+70°

Andmepüügilehed suleti kiirelt

Swedbanki veebilehe välimusega ent salakavala sisuga andmepüügilehed, mis üritasid näivseid kasutajaid lohku tõmmata, suleti operatiivselt ja inimesi teavitati õigeaegselt kõikide meediakanalite kaudu.

+55°

iPhone'i tarkvarauendus

Apple tutvustas iPhone 3.0 tarkvarauendust, mis teeb ligi 100 uunduse seas iPhone'i kasutajale viimaks kättesaadavaks ka teksti loikamise ja kleepimise funktsionaalsuse.

-40°

Auklik Google Docs

Populaarses veebipõhises kontoritarkvarapakettis Google Docs avastati turvaauk, mille tulemusena võisid dokumendid teatud tingimustel sattuda inimeste kätte, kellele polnud seda õigust antud.

-62°

Serverimajutus raiskab energiat

USAs läbi viidud uuringu kohaselt pole suur osa serverimajutuskeskustest endiselt veel üle läinud energiasäästu- programmidele ja raiskavad arutult palju elektrit, selmet leida viise kulude vähendamiseks.

MEIE ÄMBER

Cowoni hinnaüllatus

Nagu üks tähelepanelik lugeja meile ka kirjutas, reklaamisime me, et kevadel müügile jõudva Cowon D2 hind jääb 1000 krooni ligi, kuid tegelikult küünib see viimaste andmete järgi pigem 1500 kanti. Märkimisväärne vahe tõepeolest.

KELLEGI TEISE ÄMBER

Ebaturvalised brauserid

CanSecWesti korraldatud Pwn2Own häkkimisvõistlusel murdi kõigi viimaste turvapaikadega Mac OS X peal jooksev Safari maha esimeste sekunditega. Teised brauserid pidasid vastu kauem, kuid ka neist saadi viimaks jagu.

SEL KUUL

Mina olen kõigesööja

SVEN VAHAR

toimetaja

● Sattusin viimastel nädalatel kasutama nii Windowsi, Linuxit kui Mac OS X'i. Mis seal siis nii erilist ikka, istun arvuti taha ja hakkam kasutama. Programmid on küll erinevad, aga mis siis? Juba ammu ei pööra ma tähelepanu sellele, millist operatsioonisüsteemi ma kasutan.

See on vist aja märk. Operatsioonisüsteemid on täiskasvanuks saanud ja enam-vähem ühtmoodi kasutuskõlblikeks lihvitud. Oled kord ühte kasutanud, oskad hakkama saada iga

teisega. Hüva, minu arust on mõned Mac'i kiirklahvid keerulised klaviatuuril vajutada ja mõned Ubuntu failihalduri kiiksud jäävadki mind häirima, aga... lõppkokkuvõttes pole seal siiski mitte mingit vahet. Loeb see, mida ma tegelikult teen.

Kui ma kuulen kedagi väitmas, et «Linux on NII palju parem kui Windows», siis muigan endamisi. Mõned asjad võivad ju olla, aga lõppkokkuvõttes taandub ikka kõik isiklike eelistustele. Mina olen vist kõigesööja.

KUU TSITAAT

«Loovus on tootlikkusest oluliselt tähtsam.»

Skype'i CEO **Josh Silverman** selle kohta, kui tähtis on loov lähenemine.

VILJAR SEPP

Blogiv restoran

Tallinnas on üks väike pererestoran, mis pakub head veini, värskaid mereande ja, mis meile eriti silma torkas, blogib. Blogib nii toredasti, et pidime arvuti kotti pakkima ja mõneks ajaks Kristeli juurde kööki kolima. Ära minna enam ei tahtnud.

Vaadates, kuidas sa siin köögi ja laudade vahet ringi tormad, tekib paratamatult küsimus, millal sa veel blogida viitsid?

Vahel tundub küll, et kui hommikul üles tõusen, ei jõuagi midagi. Lõpetasin aastal 2000 korraliku inimese moodi töötamise ära, alates sellest teen kõike ainult endale.

Milline see mitte inimese moodi elamisviis on?

«Inimese moodi» inimene käib üheksast viieni tööl, saab korralikult palka ja tal on visiitkaart. Mina olin konkreetselt kontori juhataja Hansapangas. Nüüd algab minu päev umbes kell pool kümme ja kell kaksteist või üks öösel saan koju.

Ja kuhu blogimise aeg jääb?

No ma tulen hommikul restorani, istun maha, võtan kaupa vastu ja vaikselt nokitsen. Teine variant on see, et lähen öösel koju, pingeline emotsionaalne päev seljataga – suhtlen ju palju inimestega –, aga uni ei tule. Pean selle emotsiooni välja saama, siis blogingi.

Kas hoiad kellegi teise blogil ka silma peal, võtad kuskilt šnitti või kirjutad lihtsalt kõike, mis pähe tuleb?

Kui väga aus olla, siis ma ei tea sellest blogimisest üldse midagi. Panin lihtsalt mingi teate üles veiniklubi jaoks, et mitte pikka meili kirjutada, sealt hakkaski tulema. Ma olen väga tehnoloogiakauged, ei oska oma telefonigi õieti kasutada. Pliidiga saan hakkama, blogi on ka lihtne ja lollikindel.

Isegi Savisaar saab hakkama, eks!

Ise teeb või?

Väga paljud ettevõtted blogivad, blogi on hea PR- ja reklaamikanal. Üks asi, mida blogides kunagi ei tehta, on n-ö päris asjadest rääkimine...

No mis äriettevõttest sa räägid. Vaata kodulehte, keegi pole viitsinud vaeva näha. Mulle meeldivad väikesed prantsuse restoranid, neist ühelgi polegi mingit kodulehte. Kõige toredam oli üks Rooma lähedal asuv restoran, mille ukse kõrval oli nimekiri halbade klientidest, kes olid laua tellinud ja siis tulemata jätnud. Keegi ei mõtle seal turunduse peale, keegi ei teagi sellist sõna. Kirjutame pigem sellest, mis pähe tuleb, ja on täiesti loomulik, et vahel on blogis väike retsept, teinekord mingi alkoholijutt uuest kalvadosest või konjakist.

Retseptid on ju ärisaladus! Restoraniomani-

[MINI-CV]

Nimi: Kristel Randrüüt

Vanus: 44

Haridus: keskharidus, lisaks 4 semestrit prantsuse keelt ja kultuuri Paul Valery Ülikoolis Montpellier's.

Töötanud: panganduses, Prantsusmaal ettekandjana, Raekohviku ja Sisaliku mäenedžerina ning alates 2006. aastast Tigus

Hobid: kõik Vahemere maadega seonduv: kulinaaria, veinid, ka keeled, kultuur, muusika, filmid, reisikirjad jne

kud hoiavad neid seifis, mitte ei pane blogisse!

Ei ole seal midagi erilist. Ja hakkame sellest pihta, et sul ei ole kodus lihtsalt neid asju olemas, millest me süüa teeme. Näiteks õigeid Provence'i ürte, sest kui lähed Stockmanni ja ostad Santa Maria Povençe'i ürte, siis need pole needsamad. Aga üldiselt on meil Vahemere maade kodune toit, mida seal teevad kõik inimesed, me ei leiuta midagi. Meil ei ole kastmekokka, kes tundide viisi kastet timmiks. Praeme toidud lihtsalt pannil läbi, otsime puhtaid maitseid ja enamik kastmeid koosneb meil alkoholist: rabarberivein, kalvados...

Kui sul mõni toit ikka tõeliselt nässu läheb, kas sa siis kirjutad sellest blogis?

Loomulikult. On teatud asjad, mis tulevad pimesilmi ja on menüüs klassika, aga enamike asjade puhul ei tea täpselt, mis välja tuleb, eksperimenteerime.

Ometi on teil pidev järjekord ukse taga?

Meil on neli lauda. Enne restorani tegin veiniklubi, mis tähendas, et seltskond oli juba ammu koos. Kui mul seda restorani poleks, käiksin ikka koos, oleksime näiteks kuskil talus. Aga restoran, see on viie aasta projekt, ära kujuta ette, et jään eluks ajaks seda restorani pidama.

Miks see toimib?

Vahemere ääres on kõik restoranid täis. Kõik arvasid siiani, et eestlased tahavad valge linaga restoranis käia, tohutu teenindusega, mis tegelikult tähendab seda, et ettekandja küsis, kuidas maitse ja ütles head isu. Tegelikult seda ei taheta. Nii tehaksegi liiga üle võlli restorane, mida pole kellelgi igapäevaselt tarvis, korra lähed ja kõik. Vaja oleks kodurestorane, kus käid iga nädal.

Mõni näide sellest, kuidas on blogimine restoranielule mõjunud?

Tuli ühel õhtul sisse mees, paber kaasas, ja ütles: «Tangia lambalihad. Lugesin teie blogist, et teil on kõik toorained olemas ja mul oleks vaja nüüd *confit*-sidrunit, *cumin*'i ja supilusikatäis *ras el hanut*'it. Saatsime ta alustuseks piprapoodi, aga kuna ma tean, et *confit*-sidrunit pole kuskil, siis andsin talle ühe kaasa.

Nii et kui tahad kodus hõrgutisi teha, siis tuleb lihtsalt purgiga Tigu ukse taha tulla?

Kuidas sa müüd kolm grammi *cumin*'i? Aga noh, miks mitte.

[d] JOHANNES TRALLA

Olen tehnoloogiakauged inimene. Pliidiga saan hakkama, ka blogi on lihtne ja lollikindel

- ★★★★ **Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.
- ★★★★ **Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuse teiste seast kindlalt esile.
- ★★★ **Harju keskmine.** Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.
- ★★ **Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.
- ★ **Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündida.

iLife '09

Pretensioonika nimega tarkvarapakett väidab, et sellega saab teha kõike, mida sul vabal ajal teha meeldiks: hallata pilte, teha muusikat ja valmistada veebilehti. PC jaoks sellist kõik-ühes paketti pole. Võtsime ette Macbooki koos iLife '09-ga ja uurisime lähemalt.

● Fototöötlusprogramm iPhoto võiks PC kasutajale esimese hooga meenutada näiteks Picasat, olles sellega võrreldav veidi nii kasutajaliidese kui lihtsuse poolest.

Samal päeval arvutisse imporditud pildid asetatakse ühte albumisse, see on iPhoto jaoks üks sündmus (*event*). Pilte saab organiseerida nii sündmuste, kohtade kui nägude kaupa. Just nimelt, iPhoto oskab piltidelt nägusid tuvastada. Lased programmil näo selgeks õppida ja igal sama inimest kujutavate piltide lisamisel seotakse nimi ja pilt juba automaatselt. Hiljem viimase aasta pilte sirvides on lihtne välja otsida kõik pildid, kus peal ema, naabrimees või onu Vello.

Hobifotograafide rõõmuks leiab programmist esmavalalikud RAW-vormingus piltide töötlemise vahendid. Värvustaskaal, säri, varju- ja heledate alade korrigerimine – olemas on kõik hädavajalik.

iPhoto võimaldab pilte otse Flickrisse üles laadida, ent kahjuks ei jäta programm meelde viimati kasutatud seadeid, seega tuleb iga kord uuesti õelda, millises suuruses sa pilti üles laadida soovid. Samuti ei paku iPhoto võimalust lisada pilte mõnda juba olemasolevasse komplekti, vaid tekitab Flickrisse uue komplekti ilma kasutajalt üle küsimata. See võiks olla lahendatud küll tublisti intelligentsemalt. Muidu on iPhoto täitsa pädev programm, keskmisele kasutajale pole rohkem vaja. See, muide, on öeldud ilma igasuguse ironiata.

iWeb kui veebimeistri pakitoit

Soovite programmi, millega oleks lihtne veebilehti koostada? Aga palun, võtke iWeb. iWeb on lihtne, sellega tuleb kaasa terve posu häid kujundusmalle ja see võimaldab veebi ühe õhtupoolikuga valmis

Veebilehtede tegemine olemasoleva malli alusel on tõesti lihtne.

visata. Mallide põhjal alustada ongi iWebiga lihtsam kui päris tühjalt leheltd mäsama hakata. Teksti ja pilte saab lehel ümber paigutada oma suva järgi, kuid mõnd olemasolevat malli aluseks võttes on see kõvasti lihtsam.

Pisimugavusi pakub iWeb kuhjaga, nii saab lehele lisatud fotosid töödelda otse iWebis, selleks pole vaja lahti lüüa iPhotot, ning eriti mugavad on pildimaskid, mille abil saab veebis kuvatavast pildist võtta ainult soovitud osa, kaotades vajaduse pilti eelnevalt sobivasse suurusse lõigata.

Ka värvide ja fontide valimine on lihtsamast lihtsam, kuid olgu kohe öeldud, et iWeb tõlgib koodis kõik laadideks, mitte elementideks. Nii ei ole iWebi genereeri-

tud veebis näiteks H1-H6 elemente, vaid on laadidega sobivasse suurusse väänatud tekstilõigud. Ka paigutus käib peamiselt DIV-elementide ja laadide abil.

Lisalehtede tegemisel lingitakse need avalehega automaatselt ja lehe nime muutmisel muudetakse automaatselt ka lingid. iWebi on päris lõbus kasutada, ainult lohista ja kirjuta.

GarageBand, noormuusikute taimelava

GarageBand koosneb mitmest osast, mis pakuvad võimalusi virtuaalsete muusikainstrumentide toel bändi teha või pillimängu algtööd selgeks saada.

Sulnis eraõpetaja Tim annab horisontaalseks jagatud ekraanil klaveri- ja kitarrõppimise baaskursust – õpetab pillimängu ja selle terminoloogiat. Tim näitab videos ette ja kui oled tubli õpilane, siis saad varsti juba koos Timiga pilli mängida. Klaverimängu saab õppida lausa USB-toega süntesaatoriga. Programmiga on kaasas sissejuhatavad loengud, ülejäänud tuleb Lesson Store'ist alla sikutada. Viimaste eest raha ei soovita, kuid kukrut tuleb kergitada õppetundide eest, mida annavad veidi kuulsamad muusikud, meie Eestis neid aga osta ei saa.

GarageBandi kõige sisukam osa on erinevate instrumentide helijuppide loomine, üksteise otsa ladumine ja nende mudimine. Võimalusi selleks on palju. Muusika loomisel tuleb nooditundmine kasuks, kuid pole kohustuslik – popmuusikat teha pole mingi probleem. Lõpuks saab oma loomingut AAC- või MP3-vormingus ka talletada, et sõbrad saaksid kuulata, millise uue hitiga oled hakkama saanud.

Kokkuvõttes pole küll tegu professio-

Apple'i toodetele iseloomulikult leidub igal nurgal põnevaid pisimugavusi

● Märki «[digi] hea ost» kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

● Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

● «[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

GarageBandis lugude loomine on kui katse-eksituse meetodil ehitamine.

Esmavajalikud RAW töötlemise vahendid on iPhotos täiesti olemas.

naalse programmiga, nagu Fruity Loops, aga samas ei ole see ka nii keeruline. Hea tahtmise ja sihikindlusega võib päris korraliku loo kokku ehitada igaüks.

iMovie laseb sind režissööriks

iMovie hoolitseb selle eest, et videokameraga ülesvõetu ei jääks tolmu koguma. Lükka lihtsalt digikaamera USB- või FireWire porti ja avaneb aken, kust saab salvestatud videoklipid programmi lohistada.

Enda video monteerimine on väga

lihtne. Lõika ja lohista sobivad lõigud virtuaalsele filmilindile ja valmis. Monteerida saab nii lühikeste lõikude kui ka kaadri täpsusega. Lõikudele saab lisada erinevaid video- ja heliefekte, et ka igav reisivideo tunduks põneva seiklusena.

Klippidel saab mudida peaaegu kõike, mida esimese hooga teha tahaks. Määrata saab kontrastsust, värvustasakaalu, säri ning pildile lisada eelnevalt loodud helitaustu. Enda filmiklipile kõige sobivama muusikatausta saad luua ka otse GarageBandis. Kõik toimub lihtsalt ja kiirelt

iLife '09
HIND: 1400 KROONI
 Müüb: IM Arvutid
 Nõudmised arvutile: PowerPC G4 867 MHz või uuem (iMovie jaoks Intel'i protsessoriga, dual 2 GHz Power Mac G5 või iMac G5 1,9 GHz), Mac OS X versioon 10.5.6, 512 MB (soovitatav 1 GB), 4 GB kõvakettaruumi, DVD-mängija

ning kasutajaliidese saab käppa kümne minutiga – kodus režissööriks saada pole üldse keeruline. Kui videolõik on valmis, siis saab tulemuse eksportida MPEG-4 või Quicktime'i vormingusse.

Mis jääb aga sellest väljapoole, on iMovie jaoks must maa. Failivorminguid tunneb ta vähe, toetades ainult MPEG-2, MPEG-4, AVCHD ja H.264. Idee, et tõmata YouTube'ist alla mõni lahe lõik ja

iMovie ja GarageBandi abil saab luua lausa oma muusikavideoid

hakata sellega mängima, võib kergemal juhul lõppeda peavaluga. Samas saab ise YouTube'i otse videoklippe üles laadida küll, mis peaks makkamööda olema paljudele kuulsusejanus filmiloojatele.

Õnnetuseks ei tasu nendes vormingutes, mida iMovie toetab, samuti kindel olla, sest ühe MPEG-4-faili imoportimisega õnnestus iMovie mõistus nii lõplikult kinni jooksutada, et programm keeldus töötamast ka pärast taaskäivitamist.

iMovie teenib üsna sirgjooneliselt ühte eesmärki, mis varjutab neid võimalusi, mida kõike see võiks veel sisaldada. Pirtsakus erinevate vormingute suhtes pole ju enam üldse moes.

[d] SVEN VAHAR, MARTIN METS

[HINNANG]
 Vähe raha eest väga palju võimalusi, kuid mõned iMovie piirangud ja iPhoto kiiksud võiksid siiski olemata olla.
 [d] hinne: ★★★★★

Nagu tšillijäätis

Karp, millele on kirjutatud «Sennheiser» ja «juhtmeta kõrvaklapid» tekitab mus samasugust segadust nagu tšillijäätise pakend. Mis ajast on audiofiilidele mõeldud kõrvaklapid juhtmeta?

• Ühes ajusopis on juured laiali ajanud eelarvamus, et traadita kõrvaklapid pole need päris õiged audiofiili sõbrad, vaid pigem kompromisslahendus neile, kes hindavad helikvaliteedist rohkem mugavust, mida juhtmeta lahendus pakub. Sealsamas lähedal, naaberboksis, elab teadmine, et Sennheiser on üks paremaid kõrvaklapitootjaid, keda ilma pealt leida, ja et neile panustades liiga suurde ning sügavasse ämbrisse ei astu.

Tööle saab kiiresti

Ega astu ka nende RS130 klappidega, ehki omad aga'd siin on, aga neist hiljem. Parem on

Kõrvaklappide kolmandast kanalist kuulsin, mida naabrid parasjagu telerist vaatasid

ikka heast ja paremast alustada.

Näiteks sellest, et neid klappe on lihtne töökorda seada, kui sa pole just sama saamatu kui mina. Ühendad paar juhet – selle osaga sain raskusteta hakkama – ja siis otsid klappidel koha, kuhu kaasatunud patareid panna. Kasutusjuhendi abita otsiksin seda kohta siiani. Selgus, et vasakpoolse klapi sisemine osa käib keerates pealt nagu kaas moosipurgilt. Sinna tulebki patareid pista.

Peaaegu eesriindlikkõla. Kuigi esimestel minutitel tundub, et heli on veidi tuhm ja värvitu, kaob see mulje koos esimese looga. Selle asemele jõuab teadmine, et suurem rõhk kõrgematele sagedustele m u d a k s

Sennheiser RS130

HIND: 2345 KROONI

Müügil: ELFA

Sagedusvahemik: 18 - 21000 Hz

Patareide kestvus: umbes 22 tundi

Juhtmevaba tööraadius: 130 meetrit

Signaali/müra tase: > 68 dBA

Kaal: 275 grammi

kuulamise pikema aja jooksul väsitavaks.

Kuulates naabrite telerit

Muusika kõlab loomulikuna, helipilt on ühtlane ja tasakaalus: ükski sagedus ei domineeri. Bass on pehme ja sügav, muutumata kumisevaks ja tüütuks.

Klappidel on kolm kanalit, mille kaudu nad saatjaga ühenduses on. Kui esimesest kostus sahin, teisest muusika, mida mu arvuti mängis, siis kolmas pakkus mõllu: seal käis suurem tulistamine ja paugutamine. Kui kuulid otsa said, teatas madal meeshäääl elutargalt: «Too much force could kill the child.» Kust see avaldus ja kõmmutamine tuli, jäigi selgusetuks. Kahtlustan, et naabrite telerist.

Juhtmeta klappidest parimad

Paraku on need siiski juhtmevabad ja saatjaga raadiosageduse (RF) kaudu suhtlevad kõrvaklapid. «Paraku» seetõttu, et kui kuskil on sahinavabad ja töötavad juhtmeta klappid olemas, siis mina pole selliseid veel kohanud. Signaali saatja ja vastuvõtja suhtluses tekib müra – küll väike, aga vaiksematel hetkedel siiski kuuldav ja häiriv. Minu jaoks on see ussisisinat meenutav sahin piisav põhjus, miks eelistada juhtmega kõrvaklappide.

Kui aga tingimata on vaja juhtmeta varianti, siis on Sennheiser RS130 hüva valik. [d] MARGO KOKEROV

[HINNANG]

Kui sa just pead ostma juhtmeta kõrvaklapid, osta need. Helikvaliteet on hea, miinuspoolel väike sahin.

[d] hinne:

Ühika kõige popim kutt

Kuidas meeldib sulle mõte kaasaskantavast videoprojektorist, mida poleks vaja ilmingimata arvuti külge ühendada, sest see oskaks mängida filme ka laserplaatidelt ja USB-pordi kaudu? Ja kui veel kõlarid oleksid sisse ehitatud?

● Veelgi vahvam, kui selline aparaat oleks töökindlas ja mugavas korpuses, et seda saaks tõesti igale ühika- või suvilapeole kaasa vedada, näitamaks pingule tõmmatud voodilinale «Pulp Fictionit» või muud kultusklassikat. Tõeline läbuprojektor, ühesõnaga. Hea idee?

Nimekonkurss jäi ära

«Idee ei maksa midagi,» armastab üks tuttav ärimees öelda. «Ideid on mul jalaga segada. Ainus, mis maksab, on teostus.» Heitkengi nüüd pilk sellele, kuidas Epsonil on õnnestunud idee kaasaskantavast kinost videoprojektori EH-DM2 näol ellu rakendada.

Etteruttavalt võiks öelda, et õnneks on toode kukkunud välja tarbijasõbralikum kui selle nimi (siinkohal võib igaüks mõelda, mis nime oleks näiteks Apple sarnasele tootele pannud).

Tulemus on omajagu nauditav. Läbuprojektorile kohaselt ei ole selle töölepanekuks tarvis doktorikraadi: juhe sein, plaat pilusse, mõned nupuvajutused puldil ning filmiõhtu on alanud. Kasutajaliides ei ole kindlasti kaunis ega ka teab mis intuitiivne, kuid hei, kui keeruline saab ühe video mängimapanemine ikka olla?

Rohkem kui DVD ja CD mängimine võib tänasel päeval leida rakendust Epson

EH-DM2 tänuväärne võime näidata filme USB-porti ühendatavalt meediumilt. Mõnigi turskemat sorti mälupulk mahutab tänapäeval ju nii palju filme, et peaks jätkuma lausa mitmeks malevasuveks.

Pildikvaliteetki lööb lausa pahviks. 1200 luumenit ei kõla nagu «palju luumeneid», kuid pilt on siiski ootamatult ere. Samuti on projektoril heatasemeline optika – iga seinale näidatud piksel on selgepiiriline ja konkreetne. 854 x 480 piksline eraldusvõime ei anna pääset tipp-projektorite hulka, kuid muljet heast, eredast ja konkreetsest pildist ei riku seegi.

Siinkohal olgu mainitud, et Epson ise tahab seadet tutvustades rääkida kogu aeg peeneraldusest. Miks, see jääb arusaamatuks, sest 480punktine pilt on ju tegelikult kordi kehvem. Kuid oletagem siiski heauskselt, et HD-jutt ei ole mõeldud asjatundmatute klientide eksitamiseks, vaid sellel on mingi muu salapärase põhjus.

Miks puudub HDMI?

Pildikvaliteedist rääkides ei saa paraku üle ega ümber asjaolust, et säästu ja kompaktsuse huvides on loobutud igasugusest optilisest suumist. Asemele pakutav digitaalse suumi kasutamine toob aga kaasa loobumise veel mõnest niigi napi

eraldusvõime pikslist. Samuti on mõnigin-gaseks pettumuseks asjaolu, et seadmel puudub HDMI-sisend, mis võimaldaks mugavamalt ühendamist näiteks PlayStation 3 või Xbox 360 mängukonsooliga.

[d] MART PARVE

Epson EH-DM2

HIND: 11 690 KROONI

Müügil: ROVER

Valgusjõud: 1200 ANSI luumenit

Kontrastsus: 300 : 1

Eraldusvõime: loomulik WVGA (854 x 480), maksimaalne SXGA (1280 x 1024)

Sisendid: Analoog-VGA, S-Video, komposiit, komponent, USB, DVD

Mõõtmed: 32 x 12,7 x 23,11 cm

Kaal: 3,81 kg

[HINNANG]

Lahe aparaat, kvaliteetne ja ere pilt. Siiski, läbuprojektorilt ootaks veidi robustsemat korpust, puudu on ka HDMI.

[d] hinne:

Reumahaige printer

Põnevus täitis tervet kontorit, kui uus printer meie värskest remonditud töötoas oma kohale seati. Sümpaatne, ilus, ei võta palju ruumi ning funktsioone ja võimalusi kui palju! Kindlasti saab sellest kõigi lemmik!

• Olgu siin loetletud vaid mõned seadme võimalustest: faks, koopiamasin, printer, fotoprinter, Bluetooth, traadita võrgu ühendus, otse mälupulgalt ja CD-lt printimine... Ja kõik see ka töötab, seda peab lausa eraldi märkima, sest vilumatu nagu ma olen, pole ma meie kontori ühe teise HP kombiseadme skannerit siiani tööle saanud.

Too teine HP prindib väga kenasti, kuid kahjuks ei saa seda alati öelda käesoleva tegelase kohta. Kohe esimese prooviga olid värvid sinised ja määrdunud. Võiks arvata, et kasutasin vale paberit, aga ei, paber oli täitsa aus HP printeripaber ning seetõttu olid ka ootused HP printeri ja paberi kooskasutamise suhtes küllaltki kõrged.

Foto on parem kui päris

Värvifoto väljaprintimine oli tore üllatus, ma pole varem fotosid niimoodi ise printinud. Mu kallid vanemad, kes pildil seisavad naeratades lumises õues kibuvitsapõõsa taustal, joonistusiid kaunilt HP fotopaberile. Ma ei olnud fotot enne kuigi palju kohendanud ning tulemus oli rahuldav. Sama ei arvanud aga mu fotofriikidest sõbrad, kes kurtsid, et pildil on

sinakas tonaalsus. Kibuvitsamarjad on pildil täitsa punased, üritasin ma neid ümber veenda. Vaidlusele pani punkti halltoonikaardi printimistulemus, millelt oli tõesti näha, et päris musta printer välja ei anna.

Rõõmu- ja rahuloluhetki pakkusid seadme lisavõimalused. Näiteks printisin

Vilumatu nagu olen, sain printeri ometi esimese korraga kohe tööle.

mobiliifonele üle Bluetoothi välja pildi, mille tegin kolleegidest firma väljasõidul. Tore oli stendile riputada fotot, kus kõik tegelased hästi äratuntavad.

Suuremates kogustes printimine laabus samuti kenasti, kaasas olnud juhendid mõlemale poole printimiseks olid igati asjalikud. Paberi mõlemale küljele printimine on iseenesest väga hea võimalus, kas või seetõttu, et paberi kokkuvahid on heaperemehelik käitumine keskkonna suhtes. Keskkond tuli teravalt meelde ka printerit lahti pakkides, kui äravisatava

HP Photosmart Premium
Fax All-in-one CC335B

HIND: UMBES 5500 KROONI

Müügil: küsi arvutipoodidest

Eraldusvõime: printer/koopiamasin 9600 x 2400 dpi (1200 dpi sisend), skanner 4800 x 4800 dpi

Koopiamasina suurendus-/vähendusala-tus: 400% kuni 25%

Printimiskiirus: kuni 32 lk/min A4 (mustandikvaliteet)

Aeg esimese lehe väljatrüki: 15 s

Faks: 33,6 Kbps, 3 lk/min, 90 A4 lk mälu, autom. korduvvalimine

Paberisalved: 50 lk automaatsalv, maksimaalselt kuni 125 lk

Tindikassetid: 1 x 17 ml must, 5 x 5,5 ml muud värvid

Liides: USB, WLAN b/g, Bluetooth, mälu-kaardilugeja

Muu: dupleksprintimine

Mõõtmed: 46,8 x 47,3 x 28,3 cm

Kaal: 10,4 kg

pakkematerjali hunnik põrandal järjest kasvas... Aga see on seni paratamatus pea kõigi elektroonikaseadmete puhul.

Miks ta ragistab?

See printer on tore väikesemahuliseks ilulemiseks – kasutamiseks kodus või kodubüroos, kus printida välja mõnd kirja või dokumenti või perekonnaalbumi jaoks fotosid. Sagedal kasutamisel saab tint kole kiirelt otsa, eriti kui kasutada kõiki lisavõimalusi, nt teha värvikooipaid.

Veel tekitas printeri juures muret alaline ragistamine, jäi mulje, nagu oleks seadmel reuma. Õnneks pole ragin väga vali, kuid algab ja katkeb vahel täiesti arusaamatutel hetkedel.

[d] TRIINI RAIT

[HINNANG]

Ökonoomsuse tippsaavutus see pole, kuid väiksema koormuse korral rahuldab tavakasutaja nõudmised täiesti.

[d] hinne:

Sama tark, aga ilusam

Logitech Harmony 1100 on universaalpultide kultustootesarja lipulaev, mis teeb kõike seda, mida teisedki Harmony'd, aga ilusamini – suurel puutekraanil ja kauniit viimistletud korpuses.

● Harmony seadistamine ei ole *dumbuser'*ile jõukohane, kuid need, kel tehnilist taipu napib, ei ole vast ka nii palju seadmeid kokku ahnitsenud, et Harmony't üldse vaja läheks.

Nii, kui hakkaks õige filmi vaatama... Oot-oot, kus need puldid nüüd ongi: teleripult, ressiiveripult, DVD-mängija pult. Lülitame seadmed sisse, seejuures tuleks ressiiver häälestada DVD-mängija sisendit kuulama ning telekas omakorda ressiiveri kanalile... Hullumaja! Ja seda nimetatakse veel meelelahutuseks!

Helesinine unistus

Inimeste jaoks, kelle kodune tehnikapark ei piirdu pelgalt röstri, mustvalge telekaga «Rekord» ja tolmuimejaga, on universaalpult mõistagi suisa Pühaks Graaliks – idee ühestainsast seadmest, mis asendaks kogu seda tohutut pultide pusa, on kahtlemata ahvatlev.

Selles universaalpuldinduse maailmas on omakorda suveräänseks maailma-meistriks Logitech oma tootesarjaga Harmony, mille esndajad hõivavad maineka Cneti tehnoloogiaportaali puldinimekirjast suisa kuus esimest kohta.

Seekord on [digi] käsutusse antud Harmony lipulaev mudelitähisega 1100, mis on Cnet'is 2. kohal. Tegemist on suure puutekraani ning väga kvaliteetse viimistlusega soliidse riistapuuuga, mis ilmselgelt mõeldud ehitma kõige nõudlikumate ja edevamate kodanike diivanilaudu. Sellest elitaarsusest räägib mõistagi ka seadme hind.

Läbimõeldud pisiasjad

Kui väline külg kõrvale jätta, siis oma funktsionaalsuselt ja kasutusloogikalt on ülbe ja ilus 1100 täpselt samasugune nagu odavamad lihtrahva Harmony'd – ning see ei ole halb, sest tegemist on hästi läbimõeldud ja asjaliku tootepekkonnaga. 1100 juures tasuks peale disaini ja puutekraani välja tuua ka akutoite; oleks väga ebamugav suure puutekraani energiajano pidevalt uute patareidega kustutada.

Logitechi pultide seadistamiseks on kena rakendus, mis annab sulle ligipääsu umbes 250 000 eri seadme profiilidele, ning kui vajalikku seadet andmebaasis siiski pole, võib selle olemas-

Logitech Harmony 1100

HIND: UMBES 5000 KROONI

Müügil: küsi arvutipoodidest

Ekraan: 3,5 tolli, puutetundlik

Toetatud seadmed: kuni 15 korraga

Toetatud operatsioonisüsteemid:

Mac OS X või Windows (alates Windows 2000)

olevalt puldilt koode «õppides» ise lisada.

Eriti kena on, et see rakendus töötab ka Mac'i peal, ning kerge guugeldamine näitas, et Linuxi-mehedki on Harmony'te jaoks ühte programmi treimas, mis, olles küll beetastaadiumis, tundub juba töötavat.

Asjaliku firma asjaliku toote kohta ootuspäraselt oskab Harmony 1100 (nagu

[HINNANG]

Tipptoode. Kui norida, siis puutekraani võimalusi oleks võinud proovida veelgi rohkem ära kasutada.

[d] hinne:

ka teised Harmony'd) sooritada «makrosid» ehk anda ühe nupuvajutuse järel terve jada käsklusi, pannes korraga tööle mitmed soovitud tegevuse jaoks tarvili- kuld seadmed ning seadistades neid vastavalt.

[d] MART PARVE

Kaks uusimat NVIDIAAt

Pärast eelmises numbris testitud kaht tippklassi graafikakaarti pakume nüüd eksklusiivset testi kokkuhoidlikumale ostjale: [digi] katsetab kaht uhiuut NVIDIA keskklassi graafikakaarti. Kes keda, kumb jääb peale?

• Mõlemad kaardid peaksid müügile tulema aprillis, nii keskklassi ülaossa kuuluv GTS 250 kui ka uusversioon 9600GT-st.

Esimene kaart, pikema mudelinimega GV-N250OC-1GI, baseerub vanal heal GPU-l G98+. Selle GPUga kohtusime juba eelmisel aastal kaardil 9600GTX+ ning kaardi GPU parameetridki näitavad samu numbreid, v.a 10 W võrra madalam energiatarve.

Metsik jahutus

Jahutina on kasutusele võetud nelja soojatoruga süsteem Zalman VF1050, mis tagab 5–10% madalama GPU temperatuuri või võimaldab 10–30% ülekiirendamist. Gigabyte on ka graafikakaartidele toonud oma Ultra Durable lahenduse – kasutatakse ainult nn High-Grade-mälukiipe, Jaapani kvaliteetseid poltimeerikondensaatoreid ja ferriitpoole.

Üllatab kaardi suur jõudlus. Väiksema eraldusvõime juures on selle mahajäämus hetke tippkaardist GTX 285 3DMark2006 testis vaid 6%, samas kui hind on 58% madalam. Vaid ülikõrge, 2560 x 1600 pikselse eraldusvõime korral sisse lülitatud pildiparandustehnoloogiatega käriseb vahe juba 50%-ni. Ent ka siis ei lange kaardisagedus (FPS) näiteks «Unreal Tournament 3» mängust alla 100!

Teine kaart, Gigabyte'i mudelinimetusega GV-N96SL-1GI põhineb juba pikemat aega kasutuses olnud GPU-l G94GT.

Passiivjahutus? Ongi!

Uudne on selle kaardi passiivjahutus, GBT Silent Cell. Meil on müügil Gigabyte'i eelmine versioon 9600GT-st jahutustehnoloogiaga GBT Multi-Core, kuid Silent Cell astub veel sammu edasi. Kui tavalise ventilaatoriga kaardil on 3D-koormusel GPU temperatuur 62 °C ja Multi-Core'i passiivjahutusega 55 °C, siis Silent Cell toob selle alla kõigest 33 °C-ni. Passiivjahutus on absoluutselt häälentu, see teeb antud kaardist ideaalse lahenduse elutappa sobiva multimeediaarvuti jaoks.

Tänapäevaste mängude mängimiseks sobivad mõlemad, kuigi 9600GT jääb väga suure eraldusvõime korral veidi nõrgaks. Seega, kuni 22tolliste kuvarte omanikud võivad rahulikult GT9600 osta, suuremad kuvavid, millel kõrgem eraldusvõime, vajaksid vast GTS 250-t. [d] VEIKO TAMM

Gigabyte GeForce GTS 250

HIND: UMBES 2500 KROONI

Müügil:	Ordi
Mudel:	GV-N250OC-1GI
GPU:	NVIDIA G92+
GPU kiibitehnoloogia:	55 nm
GPU taksagedus:	738 MHz
GPU shader'ite taksagedus:	1836 MHz
Graafikamälu:	1024 MB GDDR3
Graafikamälu taksagedus:	1100 MHz (2200 MHz DDR)
Graafikamälu siini laius:	256 bit
Graafikamälu max ribalaius:	70,4 GB/s
Max eraldusvõime:	2560 x 1600
Kaardisiin:	16X PCI-Express 2.0
Energiatarve:	150 W
Liidesed:	VGA, Dual-Link DVI, HDMI, TV-Out
DirectX versioon:	10.0
Shader model:	4.0

[HINNANG]

Hetkel üks parima jõudluse-hinna suhte-ga graafikakaarte, Ultra Durable'i tehnoloogia tagab stabiilsuse.

[d] hinne: ★★★★★

Gigabyte GeForce 9600GT

HIND: UMBES 2000 KROONI

Müügil:	Ordi
Mudel:	GV-N96TSL-1GI
GPU:	NVIDIA G94GT
GPU kiibitehnoloogia:	65 nm
GPU taksagedus:	650 MHz
GPU shader'ite taksagedus:	1625 MHz
Graafikamälu:	1024 MB GDDR3
Graafikamälu taksagedus:	900 MHz (1800 MHz DDR)
Graafikamälu siini laius:	256 bit
Graafikamälu max ribalaius:	56,3 GB/s
Max eraldusvõime:	2560 x 1600
Kaardisiin:	16X PCI-Express 2.0
Energiatarve:	95 W
Liidesed:	VGA, Dual-Link DVI, HDMI
DirectX versioon:	10.0
Shader model:	4.0

[HINNANG]

Üks paremaid passiivjahutustehnoloogiaga kaarte Eesti turul, kuid nõudlike kaasaegsete mängude jaoks veidi nõrk.

[d] hinne: ★★★★★

Ferrari Toyota hinna eest?

Suur lõhe haigutab LCD-laiatarbe- ja -profikuvarite vahel. Esimesed kasutavad üht vanimat, ent odavaimat paneelilahendust TN+Film, profikuvarid aga kalleid paneelitehnoloogiaid (IPS, PVA, MVA). Dell üritab neid piire murda.

• Odavamate tehnoloogiate plussiks on paneeli kiire reaktsiooniaeg (eritehnoloogiatena juba 1–2 ms) ja pea olematu hind, miinuseks vilets värvihaldus ja niigelad vaatenurgad.

Teiste plussiks on väga hea (ning kohati isegi CRT parameetreid ületav) värvitõtlus, halltoonide haldus ja suurepäraseid vaatenurgad, miinuseks aga kuni neli korda kõrgem hind ja aeglasem reaktsiooniaeg, mis muudab nad näiteks mänguritele kõlbmatuks.

Nüüd ilmub lagedale Dell oma uue 22tolise mudeliga Ultrasharp 2209WA, mis püüab kiriku keset küla ehitada.

Uusim tehnoloogia

Kuvar kasutab LG.Display (endine LG.Philips) uusimat leitud paneelide vallas – e-IPS-i maatriksit. IPS (In-Plane Switching) on kolmest ülalmainitud tehnoloogiast parim, ent ka kalleim (võrdluseks, et Delli enda 20tolline S-IPS-kuvar maksab 7590 krooni).

Nüüd astub IPS meie ette mitte kalleimas, S-IPS-i (Super-IPS) vormis, vaid veidi nutidud e-IPS-i kujul. Kas see õigustab en-

nast? Kuidas käitub kuvar? Mida on tal veel pakkuda?

Disain on tuttav

2209WA esindab tüüpilist Delli disaini, mis on igati kena, ei midagi ülepakutut. Kuvari kõrgust saab kuni 10 cm ulatuses reguleerida, samuti saab ekraani keerata 90 kraadi võrra vertikaalasendisse.

Kontrastsust on 1000 : 1 (dünaamilist bluffi 3000 : 1), millest piisab täiesti. Eredust on 300 cd/m², mida on isegi liialt palju graafikatõtluseks (enamik proffe kasutab vaid 120 cd/m²), kuid mängudes ja filmide vaatamisel ei tee see paha. Reaktsiooniaeg 6 ms laseb sujuvalt kuvada ka kiireid mänge ja tempokaid *action*-filme.

Paneeli valgepunkt on väga täpselt paigas 6500 K peal ning kuvari värviesitus on ideaalilähedane, võrreldes TN+Film-paneelidega on vahe mäekõrgune. Sama kehtib ka vaatenurga kohta – nii horisontaalis kui vertikaalis on see samuti väga hea. Veidi tuleb blokkimist ette halltoonide tumedamas osas, ent sama väga esineb ka odavama hinnaklassi S-IPS-kuvaritel.

Dell Ultrasharp 2209WA

HIND: 5490 KROONI

Müügil: Max 1-2-3

Ekraani diagonaal: 22 tolli

Ekraani maatriks: LG.Display e-IPS

(LM220WE4), Hardcoat 3H Anti-glare

Ekraani eraldusvõime: 1680 x 1050 pikslit

Kontrastsus: 1000 : 1 (3000 : 1 dünaamiline kontrastsus)

Värvid: 16,7M, 83% värvigamma

Reaktsiooniaeg: 6 ms

Heledus: 300 cd/m²

Vaatenurgad: 178° H / 178° V

Liidesed: DVI-D HDCP toega, VGA

Lisad: 4-port USB 2.0 HUB, pöördetelg, Kensington lukk

Energiaarve: 52 W (1 W puhkerežiimis)

Mootmed: 51,2 x 18,4 x 36,2 cm

Kaal: 5,53 kg

Kui muidu kannatasid IPS-kuvarid sündiviivutuse (*input lag*) all, mis valmistas ebameeldiva kaasnähtusena meeolehärmi just mänguritele, siis 2209WA viivitus jääb keskmiselt 22 ms kanti (tajutav, kuid siiski mitte eriti segav).

Ideaalilähedane kuvar

Kokkuvõtteks: praegu veel on võimatu luua ideaalset lahendust, mis oleks parim nii mänguritele kui profigraafikutele, mis oleks ülihea ja üliodav. Ent Dell on astunud suure sammu selles suunas.

Kui kasutad arvutit ainult netis surfamiseks, e-posti vaatamiseks, kontori-programmidega töötamiseks ja mängude mängimiseks, on 5500 krooni ehk palju. Kui aga tahad vahepeal foto- või filmitõtlusega tegeleda, harjutada kätt graafilise disaini vallas ja lõõgastuseks mängus kolle kõmmutada, siis on siin tegu just sulle mõeldud kuvariga. [d] VEIKO TAMM

[digi]
HEA OST

[HINNANG]

Rikkalikud värvid ja piisavalt sügav must, väga head vaatenurgad, kiire reaktsiooniaeg ka moodsate mängude mängimiseks.

[d] hinne:

Töökoht kolme kuvariga

Kahest osast koosnevat sülearvutit ei satu just kuigi tihti nägema. See siin aga just selline ongi. Üks graafikakaart on arvutis sees, teine aga eraldi karbikesega kaasas. Veider, aga üllatavalt praktiline lahendus.

● Amilo näol on tegemist normaalsuuruses sülearvutiga, kuigi võrreldes viimasel ajal popiks saanud 15- ja 17tollistega tundub see laual esialgu suisa tilluke. Minu jaoks on see arvuti just õigete mõõtmetega: see mahub enamikesse kottidesse, kuhu mahuvad keskmise suurusega dokumendikaustad, ning selle kaasaskandmine ei nõua eelnevat jõutreeningut. Üks normaalne sülearvuti umbes selline olla võiks.

Radeon HD3870

Kui kahe graafikakaardiga sülearvuteid on poest juba teisigi saada, siis Amilo teeb eriliseks see, et teine graafikakaart on väline, olles mahutatud väikesesse pinali suurusesse karbikesse, millel eraldi toide ja mis on ühendatud arvutiga spetsiaalse kaabliga. Karbis paikneb Radeon Mobility HD3870, mis on kõvasti parem kui sisemine HD 3200, aga millest pole siiski vastast parematele «päris» graafikakaartidele.

[TESTITULEMUSED]

3DMark 03:	25810
3DMark 06:	7222
PCMark 05:	4591
Protsessor:	3781
Mälu:	2561
Graafika:	8324
Kõvaketas:	4505
Aku:	1:53

Taoline lahendus lubab mängida mängu, millest integreeritud graafikakaardi korral ei saaks juttugi olla. Uuematest mängudest on näiteks «Sacred 2» ja «Rainbow Six Vegas 2» mõlemad mängitavad 24tollise kuvari eraldusvõimel 1680 x 1050, kui seadistused miinimumini keerata, kuid ega see sujuvat mängulusti või ilmelist silmailu paku. Veidi vanemate, mõne aasta taguste mängudega on lood hoopis rõõmsamad. Ainus konks on see, et välise graafikakaardiga ei saa kasutada sülearvuti oma ekraani, vaid peab olema eraldi kuvar.

Sinu kodu on juhtimiskeskus

Olgu mängimisega, kuidas on, aga üks tähelepanuväärne asi kaasneb välise graafikakaardiga veel – nimelt saab selle abil sülearvutile külge ühendada kuni kolm välist kuvarit. Sülearvuti enda küljes on üks DVI-liides ja välise karbikesse küljes on veel üks DVI ja üks HDMI. Koos arvuti enda ekraaniga annab see ju tervelt neli töölauda! Ja see, sõbrad, on juba ilmne argument Amilo kasuks.

Ka ilma lisagraafikata on arvuti mõnus. Klaviatuur, mis minu jaoks on kõige olulisem, on kirjutajasõbralik ning arvuti on meeldivalt vaikne, eriti vaigistatud venti-

Fujitsu Siemens Amilo SA3650 + GraphicBooster

HIND: 12 900 KROONI, GRAPHICBOOSTERIGA 15 900 KROONI

Müügil: Küsi arvutipoodidest
Protsessor: AMD Mobile Turion64 X2 ZM-80 2,1 GHz
Mälu: 4 GB
Graafika: ATI Mobility Radeon HD 3200, väline graafikakaart ATI Mobility Radeon HD 3870
Ekraan: 13" WXGA BrilliantView
Kõvaketas: 360 GB
Optiline seade: DVD RW +/- DL
Kaal: 2,4 kg
Muu: 2 x USB, USB/E-SATA, LAN, WLAN 802.11a/g/n, Bluetooth, DVI, FireWire, ExpressCard, S/PDIF, xD mälukaartilugeja, sisseehitatud veebikaamera, kõlari- ja mikrofonipesa

[HINNANG]

Kolme välise kuvari ühendamise võimalus on võrreldes teiste sülearvutitega täiesti unikaalne. See on hea argument.

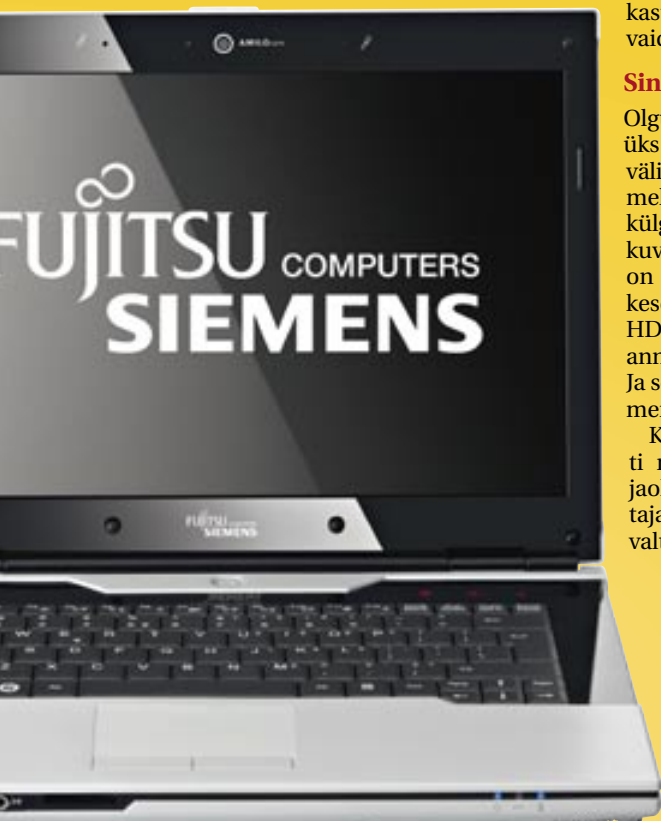
[d] hinne:

laatoriga režiimis.

Muidu nii sümpaatse arvuti kasutamise rõõmu vähendavad kaks asja: puute-tundlik plaadiväljastusnupp (kuna arvutil on piluga, mitte sahtliga optiline seade, asub nupp eraldi paneelil), mis iga kord ei reageeri, sundides korduvalt vajutama, ja kuumenev randmetugi.

See viimane on tegelikult üpris tõsine probleem, sest randmetoe vasak osa läheb arvuti kestva koormuse korral kuumaks. Algul ei pane tähele, aga päeva lõpuks hakkab tuntavalt häirima. Ka tavatöös on vasak pool paremast tuntavalt soojem ja sõltub juba kasutaja tundlikkuslävest, kui palju see reaalselt segab. [d] SVEN VAHAR

Punaste ja oranžide sõda

Eelmise [digi] suurte sülearvutite testis lõi kõvasti laineid Ordi ülivõimas mudel. Sel kuul on testis veidi nõrgem ja odavam MSI mänguriarvuti. Kumb jääb peale?

• Väliselt on Ordi ja MSI arvutid üsna sarnased. Mõlemal on 17tolline lääkekraan eraldusvõimega 1680 x 1050 pikslit, mõlemal jookseb ümber musta korpuse värviline riba (Ordil oranž, MSI-l ferrarilikult punane). Mõlemal on klaviatuuri kõrvale ära mahutatud numbriklahvistik, mis peaks mänguritele heameelt valmistama, ning mõlema kaasasvedamiseks tuleb osta uus arvutikott (vanasse ei mahu) ja soetada jõusaali kuupilet. 3,2 kg ei ole naljaasi.

Mida saab 5500 krooni eest?

Hinnavahe on 5500 krooni ning see on näha ka konfiguratsioonist, sest Ordi on igatpidi võimsam. Kõige suurem vahe on protsessoris, sest MSI südameks on AMD Turion X2 Ultra, Ordil aga Intel Core 2 Duo T9550, mis on AMDst peajagu üle.

Oluliselt parem on ka Ordi graafika kaart: NVIDIA GeForce 9600M GT suudab mängudest palju rohkem välja pigistada kui MSI sees olev ATI Radeon HD3850. Protsessori ja graafika kaardi erinevused on nii suured, et 3DMark03 testis näitab Ordi üle 30 000 punkti MSI 18 000 vastu ning 3DMark06 puhul on numbrid vastavalt 9400 ja 6400 ehk märkimisväärselt erinevad.

Veel üks suurem erinevus konfiguratsioon on optiline seade: Ordil on tavaline DVD-kirjuti, MSI-l aga Blu-ray-lugeja ja kirjuti. Ausalt öeldes oleksime parema meelega näinud MSI sees paremat prot-

[TESTITULEMUSED]

3DMark03:	18 062
3DMark06:	6461
PCMark05:	5323
Protsessor:	4984
Mälu:	3835
Graafika kaart:	6987
Kõvaketas:	3711

sessorit või graafika kaarti, kuigi kindlasti leidub ka teistsuguste eelistustega ostjaid.

Muud vahet kahel arvutil nagu polegi. Koostekvaliteedis ega disainis ei ole suuremaid erinevusi, plusspunktid tuleb aga anda Ordi klaviatuurile, sest MSI on (kahjuks traditsiooniliselt) kuhjanud klaviatuuri paremasse serva Enteri ümber kokku terve hulga väikseid klahve, nii et noolte ümber on tõeline nupurägastik ja sõrm läheb mängides pidevalt noolte asemel kas kaldkriipsu, Shifti, Controli või väikese Enteri vastu.

Kui juba, siis juba

Kui eelnevast jutust võib jääda mulje, et MSI GT735 on kehv arvuti, siis nii see ei ole. Arvuti näeb kena välja, on võimas, karbist leiab veel vahetatavate raskustega mängurihiire ning kõrvaklapid jne. Kogu küsimus on selles, kas kulutada 21 500 krooni MSI-le või 26 900 krooni Ordile ning meie eelistus kuulub kallimale va-

MSI GT735

HIND: 21 500 KROONI

Müügil: ATF, Sign, Datagate

Protsessor: AMD Turion X2 Ultra

Ekraan: 17 tolli, WSXGA+ 1680 x 1050 pikslit

Kõvaketas: 320 GB

Mälu: 4 GB

Graafika kaart: ATI Radeon HD3850 512 MB mälu

Optiline seade: Blu-ray-lugeja, DVD-kirjuti

Ühendused: WiFi (b/g/n), Bluetooth 2.0+EDR, 3x USB, 1x USB / e-SATA, FireWire, HDMI, VGA, helisendid ja -väljundid, ExpressCardi pesa, mälukaartilugeja

Mõõtmed: 39,5 x 27,8 x 2,7-3,5 cm

Kaal: 3,2 kg

Tarkvara: Windows Vista Home Premium

riandile. Kui juba, siis juba. Ordi on tõesti palju võimsam ning peab seega ajale paremini vastu kui MSI.

Samas aga, kui on vaja mängimiseks sobivat head suurt sülearvutit ning eelarve ongi täpselt 21 000 krooni, võib julgelt MSI valida.

[d] HENRIK ROONEMAA

[HINNANG]

Hea mänguriarvuti, aga 5500 krooni kallimalt saab Ordi mudeli 9570RB Super, mis on võimsuse poolest peajagu üle.

[d] hinne:

Vähenõudlikule kasutajale

Tegemist pole just ei maailma nõusaima ega väikseima seadmega, SX100 on just selline tavaline kontoriseade. Kui paluda kellelgi mälu järgi paberile joonistada keskmine multiseade, siis on tulemuseks midagi üsna SX100 sarnast.

• Ent mitte välimuse pärast ei peaks seda seadet ostma, vaid tema võimaluste pärast. Epson SX100 on jaanuarinumbrist läbi käinud SX400 väiksem vend, vähemate võimalustega ja odavam, kuid sisuliselt on tegemist ikkagi ühega noist mitu-ühes seadmeist, milles nii skanner kui printer, ning mida saab tänu sellele ka koopiamašina kasutada.

Kas tõesti lollikindel?

Nagu oodata võibki, täidab koopiamašina oma ülesandeid ka ilma draiverit installimata, kuid kahjuks ei saa muuta sel juhul skanneri ega printeri kvaliteediseadistusi kiirema või, vastupidi, kvaliteetsema töö jaoks. Mustvalge koopia tegemine võtab aega keskmiselt 30–33 sekundit, värvikoopia aga 2 minutit ning tulemuseks on pettumust valmistav nihkunud värvidega (kollakasrohelistest saab kollane, helepunasest roosa jne) ning selgelt triibuline väljaprint.

Skanneri osa on väga hea, juba täisautomaatne režiim on üsna lollikindel ja annab tõetruu tulemuse, kuid lisaks on võimalik valida ka nn profirežiim, kus saab skannimisparameetreid väga täpselt paika panna ja neid siis hilisemaks kasutamiseks salvestada. Kui koju A4 skannerit vaja, aga ühtegi parasjagu poest võtta pole, võta SX100, saad lisana kaasa ka printimisvõimaluse.

Värvifoto printimine õigele A4-fotopa-

berile võtab parimas kvaliteedis aega 14 minutit, kuid tulemus on selle hinnaklassi kohta hea. Märgatavad toonihked puuduvad ja üldmulje on väga loomulik, nagu me oleme Epsonitelt juba harjunud ootama.

Odavatele multiseadmetele tüüpilisi triipe ühevärvilistes alades pole märgata, need on küll olemas, kui väga lähedalt vaadata, kuid väga peened. Sarnaselt kallimale SX400-le pole ka SX100 väljatrükkis näha silma häirivat korduvat mustrit. Üleminekud on puhtad ja gradatsioon sujuv. Mustvalge foto printimisel saab valida printeri menüüst ka ainult musta tindi kasutamise režiimi, sest vastasel juhul kasutatakse musta saamiseks kõiki värve ja tulemuseks on must, milles halltoonide üleminekuvalades veidi teisi toone sees, peamiselt rohelist. Ainult musta tindi kasutamisel aga on tumeda otsa üleminekud liiga järsud ja nüansid kipuvad kaduma minema. Seega päris ideaalseks mustvalgeks fotoprinteriks SX100 ei sobi, aga kodukasutuseks piisavalt hea tulemuse saab küll.

Pool minutit ja leht

Teksti printimisel ei tasu tavarežiimilt imekiirust oodata, keskmiselt kuni 30 sekundit lehele on palju, kuid näiteks mustandirežiimis, mis kasutab poole vähem tinti ja annab heleda, ent siiski loetava teksti, kulub igale lehele vaid napid

Epson Stylus SX100

HIND: 1024 KROONI

Müügil: Mark IT

Printimisresolutsioon: 5760 x 1440 dpi

Skannimisresolutsioon: 600 x 1200 dpi

Printimiskiirus: ametlikult kuni 26 lk/min (mustandirežiimis), reaalselt 2 lk/min normaalrežiimis

Paberisalg: 80 lehte

Liides: USB

Mõõtmed: 43,4 x 32,7 x 18,5 cm

Kaal: 5 kg

4–5 sekundit.

Nii mitmetelgi seadmetel on katkestusnupp peamiselt sümboolne, katkestades töö alles pärast poolelioleva asja lõpetamist või sootuks mitte reageerides, kuid SX100 kiituseks tuleb öelda, et kui ikka anda nupule vajutades töö peatamise käsk, siis seda seade ka teeb. **[d] SVEN VAHAR**

[HINNANG]

Veidi larmakas, kuid hinda arvestades korraliku kvaliteediga väljaprinte võimaldav seade. Värvifoto on Epsoni trump.

[d] hinne:

Varjab valguse

See kuvar on nii suur, et kui asetada see lauale akna ja oma töökoha vahele, varjab see suure osa valgusest ja toas on vaja tuled ka päeval põlema panna. Kas ligi 10 kilogrammi kaaluv kuvar on ühe laualambi juurdeostmist väärt?

● 26tollise diagonaaliga ekraan on juba iseenesest päris lahmakas ning selle kuvari puhul rõhutab suurus paks raam, mis lisab igast servast veel 2,5 sentimeetrit juurde, alt rohkemgi, kuna seal paikneb puuetundlike nuppudega paneel.

Suure ja raske kuvari jalg on õnneks piisavalt tugev ja kindel, kuvar ei värise, kuid pöördub jalal kergelt ning kallutada õnnestub seda ka ühe käega. Kuvar hoiab kaldenurka hästi ega kipu ära vajuma, mida ei saa öelda mitte kõigi raske ekraaniga kuvarite kohta.

Appi! Katastroofi!

Esmamulje sisselülitatud kuvari pildist oli täielik katastroofi! Polnud vist ühtegi värvi, mis oleks olnud oma õiget nägu, kogu pilt oli kaetud justkui värvilise vitraažiga, üks värv ebaloomulikum kui teine. Punane kratsis silmad peast, valge oli roosa, hall roheline ja sinine suisa sellist tooni, mille olemasolust polnud mul seni aimugi.

Söötsin kohe nuppude juurde, et proovida alternatiivseid kuvarežiime, aga, oh õnnetust, puuetundlikud nupud reageerivad juba siis, kui sõrmed on millimeetri kaugusel, ja kui parema käe sõrmedega vasakul allservas asuvaid nuppe sihtida, siis on väga kerge riivata kogemata teisi nuppe peale soovitu.

Vähegi värvitundlikule inimesele on kõik muud režiimid peale Normali kasutatud. Kui sul pole värvidest sooja ega külma, vaid sa tahad lihtsalt, et näiteks mängus maastikud ja tegelased igauks isemoodi sätendavad, siis võid rahulikult kasutada ka teisi režiime, saadki särtsu ja värviküllastust kuhjaga.

Valget valget ja halli halli tahtes pead aga piirduma ühe režiimiga ja sellegi veel kolorimeetriga peenhäälestama. Pärast häälestust on pilt viisakas, aga värvimootused jäävad neutraalsete toonide he-

ledamas osas ikkagi sisse. Need torkavad silma testpilte vaadates, niisama Flickrist või Nagist fotosid vahtides ei saa arugi.

Reklaamitud WCG ehk lai värvilatus võib kuvaril ju olemas olla, seda näitab ka mõõtmistulemuste diagramm, aga sellest pole kasu, kui värvid on nihkes ja ülepingutatud. Parima pildi saamiseks on vaja kuvarist kindlasti käpaga üle käia.

Seda ei tasuks võtta LG üldise kvaliteedikontrolli näitajana, aga W2600 oli üle hulga aja esimene kuvar, millel üks rohelisele värvile takerdunud piksel.

Vähe pikseid

Plusspunkti annab kuvarile matt ekraan, aga eraldusvõime võiks siiski nõks kõrgem olla. Full HD leiab juba 24tollistelt kuvaritelt, 26tollise eraldusvõime võiks veel sammu võrra kõrgem olla.

Mängimiseks saab pilti alati madalama resolutsiooni peale seada – kui nn must

LG Flatron W2600HP-BF

HIND: 6835 KROONI

Müügil: ATF

Suurus: 26 tolli

Loomulik eraldusvõime: 1920 x 1200

Punkti suurus: 0,287 mm

Kontrastsus: 5000 : 1 (dünaamiline)

Heledus: 300 cd/m²

Reaktsiooniaeg: 5 ms

Vaatenurk (H/V): 178°/168°

Liidesed: Analoog-VGA, DVI, USB-jaotur

Mootmed: 60,2 x 27 x 46,3 cm

Kaal: 9,7 kg

leinaraam ei meeldi, siis pildi venitamise-ga saab see kuvar üsna kvaliteetselt hak-kama –, kuid muudeks töödeks kuluksid suure kuvari puhul lisapikslid väga mar-jaks ära.

[d] SVEN VAHAR

[HINNANG]

Mängurile kärab ka otse karbist võetuna, enam-vähem tõetruu pildi saamiseks on vaja siiski investeerida värvihäälestusse.

[d] hinne:

Onu Raivo jutupliiats

Fakt: pliiats on palju väiksem kui skanner. **Fakt:** Kui tahta konspekti või kritseldusi kiirelt ja reaajas arvutisse saada, siis on digipliiats kindel võidumees. **Hoiatus:** ärge ainult sellelt pisikeselt vidinalt tippkvaliteeti oodake.

• Mobile Note Taker koosneb digipliiatsist ja väikesest salvestist, mis asetatakse paberilehe ülaserava. Pliiatsiga, õigemini pastakaga kirjutades salvestab seade selle liikumise teekonna ja võimaldab seda hiljem viia arvutisse vaatamiseks, printimiseks või faili salvestamiseks talletada.

Idee on hea – võtad koosolekule või loengusse kaasa, konspektid sellega paberile ja pärast

saad kirjutatu-joonistatu arvutisse tõmmata.

Tegelikkuses on asi samuti päris lahe, sest tõesti salvestuvad ka kõige õrnemad punktid ja peenemad kriipsud ja nii on hästi mugav oma kritseldusi paberilt arvutisse saada. Salvestuvad ka kiired pliiatsiliigutused, seade salvestas minu käekirja normaalkiirusel, ma ei pidanud spetsiaalselt seadme jaoks aeglaselt kirjutama.

Mõneti ebalahke on aga see, et kui paberit sensori suhtes kogemata valesti nihutada, satub sensor segadusse ning paberile joonistatu ja ekraanil kujutatud lähedavad ja ekraanil kujutatud lähedavad nihkesse. Kui nii juhtub mitu korda, on tulemuseks üksteise peale joonistatud jooned ja ülekirjutatud tekst.

Olgu, sellest saab hoolikusega ja ettevaatlikkusega üle, aga tõeliselt kahju on sellest, et prog-

Fujitsu Siemens Mobile Note Taker

HIND: 990 KROONI

Müügil: Elion

Ühendus: USB

Nõudmised süsteemile:

Windows XP või uuem

[d] hinne:

rammiväliseks salvestusvõimaluseks on ainult JPG, ühtegi kadudeta vormingut ei pakuta.

Kui see oleks olemas, siis oleks tegemist vägagi mõnusa vahendiga just nende jaoks, kes armastavad kõik leheservad täis kritseldada, aga ei viitsi neid pärast enam kunagi sisse skannida. Hea kontseptsioon, poolik realiseerimine.

[d] SVEN VAHAR

Kasutamiseks paljakäsi

Turvalisust pole kunagi liiga palju. Parooliga kaitsmine on hea, aga sõrmejäljega kaitsmine veel parem. Eeldusel, et see korralikult töötab. Proovime selle järele Fujitsu Siemensi sõrmejäljelugejaga välise kõvaketta peal, kuhu salvestame ainult väga tundlikke andmeid.

• Kuna kasutan sageli sõrmejäljelugejaga sülearvutit, olen ära hellitatud ja piisavalt keerulise parooli toksimine tundub rassem kui sõrmelega üle sensori tõmmata. See kõvaketas on jagatud kaheks partitsiooniks, millest 200 GB on kaitsmata ja 100 GB krüpteeritud.

Krüpteeritud osale ligisaamiseks tuleb käivitada juurkaustas olev programm, mis seejärel sõrmejälje või parooli küsib (jah, mõlemad on võimalikud).

Ma ei tea, kas häda on talvistes ilmandes, mis naha kiuvaaks teevad, tarkvaras või veidi liiga sügaval süvendis asetsevas sensoris, aga iga kord mul sõrmejäljega sisselugimine ei õnnestunud.

Kui see aga töötas, siis oli see tõeliselt mugav. Sõrmejäljelugeja tarkvara töötab ainult Windows XP ja Vista all, nt uue Windows 7 beeta peal see ei käivitud ning samuti pole lootust oma andmetele ligi pääseda Maci või Linuxi alt. Muide, metallise Macbooki kõrvale lauale sobib täpselt sama metallne Storagebird ideaalselt. Seda muidugi juhul, kui sa ei kasuta seda nahast vutlaris.

Vutlaris on augud täpselt õigete kohtade peal, nii et ei arvuti taha ühendamiseks ega sõrmejälje lugemiseks pole vaja kestat kaitsvast nahkestast välja koukida.

Kettaga tuleb kaasa ka varundus-tarkvara, mis oskab nupuvajutuse peale käivitada eelnevalt seadistatud varundusplaani, aga paraku on tarkvara üsna lihtsake, pakudes peamiselt vaid fai-

Fujitsu Siemens Storagebird Solo 25-UP

HIND: 1990 KROONI

Müügil: küsi arvutipoodidest

Ühendus: USB

Mõõtmed: 13,6 x 8 x 1,8 cm

Kaal: 260 g, koos vooluadapteriga 340 g

Muu: nahkvutlar, sõrmejäljelugeja, Nero

BackITUp Essentials

[d] hinne:

ldest/kaustadest koopiategemist, kuid ei oska varundada eraldi näiteks meilboksi või kasutaja seadistusi.

Hea hinne turvalisuse ja vutlari eest, tarkvara tahaks veel kohendamist.

[d] SVEN VAHAR

MS Punnpepu

Mäletate, mis nime kandis Gerald Durelli raamatus «Minu pere ja muud loomad» Gerryle vanema venna Larry poolt sünnipäevaks valmistatud ebapaadiliku kujuga paat? Plasku Punnpepu. Sama nime võiks vabalt kanda ka see hiir.

● Nagu Microsofti popimad hiired ikka, on ka see tundlik ja vaikne. Rulliku kerimisel kröbinat ei kosta ja rulliku sammude nõkse pole sõrmega praktiliselt tunda. Logitech'i või muude hiirte kasutajat võib see esialgu ilmselt häirida, aga sellega harjub ära. Ainus probleem tekib siis, kui kerimisel puudub otsene visuaalne tagasiside või kui oled harjunud kuulmise järgi kerima, siis pole täpselt aru saada, mitu sammu rullik tegi.

Kui seda hiirt peaks ise-loomustama mingi omadus-sõnaga, siis võiks see olla malbe. Hiire ümarad vormid, kergele vajutusele reageerivad nupud

ja see, et sõrmede alla ei jää ühtegi teravat nurka, tekitab just sellise tagasihoidliku ja pehme tunde. Täpsus ja tundlikkus on tipp-topp, veidi tahaks vaikeseades kiirendust isegi nõksu maha keerata, aga see on harjumise asi.

Kõik oleks pea ideaalne, kui poleks paari veidrat probleemi. Esiteks ei mahu raadiovastuvõtja hiire kõhu all olevasse pesasse täielikult, vaid ainult poolenisti, jäädes sealt inetult välja punnitama, mistõttu hiir seisab viltuselt, ja teiseks on laadimisalus kasutatav ainult absoluutselt siledal pinnal.

Hiirt hoiab alusel kinni vaid väike rant,

Microsoft Explorer Mouse

HIND: UMBES 1000 KROONI

Müügil: küsi arvutipoodidest

Sensor: optiline

Ühendus: juhtmeta ühendus 2,4 GHz

Täpsus: 1000 dpi

Kaal: 88 g

[d] hinne:

millest aga ei piisa, sest ebatasasel pinnal vajub hiir momentaalselt alusest välja. Hiire laadimisest töölaual paberite ja muu pahnahunniku otsas ei tule midagi välja. Ja mis kõige absurdsem – hiirt ei saa laadida, kui raadiosaatja on hiire kõhu alla kinnitatud, kuna see jääb kontaktidele ette. Miks, Microsoft, miks?

[d] SVEN VAHAR

Väike Käärsehg-sälg

Arc Mouse on müügilolevatest hiirtest vist küll üks saledamaid. Hiir, mis on kõhu alt täiesti tühi, aga töötab ometi korralikult, viib mõttele, et miks küll teiste hiirte puhul mittevajaliku osa katmiseks plasti raisatakse.

● Disain on kaunis, hiir näeb kena välja ja seda on mõnus kaasas kanda. See, et vastuvõtja on hiire kõhu alla pesasse peidetud ja püsib seal magnetiga kinni, on omaette väärtus, muidu kipuvad need eraldi pulgad ikka ära kaduma. Vähe sellest, hiirega on kaasas ka väike kotike, millesse saab panna kokkuvolditud hiire. Kokkuvoltimiseks tuleb hiire tagumine osa painutada kõhu alla kokku, kus see kinnises asendis fikseerib ühtlasi ka magnetiga kinnitatud saatja, nii et see ei pudene hiire küljest lahti ka raputamise korral ega kao ära.

Hiir on käe all mugav, pisut küll kõrge, aga see ei sega kasutamist (ilmselt suuremale käele, näiteks mehele, oleks paras), rullik on kerge käiguga ja klõpsamine kerge. Mulle meeldib, kui klõpsamise ajal kostab ikka vastav heli. Veidi ebamugav on kasutada küljenuppu, mis on mõeldud vist küll eriti pikkade põialdega inimestele, ülejäänud peavad kätt hiirel ettepoole nihutama, tõmmates sõrmed konksu, et pöidlaga nupuni ulatuda. Muus osas on mugavus viimase

Microsoft Arc Mouse

HIND: 727 KROONI

Müüb: Mark IT

Sensor: laser

Ühendus: juhtmeta ühendus 2,4 GHz

Täpsus: 1000 dpi

Kaal: 153 g

[d] hinne:

peal.

Hiire pealispind on mati sametise viimistlusega, aga juba paari kasutuskorra järel hakkasid näpupäljed klahvidele peale jääma, ilmselt kuluvad need kohad pikema kasutuse käigus õige pea täiesti siledaks.

[d] MAIU KAUBER

SUUR TEST

ILLUSTRATSIOONID: ISTOCKPHOTO

14 paari ilusa heliga kõrvaklappi

Tulles vastu paljude lugejate soovidele on siin [digi] esimene suur kõrvaklappide test. Keskendume klappidele, millega oleks hea eelkõige kodus segamatult kvaliteetse heliga muusikat nautida, filmidest viimast võtta või kas või klubis diskorina üles astuda.

• Esmalt oli vaja kindlaks määrata mõned kriteeriumid, mille alusel klappe testi valida. Kuigi tänapäeval on juhtmevabade klappide valik juba üsna esinduslik, jäi meie kõrv veel peatuma n-ö kõrvapealsetel klappidel, millesse heli leiab tee juhtme kaudu.

Hinnaskaalaks on 1000 kuni 2000 krooni, mis erinevate tootjate puhul tähendab kas kesktaset või ülemist kesktaset. Kõrvale jäid mänguriklapid ja peakomplektid, sest neid oleme testinud üksjagu ja kunagi tuleb kindlasti ka suur, spetsiaalselt tühele neist või mõlemale korraga pühendatud test.

«Parem enne» silti pole

Kõik testis osalenud kõrvaklapid ei ole äsja turule jõudnud, nii mõnigi neist on poelettidel olnud mitu head aastat. Põhjus on lihtne – need klappid, mis olid head paar aastat tagasi, on head ka praegu, kuna kõrvaklapid aeguvad võrreldes teiste tehnikavidinatega tekiirusel.

Testis on tegelikult kahte tüüpi klappe: tavalised HiFi-klapid ja DJ-klapid. Milles seisneb nende vahe? Lühidalt öeldes on viimastel võimalikult hea heliisolatsioon ja suurem rõhk bassil, mistõttu need meeldivad tihti rohkem neile, kelle süda tuksub tantsumuusikaga ühes rüt-

mis ja kes kasutavad neid ka kodus. DJ-kõrvaklapid võivad olla palju mugavamad kui tavalised klappid, sest neid disainides mõeldakse sellele, et neid oleks peol mugav pool ööd peas hoida.

Oleks tahtnud rohkemgi

Kuigi klappe kogunes testi 14, jäid paljud, mida veel oleks tahtnud siin näha, katsuda ja kuulda, kahjuks meil saamata või ei mahtunud mõnel muul põhjusel seatud parameetritesse. Kindlasti oleks

Test näitas, et iga muusikastiili jaoks on olemas oma klappid

võinud siin olla Grado odava hinnaklassi klappid S60 või S80, kuid kahjuks ei õnnestunud neid testi saada. Ei jõudnud meieni ka Sony, Bose, Behringeri, AKG, Audio Technica, Altec Lansingi ja Technicsi kõrvaklapid, kuigi kõiki poleks ühekorraga jõudnud kõrvade peale panna niikuinii. Creative'i Aurvana seeria klappe oleme juba testinud ja neid siia tuua tundus tarbetu.

Kuidas me testisime? Peale helipildi pi-

dasime oluliseks klappide väljanägemist, nende peashoidmise mugavust, koostekvaliteeti ja heliisolatsiooni. Suure osa helist määrab muudugi juba esmane väljund, milleks meil oli filmide vaatamiseks ja muusika kuulamiseks MLI sülearvuti välise Creative'i X-Fi helikaardiga ning eraldi muusika kuulamiseks veel muusikakeskus Sony MHCRG495.

Kuulasime erinevaid stiile

Klappide testimisel on oluline kuulata lugusid, mida sa hästi tunnud, sest siis tulevad eripärad eriti hästi esile. Madalama sagedusega helide testimiseks valisime Massive Attacki loo «Angel», akustilise kitarril kõlavärvide võrdlemiseks Adrian Leggi «Coging's Glory» ja Mozarti 5. viiulikontserdiga Itzhak Perlmani esituses panime klappid proovile kõrgete sageduste väljajoonistamisel. Dusty Springfieldi looga «The Look of Love» testisime vokaaali ja Tooli «Stinkfistiga» keskmisi sagedusi, lisaks veel tunnetasime tantsumuusikat DJ Shadow' «Organ Donorit» ja The Prodigy «Smack My Bitch Up'i» kuulates.

Ei tasu unustada, et klappid, mis on ühele kõrvamööda, ei pruugi teisele üldse meeldida – subjektiivsuse aste on kõrvaklappitestis märksa kõrgem kui mõne muu tehnikaseadme testis. [4] MARTIN METS

Denon AH-D1001

• Denoni klapid olid armastus esimesest kõrvapilgust. Need klapid muutusid kuidagi iseenesest meie lemmikuks ja hoolimata sellest, et valida oli kõigi testis osalevate klappide vahel, sattusid need meile kõige sagedamini pähe – nii muusika kuulamiseks kui ka filmide vaatamiseks.

AH-D1001 on mõnusalt detailse ja selge naturaalse heliga kõrvu katvad Denoni keskklassi klapid. Bass on selge, kuid ei domineeri, kõikide testitud muusikastiilidega võis rohkem kui rahule jääda ja avastada juba vanadest tuttavatest lugudest uusi detaile, mis panid lood täiesti heas mõttes teistmoodi kõlama.

Suletud klappide tagaküljest ei pääse helilained välja, tagades parema isolatsiooni nii kuulajale kui temaga samas ruumis viibijatele. Reaalselt on nende klappide heliisolatsioon

Kõrvaklapid, millel pole ühtegi nõrka kohta ja mille kasutusmugavust võib kiita ülivõrdes

üsna huvitavas tasakaalus, sest kui klapid peas, kuuleb toas kostvaid helisid üsna hästi, ka filmi vaadates pole probleem aru saada, kui keegi soovib sulle midagi öelda, samas pole normaaltugevusega kuulamisel väljapoole kosta mitte midagi. Kuigi disainilt sobiksid need ka vabas õhus kasutamiseks, siis selle jaoks on heliisolatsioon siiski liialt hea ja liiklemine oleks ohtlik.

Mugavus on nende klappide puhul teine märksõna: pärast tundidepikkust kasutamist pole neid ära võttes tunnet, nagu miski oleks pead kruvide vahel pitsitanud. Lihtsa disainiga kõrvaklappide peavõru on väga pehme ja vahepeal tekib tunne, nagu klappe polekski peas. Kaasas on ka kott, mille veider materjal meenutab nõukaaegset sameti aseainet. 1,7 m pikkune pikenduskaabel tuleb kasuks, kui on soov kasutada klappe kodukinoga.

Kellele need Denoni klapid ei pruugi meeldida? Nagu öeldud, on bass küll selge, aga samas võib see mõnede arvates olla liialt tagasihoidlik (kuigi meile tundus just paras olevat). Kes tahab tugevat matsuvat bassi, sellele pole Denon AH-D1001 parim valik, küll aga võin neid klappe südametunnistuspiinadeta soovitada kõigile teistele.

[HINNANG]

Denoni kõrvaklapid võitsid meie südame suurepärase tasakaalus heli ja ülima mugavuse kombinatsiooniga.

[d] hinne:

Ecler ECH602

• Hispaanlaste Ecleri ja sakslaste Ultrasoni (viimane müüb neid nime alla Ultrasoni DJ1) koostöös valminud Ecler ECH602 on konkurentsituul meile testi parimad DJ-kõrvaklapid. Ecler ECH602 klapid paistavad olevat väga vastupidavad ja töökindlad. Need lubavad ennast igatpidi väänata ning klappide spiraalkaabel laiendab tööraadiust.

Disain on lihtne, kuigi võib-olla mõne maitse jaoks natuke robustsevõitu. Peas on neid mugav hoida ja peavõru saab pealaega probleemideta läbi, võiks lausa öelda, et need on ühed mugavamini peas istuvad kõrvaklapid meie testis.

Peavõru pikkuse reguleerimine käib kõigist

Professionaalsed DJ-kõrvaklapid, mida võib tõesti järjest tunde peas hoida, ilma et tekiks tahtmine neid toanurka visata ja mitte kunagi enam kanda

ülejäanud klappidest mugavalt ja sujuvalt, lukustudes samas kindlalt õigesse asendisse. Pikaajaline peashoidmine ei too kaasa tüsistusi peale ega kõrvadele.

Mõlemad klapid on pööratavad, võimaldades kuulata muusikat ühe kõrvaga, mis on oluline, kui neid klappe peol kasutada. Viimasel juhul tuleb kasuks ka see, et juhe on näiteks erinevalt Denonist lükatud ainult ühte klappi.

Heliisolatsioon on Ecleril võimas, niisama peas hoides on ümbritsevat väga vähe kuulda ja juba vaikse muusikaga kaob seegi.

Ecleri DJ-klappide helimaastik on meie kõrvade jaoks suurepärase tasakaalus. Tantsumuusika ajal on sügav ja dünaamiline bass täpselt oma õigel kohal, ent Mozarti kuulates ei jää see domineerima, vaid kohandub tagaplaanile. Kui midagi tahta ette heita, siis kõige kõrgematest sagedustest hakkab detailsus, mis Denoni klappidega veel olemas oli, kaduma. Kohatu ei tundunud nende klappidega kuulata mitte ühtegi muusikastiili. Bonusena saab kaasa laheda trendika kandekoti.

[HINNANG]

Testi parimad DJ-kõrvaklapid, mille helipiil on ideaalses tasakaalus ja mida pole patt kasutada ka kodus.

[d] hinne:

Pioneer SE-A1000

• Kolmandale kohale platseerunud Pioneeri retroaigulised klappid on hoopis teisest puust kui kaks esimest klappaari. Ja seda siiski heas mõttes. Kõigepealt tuleb märkida, et need on testis olevatest kõrvaklappidest kõige silmatorkavamad – isereguleeruvad klappe ühendavad omavahel kaks peenikest plasttoru, millele sekundeerib nahast peavõru, mis ainsana puutub vastu pead.

Reguleerimisvõimaluste puudumine teeb nende klappide kasutamise mugavamaks neile, kellel on keskmine või suurem pea, piisama pea puhul kipuvad klappid kõrvadelt alla vajuma. Kõrvaklappid on pehmed ja peas on klappe mugav hoida. Sametkotti passivad klappid paistavad vastupidavad, on keskmisest suuremad ja katavad ka normaalmõõdust väljapoole jäävaid kõrvu. Pioneer SE-A1000-l on kuue meetri pikkune fiibriga kaetud juhe,

mis lisab nii võimalusi kui ka seab piiranguid. Kuna need klappid on eelkõige mõeldud kodukino ja stereosüsteemiga kasutamiseks, siis on pikk juhe otsekui taeva kingitus. Arvuti ees istumiseks pole mõtet neid klappe soetada.

SE-A1000 on avatud klappid, heliisolatsioon on nende puhul teisejärguline. Klappide ostes tuleb arvestada, et ka teised toas viibijad kuulevad mingil määral seda, mida sinagi, ja sina kuuled neid.

Puhtalt heli poolest on tegu testi ühe parima kõrvaklappipaariga. Puhta bassi ning uskumatult selgete keskmiste ja kõrgete helisageduste tõttu võib klappe soovitada neile, kes soovivad kuulata klassikalist muusikat, rokki või jazz'i, kus igal instrumendil on oma kindel koht. Filmid saavad tänu Pioneerile hoopis uue dimensiooni.

Klappide sagedusvahemik on 10 – 30 000 herti. Võiks küsida, et miks selline number, kui keskmine inimkõrv on võimeline tajuma sagedusi vahemikus 20 – 20 000 Hz? Ikka seepärast, et mõned inimesed on võimelised kuulma nii sellest madalamaid kui ka kõrgemaid helisid ning nende kodanike helispektrile ongi seda tehes mõeldud. Sellele on muidugi mõelnud nii mõnedki teised testiklapid.

Nende klappide disaini õnnestumise või ebaõnnestumise üle võib vaidlema jäädaigi

[HINNANG]

Tegemist on suurepärase filmi- ja muusikaklappidega, kui just välimus vastu karva pole.

[d] hinne:

Koss TD85

• Kossi klappid on testi ühed odavamad, TD85 on testi võitjast, Denoni klappidest täpselt poole odavamad. Minimalistliku väljanägemisega klappid on lai, kergelt paindub kummisarnasest materjalist peavõru, mis ühendab metallist reguleeritavate peavõru-otstega klappe. Võrreldes konkurentidega on Kossi spiraaljuhtmega ja L-kujulise pistikuga klappid ka küllaltki rasked.

Kuigi nende klappide tugev ja robustne konstruktsioon võib tunduda ebamugav, pole see tegelikkuses üldse nii – klappid istuvad peas mugavalt ja suruvad kergelt vastu kõrvu. Pärast pikemat kasutamist tekkis mul tunne, et nende haare pitsitas pead natuke liialt

palju, kuid see võib olla pigem individuaalne kui kõigil esinev probleem. Võib-olla oli asi hoopis klappide alla jäävates prillisangades, mis hakkasid omakorda vastu pead suruma.

Heli isoleerimisega saab Koss hakkama korralikult, olles peaaegu samal pulgal Ecleri ehk testi parima DJ-kõrvaklappipaariga. Klappid sobivad ideaalselt mürarikas keskkonnas, näiteks kontoris kasutamiseks, kui vatravad töökaaslased keskendumist segavad ja tekib soov nende jutuvada «välja lülitada».

Kõige olulisem kõige viimasena. Esmakuulamisest ei avaldanud Kossi klappid erilist muljet, kuigi kõik oli iseenesest paigas ja miski otseselt kõrvu ei häirinud. Kuid mida edasi aeg läks ja mida kauem klappid peas olid, seda enam õppisime Kossi klappide helipilti hindama.

Prodigy' bass muutus hoopis teistsuguseks ja kaasahaaravaks ning DJ Shadow veelgi hüpnotiseerivamaks. Tööriist keskised sagedused kostsid võrreldes Denini ja Pioneer klappidega natuke loiumalt ning klassikalise muusika väga kõrged sagedused hakkasid mingil hetkel kaotama detailsust, kuid see on kokkuvõttes ja klappide hindade arvestades andestatav.

[HINNANG]

Kossi kõrvaklappide hinna ja kvaliteedi suhe on paigas millimeetri täpsusega, kuid mugavust võiks enam olla.

[d] hinne:

Mõnikord nõuab kõrvaklappide helipilt harjumiseks aega, nii oli ka nende Kossi klappidega. Mida edasi, seda rohkem need meeldima hakkasid

German Maestro GMP 250

• German Maestro karbil on silmapaistvad hüüdlased. Üks ütleb «Serious about audio» ja tõsi on neil sellega taga tõesti, sest need olid ühed huvitavamad klapid kogu testis. Esimest kirjet saadab uhke kiri «Handcrafted in Germany», mis viitab sellele, et German Maestro valmistab oma klappe Saksamaal, mitte pole viinud tootmist Hiinasse nagu paljud teised. Mis maani need on käsitsi valmistatud, see jääb siiski saladuseks.

Klapid näevad välja lihtsad ja tagasihoidlikud, käes on need kergemad, kui välja paistavad. Mõlemast kõrvaklapist tuleb Y-kujuline juhe, mille spiraaljuhe viib 3,5 mm kõrvaklapipistikuni, millele saab otsa kruvida 6,3 mm

Need klapid muutsid kõik helid vaiksemaks, aga samas mitte vastikult summutatuks. Tagarea- ja elusa muusika efekt tegi neist ühe meie lemmiku

adapteri.

XXL-suuruses klappipadjad on siidpehmed ja pähe panduna pole neid peaaegu tundagi. Heliisolatsioon on hea – väga vaikselt kuulates on veel ümbritsevat kuulda, kuid see kaob peagi ning välja ei kosta German Maestro klappidest normaalse tugevusega kuulates praktiliselt midagi.

Klapid on märksa vaiksemad kui konkurendid samal väljundvõimsusel ja muusika tundub olevat kõrvadest kaugemal, nagu ka päris elus tegelikult on.

Terve helispekter on paigas ja instrumendid eristatavad, kuid puudu on intiimsus. Roki puhul see ei häiri üldse, kõik tundub suurepärase, kuid Dusty Springfieldi puhul on tunne, nagu jälgiksid-kuuleksid kõike vaikel kontserdil kuskil tagareast.

Maitse asi muidugi. Ühel hetkel hakkas selline lähenemine lausa meeldima, pani kõike nagu teise mätta otsast kuulama: tekkis tunne, et oled ise kontserdil ja muusika on otsekui elus, eriti akustiline kitar. Filme vaadates andis see ekraanil toimuvale uue maigu ning esialgne otsus neid klappe maapõhja kiruda sai radikaalselt ümber mõeldud.

[HINNANG]

Need kahtlemata kvaliteetsed klapid annavad muusikale hoopis teistsuguse kõla, mis pole aga üldsegi paha.

[d] hinne:

Pioneer SE-M10R

• Pioneerite teise klappipaari märksõnaks on täpsus, seda tähendab ka M ehk Monitor tootenimes. Testi ühed kallimad klapid on mõeldud nii stuudio-, DJ- kui ka kodukasutuseks ning näevad ülbelt head välja.

Klappide ühendavad kaks nahkkattega sentimeetraliust võru, mille suhet klappide endaga saab reguleerida metallist kruvidega. Peale selle, et Pioneerite klapid on kokkuvolditavad, on mõlemad klapid veel pööratavad ning neid saab kuulata ka ühe kõrvaga.

Pioneerite klapid on neile, kelle jaoks on muusika oluline täpselt sellisel kujul, nagu see

Head klapid MP3-mängija otsa ühendatuna ei pruugi tähendada automaatselt head heli, vaid hoopis seda, et saad teada, miks kadudeta FLAC-vorming populaarsust kogub

on, sest kõik antakse edasi puhtalt ja täpselt – paljude tavakasutajate jaoks võib Pioneerite heli olla liialt kliiniline ja ilustamata. Mis omakorda nõuab kahtlemata ka väga kvaliteetset originaalheli, sest tavalise MP3-mängija taha pole mõtet neid klappe lükata. Tulemuseks võib olla hoopis tavalistest odavatest klappidest veel halvem heli, sest need klapid toovad hästi esile pakitud helivormingu nõrgad kohad.

Heliisolatsioon on suurepärase: ainuüksi neid niisama peas hoides on ümbritsevat kuulda väga raske, samuti pole nende klappidega võimalik teisi inimesi oma muusikaga segada.

Nende klappide juures oli miinuseks see, et hoolimata pidevast reguleerimisest, surusid need pead ikka natuke liialt tugevasti. Teiseks tuleb nende klappidega pead liigutades olla ettevaatlik – ei, klapid ise ei kipu peast ära jooksmas, küll aga võib klappide küljes olevast pistikust juhe välja kukkuda.

Pioneerite klapid on neile, kes teavad täpselt, mida nad teevad ja milleks neil neid klappe on vaja – ühtepidi võiks SE-M10R-ile vabalt anda testi esikoha. Tavaline kodukasutaja peaks enne kindlasti proovima, kas talle on selline helipilt üldse moka-mööda.

[HINNANG]

Loomulik ja ilustamata, lausa kliiniliselt täpne heli, mis ei pruugi sobida kõigile, kes selleks valmis ei ole.

[d] hinne:

Stanton DJ Pro 2000

● Stanton DJ-klapid sarnanevad väga Ecleri klappidega: samasugune tugev konstruktsioon ja sujuvalt reguleeritav peavõru pikkus. Kõrvaklapipadjad on soliidse nahkkattega, klappe endid on võimalik igat mõeldavat pidi pöörata või kuulata vajadusel muusikat ainult ühe klapiga.

Vasaku klapi välisküljel asub nupp, mis võib abiks olla miksimisel – sellega saab lülitada stereo- või monoheli vahel. Ühelgi teisel klapil sellist vigurit küljes ei ole.

Need klapid, nagu paljud klapid siin testis, on tegelikult kergemad, kui välja näevad.

Eestis küllaltki populaarsed DJ-kõrvaklapid, mis sobivad kasutamiseks nii kodus kui peol plaate keerutades, kuid heli pole sama hästi tasakaalus nagu Ecleri klappidel

Peavõru sisekülge kattev pehmenav polster teeb nende peashoidmise mugavaks. Kuigi klapid suruvad kergelt ümber pea, ei muutu see ka pikema järjestikuse kasutamise jooksul ahistavaks.

Erinevalt peaaegu kõigist teistest testklappidest on Stantonil spiraaljuhtme (mille saab klappidest ka välja tõmmata) otsas L-kujuline 6,3 mm pistik, mille otsas on 3,5 mm kruvitav adapter. Heliisolatsioon, mille poolest need klapid jäävad testi esimesse poolde, ja mürasummutus on kohased DJ-klappidele. Komplektis on ka vahva kandekott.

Heli osas valmistavad Stantonile kõige suuremaid raskusi väga kõrged sagedused, mis hakkavad ühel hetkel moonduma ning annavad isegi tuttavatele lugudele natuke võõra värvingu.

Kohati tunduvad ka keskmised sagedused kõrgetega sarnaselt kõlavat ja eristamisega võib olla raskusi. Madalad helid on aga väga mõnusal tasemel, kuigi üldplaanis mitte nii heas meie maitsele vastavas tasakaalus nagu Ecleril.

Stanton DJ Pro 2000 kõrvaklapid võib nimele vaatamata julgelt kodus pähe panna ning pigem soovitaks neid tantsulisema muusika sõpradele kui kõige kuulatajatele.

[HINNANG]

Head DJ-kõrvaklapid, mis eelkõige mõeldud neile inimestele, kelle jalg tatsub tantsurütmis.

[d] hinne:

Sennheiser HD215

● Sennheiserid on meie arvates testis olevatest klappidest kõige antipaatsama välimusega, seda tunnet võimendavad paratamatult ka klappide plastist tagaküljed.

Maitse asi muidugi, kuid meile selline pool-industriaalne lõpuni ei-üks-ega-teine välimus ei meeldi. Käes tunduvad need kerged, kuid halvas mõttes plastmassiselt ja odavalt kerged.

Kõrvaklapipadjad on küll mõnusast nahast ja varjavad enda alla ka keskmisest märksa suuremad kõrvad. Heli tilgub klappidest väljapoole minimaalselt ja müra summutab spiraaljuhtmega Sennheiser hästi.

Reguleerimisvõimalustel seljatab HD215

Nenedel Sennheiseri kõrvaklappidel ei saa kumbagi klappi ümber pöörata, küll aga saab parema 90 kraadi võrra ette või taha eest ära lükata

aga enamikke konkurente: peale peavõru pikkuse seadmise saab paremat klappi pöörata nii ette kui taha 90 kraadi võrra, mis miksidest tuleb igati kasuks.

Peavõru pikkuse reguleerimisel on aga omad vead – olles selle korra enda pea mõõdu järgi paika pannud, kipub see klappe liigutades ise lukustusest välja libisema ja seda peab peaaegu iga kord uuesti parajaks seadma. Peas on Sennheiser siiski mugav ja peavõru ennast siis ise reguleerima ei hakka.

Pärast kõiki neid etteheiteid olime juba ette valmistunud kõige hullemaks, kuid õnneks kõlab heli, mis Sennheiser HD215-st tuleb, üllatavalt hästi, detailselt ja puhtalt.

Bassiga ei ole üle pingutatud ja rokki kuulates on kõik instrumendid kenasti eristatavad, Tooli «Stinkfisti» trummid kostavad nendest klappidest võrreldes teistega ehk kõige erutavamalt. Samas ei julge otsustada klappide ja eri muusikastiilide ühildumise üle, sest ükski ei kõla teistest märkimisväärselt kehvemini.

Sennheiser on juba ise mõistnud probleeme nende klappide välimusega ja seetõttu annavad nad kauba peale ka nahast koti, kuhu need klapid peita.

[HINNANG]

Tahumatu välimus ja ise ennast reguleeriv peavõru, kuid helile pole etteheiteid, ka eri muusikastiilid on tasakaalus.

[d] hinne:

SUUR TEST

Skullcandy SK Pro

● Skullcandy SK Pro on meie testi kõige kallim klappipaar, aga ka Eestis müüdavatest Skullcandy kõrvaklappidest on see kõige kõrgema hinnaga mudel.

Nagu arvata võib, katavad nende kõrvaklappide klapi välispinda ja peavõru brändile iseloomulikud pealuukujutised, kokku neli tükki. Võrreldes teiste Skullcandy'odega on spiraaljuhtmega ja kokkuklapitava SK Pro välimus lausa tagasihoidlik.

Helipilt on väga varieeruv, kuid kõrva torkavad moonutatud keskmised helisagedused. Bass on võrreldes paari odavamaga Skullcandy'iga, mida on olnud võimalus proovida, ja testi punase laterna, Skullcandy

Skullcandy ei tähenda ainult kirkaid värve ja suurt pealuude kuhja, vaid ka kõrvaklappe, millega on võimalik kvaliteetselt muusikat kuulata

Ti'ga paremini tasakaalus ega kipu enamike muusikastiilide puhul ülejäänud enda varju jätma. Mõnedel sagedustel jääb bass harjumatuult kajama. Üldiselt üllatasid need klappid positiivselt.

Skullcandy'le omaselt pakutakse klappe laias värvivalikus, meie kõrvade ümber oli punases põhivärvis SK Pro. Kui kolbad kõrvale jätta, sarnanevad testi kõige värvikirevamad klappid ehituselt Ecleri ja Stanton'i DJ-klappidega.

Peas siiski ei tundu need sama mõnusad kui eelnimetatud ning suruvad nõksa ebamugavalt kõrvadele. Pikema kasutamise järel jäävad kõrvad kergelt tulitama. Samuti kaotavad Skullcandy klappid heliisolatsioonis testis eespool olijatele.

Skullcandy tõestab siiski üsna veenvalt, et nende klappid pole üksnes teatraalsed, tihti-peale ülepingutatud moeakssessuaarid, vaid nendega saab ka muusikat kuulata.

Ühtemoodi hästi ei saa kuulata siiski mitte kõiki muusika eri vorme, kõige vastuvõetavalt kõlasid tantsumuusika, hip-hop ja rokk. Skullcandy Sk Pro küllaltki kõrge hind võib nende klappide valikul korrekture teha, kuid kui nende välimus on südamelähedane, siis on tegu hea valikuga.

[HINNANG]

Vastupidiselt kardetule ei ole Skullcandy ainult eputava välimusega, vaid siin kuuldu järgi ka üsna soliidse heliga.

[d] hinne:

Koss UR40

● Kossi klappid on testi kõige odavamad, kuid kaugegtki mitte kõige tagasihoidlikumad. 1980ndatest inspireeritud klappide disain jätab esialgu natuke veidra mulje, kuid peas tunduvad need mugavad ja näevad üllatavalt head välja. Võib lausa ära unustada, et need üleüldse peas on.

Ellipsikujulised kõrvaklapipadjad on keskmise suurusega ega pruugi suuremaid kõrvu päris täielikult katta.

Peavõru saab lihtsalt ja kindlalt sättida õigesse asendisse, kuid peavõru külge kinnituv ja vastu pead toetuv võrk võib pikematesse juustesse kinni jääda.

Heliisolatsioon ei ole nende avatud kõrva-

«Miami Vice'i» aegadel oleks nende klappidega tehtud mees olnud. 1980ndatest inspireeritud klappide kandmiseks ei pruugi igaüks valmis olla

klappide puhul märksõna ja tuleb arvestada, et ka sind ümbritsevad inimesed saavad sinu muusikamaitsega tuttavaks, meeldib see neile või mitte.

Helipilt on tasakaalus, kuigi sellel on selgesti eristatav soe värving. Bass on natuke omapärase, huvitava elava kõlaga, keskmised sagedused on selged ja ülemine ots puhas. Muusikainstrumendid pole küll nii hästi tuvastatavad kui enamiku teiste klappide puhul siin testis. Ka üsna valjult kuulates ei hakka heli kuskilt moonduma ega muutu vastumeelseks. Kõik lood kõlavad üsna võrdsesti hästi ja muusikastiilide eelistamise osas ei saa minneid erisusi välja tuua.

Erinevalt kõikidest teistest siin testitud klappidest võib neid julgelt soovitada ka tänaval kasutamiseks, sest ümbritsevat maailma on kuulda piisavalt, nii et pole ohtu autole ette jalutada. Pealegi on need kerged ja mugavad, otsekui kutsudes välja mängima.

Suurimaks miinuseks võib nende klappide puhul olla lühike, natuke üle meetri pikkune L-kujulise pistikuga peenike juhe, mis seab kasutamisevõimalustele piiranguid. MP3-mängija taha sünnib neid panna väga hästi ja häirivalt palju kvaliteedipuudujääki need esile ei too.

[digi]
SOODSAIM
HIND

[HINNANG]

Meie testi mõistes odavad kõrvaklapid, mille heli on väärt rohkem, kui hinna põhjal esialgu arvata võiks.

[d] hinne:

MB Quart QP 240

• Kuigi nende klappide karbile on kirjutatud MB Quart, on neil tegelikult uus tootja, nimelt German Maestro. Lähemal vaatamisel selgubki, et tegemist on testis viiendal kohal pesitseva ja märksa odavama German Maestro GMP 250 kallima vennaga, mida müüakse nüüd juba enamasti nime alla German Maestro GMP 240.

Põhiline erinevus lähisugulasest seisneb klappide ehituses: kui German Maestro GMP 250 olid suletud klapid, siis need on avatud ja lasevad helilainetel klapi tagaseinast vabalt väljuda.

Muus osas on klapid üksteisega lausa ära vahetamiseni sarnased ja kõrvadele säätuna

MB Quarti asemel toodab põhimõtteliselt samu klappe edasi nende järglane German Maestro, kuigi natuke teistsuguse mudelinimega

ühtemoodi pehmed ja mugavad. Sarnaselt odavama mudeliga on ka neil klappidel spiraaljuhe, kuid erinevalt kõigist siin testis olevatest klappidest natuke teistsuguse, laialivajutatud kujuga, mistõttu see kipub iseendaga tülikalt puntrasse minema.

Hoolimata välimusest ilmneb helis tänu teistugusele ehitusele selge erinevus. GMP 250-le sarnast distantsi muusikaga ei ole, heli on intiimne ja mängib kuulaja peas, kuid nagu vennalgi on heli vaiksem, aga mitte summutatud.

Helipildist torkab selgelt kõrva, et madalad sagedused on võrreldes ülejäänutega tagaplaanil ja need on lihtsalt kuidagi vähe.

Nagu tihti peale juhtub, ei ole ka need klapid meie kõrvade arvamusele toetudes kõige paremad iga muusikastiili kuulamiseks.

Soovitavad oleksid need eelkõige neile, kes soovivad nautida puhas klassikalist muusikat, akustilisi instrumentaalpalu või jazz'i – need muusikastiilid kõlasid nende klappidega kuulates käesolevas testis pea kõige selgelt ja huvitavamalt.

[HINNANG]

Head ja mugavad klapid, kuid mitte kõike muusikastiilide täisväärtuslikuks nautimiseks.

[d] hinne:

Sennheiser HD515

• HD515 on Sennheiseri klapi valikus tõenäoliselt üks nõrgemaid eksemplare. Esmalt tuleb mainida, et need ei ole peas mugavad. Kohe üldse mitte.

Raske on seletada, miks täpselt, sest otsest ei suru need testi kõige ovaalsemad klappid tugevasti kõrvadele, kuid neid peas hoides on kogu aeg tunne, nagu oleks midagi ebameeldivat pea ümber. Probleem võib muidugi lihtsalt olla minu pea mõõtmetes ja teistel ehk selliseid muresid ei teki, aga enne ostmist tasub neid kindlasti pähe proovida.

Kõrvaklappide ehitus on liialt plastmassine ja neist jääb odavam mulje, kui need tegelikult maksavad. Tekib lausa kahtlus, kas ja kui

Mõnikord on nii, et proovi, kuidas tahad, aga kõrvaklapid ei tundu peas mugavad. Ja otsest põhjust, miks see nii on, ka nime-tada ei oska

ka need igapäevases kasutuses üldse vastu peaksid.

Sarnaselt Stanton DJ-klappidega on nende kõrvaklappide põhipistik läbimõõduga 6,3 mm, mille otsa saab omakorda torgata 3,5 mm klappipistikku.

Erinevalt H215-st on need Sennheiseri klapid avatud – ka vaiksemalt muusikat kuulates kuuleb ümbritsevaid hääli, näiteks normaalse helitugevusega telerit või toas vestlevaid inimesi selgelt ja ilma igasuguste probleemideta.

Sennheiser HD215 heli üleliia kiita ei saa – bass on madalamatel sagedustel üksjagu sogane ja kajab meie maitse jaoks liiga palju ning kõrged keskmised sagedused kaotavad liialt kergesti detailsust.

See-eest on kõrged sagedused puhtad ja Tooli kuulates muusikainstrumentid mõnusalet selgelt üksteisest eristatavad.

Kokkuvõttes teevad need Sennheiseri klapid natuke nõutuks, sest kuigi need ei kõla otseselt halvasti, ei kõla need võrreldes konkurentidega ka mitte üleliia hästi või väljapaistvalt.

Kui tahta just Sennheiseri klappe, siis tasuks enne kindlasti proovida poes pähe testis eespool olevat mudelit.

[HINNANG]

Keskmine kõrvaklapipaar mõne paraja miinusega, ka Sennheiseri enda valikust leiab parema paari.

[d] hinne:

Numark PHX

• Numarki DJ-klapid on hoolimata oma nimest ja reklaamlausest, mis rõhub professionaalsele kasutusele, mõeldud rohkem pähepanemiseks kodus. Klappipaar näeb ise lahe välja ja tundub vaadates vastupidav.

See aga muutub, kui need kätte võtta: konstruktsioon on õrnuke ja klapid logisevad üksjagu, jättes mulje, et kauaks nendega laulu pole.

Peavõru kipub klappe käes hoides või neid liigutades valitud asendist häirivalt lihtsasti välja libisema, mis nõuab peaaegu iga kord nende uut reguleerimist.

Kõike seda arvestades on neid kergeid nahast kotti käivaid, eelkõige kodukasutajatele

Peale vaadates tunduvad Numarki klapid tugevad ja vastupidavad, kuid käes sellised, et kukuvad varsti laiali. Loodame, et see mulje on petlik

Skullcandy Ti

• Skullcandy Ti on kindlasti kõige väljakutsuvama disainiga kõrvaklapid meie testis. Peavõru siseküljel on kunstkarusnahast, sama materjaliga on polsterdatud kõrvaklapipadjad. Viimane võib paljudele olla liig ja sellest on tootja ka ise aru saanud, sest need saab välja vahetada kaasasolevate nahkpatjade vastu.

Klappide konstruktsioon on päris tõhus ja need tunduvad üllatavalt vastupidavad. Testis oli palju mugavamaid klappe, kuid otseselt pole selles vallas midagi ette heita ja ka pikemat aega peas hoides see arvamus ei muutu.

Juhe on väga lühike, mõeldud eelkõige MP3-mängija taha ühendamiseks, kuid seda on võimalik ka kaasasoleva juhtmega rohkem

Kui läbi nende klappide kostev heli on meie testi mõistes pigem tagashoidlik, siis stiilipunktide kogumisega saab Skullcandy Ti ilusti hakkama

mõeldud klappe siiski peas üpris mugav hoida, ja seda ka pikemat aega.

Samuti saab PHXi kompaktselt kokku klappida ja mõlemaid klappe kõrvast eemale pöörata, et soovi korral ühe kõrvaga kuulata.

Puudusi asub Numark korvama laia juhtmete valikuga – pikk ja lühike juhe pluss veel pikk spiraaljuhe, kõigi 3,5 mm L-kujulised pistikud on varustatud 6,3 mm pealekravitava adapteriga. Igaks olukorraks saab valida sobiva juhtme.

Kaasas on ka riidest kõrvaklapipadjad, millega võib soovi korral nahkpadjad välja vahetada. Sellist valikut pole meie testis peale viimasele kohale jäänud Skullcandy ühelgi teisel klappipaaril.

Helipilt on meie testi mõistes tagasihoidlik. Neile, kellele meeldib bass suurtes kogustes ja pealetükkivalt, on need klapid siiski suurepärase valik.

Kõrgeid sagedusi moonutavad Numarki klapid meie klappivalikust kõige enam, samuti on bass kohati ebamäärane ja keskmistest ei tasu rääkidagi.

Häirib kerge summutatud kaja nii madalamate kui ka kõrgemate sageduste juures. Heliisolatsioon on võrreldes konkurentidega DJ-klapi kohta keskpärane.

kui poole võrra pikendada, mis annab tänu 6,3 mm klappipistikule lisakasutusvõimalusi.

Ainsana on Skullcandy Ti'il ka juhtme küljes helitugevuse reguleerimise nupp. Heliisolatsioon on nõrk ja seda põhjusega, sest need klapid on mõeldud ka tänaval kasutamiseks.

Klappide kõla ülemäära ei üllata. Heli on summutatud ja natuke sogane. Skullcandy puhul oleks oodanud domineerivat või vähemalt veenvat bassi, kuid tegelikult on bassi hoopis liiga vähe ja see vähene on laialivalgunud.

Keskmised ja kõrged sagedused tundusid olevat üsna selged ja detailsed, kuid üldiselt kostis heli testikaaslaste kõrval natuke liiga elutult ja õõnsalt, muusikastiilidest kõlas rokk kõige nauditavamalt.

Skullcandy'l on kahtlemata fännid, kuid meie jätkasime need vahele. Kui SK Pro puhul pidime tõdema, et Skullcandy teeb klappe, mis pole üksnes moeakessuaarid, siis siinkohal tuleb vastupidist tõdeda ja nentida, et välimus on helist mitu head sammu ees.

Teisalt ei valmistata just palju klappe, mille hulgast saab ise valida, mis värvi klapid tahad endale pähe tõmmata. Võimaluse korral soovitaks muretseda ligi kaks korda rohkem maksva klappipaari Skullcandy SK Pro.

[HINNANG]

Kodukasutaja DJ-kõrvaklapid, mis jäävad igas kategoorias (v.a juhtmete arv) Ecleri ja Stanton'i klappide varju.

[d] hinne:

[HINNANG]

Heli on parem kui tavalistel odavatel klappidel, kuid mitte sel määral, kui hinna põhjal võiks eeldada.

[d] hinne:

[digi] ütleb:

• Meie esialgsed kahtlused leidsid kinnitust – halbu klappe [digi] esimesse suurde kõrvaklapitesti ei jõudnud.

On küll klappe, mis sobivad rohkem ühtede või teiste eesmärkide täitmiseks või millel on mõni nõrgem lüli, kuid ühegi kohta ei saa öelda, et nende ostmine tuleks ära keelata.

Mida aga test väga ilmekalt näitas, on see, kui suur on lõhe odavate paarisajakrooniste plastmassi ja porolooni kooslusi meenutavate klappide ja nendest märksa kallimate ametivendade vahel.

Kahjuks pakkus test vähe üllatusi. Jah, Skullcandy klapid teevad head häält. Sennheiseri klapid olid võrreldes teistega liiga plastmassised.

Kõige rohkem ehk üllatas hoopis see, et mõndasid klappe võib peas hoida järjest tunde ja hiljem pole arugi saada, et kõrvaklapid oleksid peas olnud.

Nagu alguses sai mainitud, on kõrvaklappide testis subjektiivsuse aste kõrge, ja samal arvamusel oleme ka pärast 14 kõrvaklapipaari testimist.

Inimeste kõrvad on erinevad ja me tajuame helide maailma erinevalt, seega ei saa kõike siin kirjutatud kindlasti puhta kullana võtta.

[TULEMUSED]

1

Denon AH-D1001

Suurepäraseid kõrvaklappid, mis on ideaalilähedase naturaalse heli ja ülimalt kasutusmugavuse kombinatsioon.

2

Ecler ECH602

Mugavad DJ-kõrvaklapid, mille detailne helipilt laseb mõjule pääseda igal muusikastiilil.

3

Pioneer SE-A1000

Omapärase välimusega kodukinoklapid, mille heli annab filmidele täiesti uue dimensiooni.

Lõpetuseks – oma kõrv on siiski kuninga, mistõttu tuleks enne kõrvaklappide ostmist nendest väljuvat heli hoolega kuulata ja just täpselt sellise muusikaga,

mida sa ise meelsasti kodus kuulaksid. Võta või lemmikplaadid poodi kaasa, sest siis on rahulolu kõrvaklappide ostust kõige kindlamini garanteeritud.

	Denon AH-D1001	Ecler ECH602	Pioneer SE-A1000	Koss TD85	German Maestro GMP 250	Pioneer SE-M10R	Stanton DJ Pro 2000	Sennheiser HD215	Skullcandy SK Pro	Koss UR40	MB Quart QP 240	Sennheiser HD515	Numark PHX	Skullcandy Ti
Tüüp	kõrva-pealsed, suletud	kõrva-pealsed, suletud	kõrva-pealsed, avatud	kõrva-pealsed, suletud	kõrva-pealsed, suletud	kõrva-pealsed, suletud	kõrva-pealsed, suletud	kõrva-pealsed, suletud	kõrva-pealsed, suletud	kõrva-pealsed, avatud	kõrva-pealsed, avatud	kõrva-pealsed, avatud	kõrva-pealsed, suletud	kõrva-pealsed, suletud
Sagedusvahemik	8–37000 Hz	10–22000 Hz	10–30000 Hz	20–17000 Hz	13–20400 Hz	5–28000 Hz	20–30000 Hz	12–22000 Hz	20–20000 Hz	15–22000 Hz	24–20100 Hz	14–26000 Hz	20–20000 Hz	100–18000 Hz
Tundlikkus	103 dB/mW	103 dB/mW	12 dB/mW	98 dB/mW	pole teada	106 dB/mW	107 dB/mW	112 dB/mW	pole teada	98 dB/mW	pole teada	108 dB/mW	pole teada	pole teada
Takistus	32 oomi	64 oomi	45 oomi	60 oomi	100 oomi	35 oomi	64 oomi	32 oomi	64 oomi	60 oomi	100 oomi	50 oomi	pole teada	32 oomi
Juhtme pikkus	1,3 + 1,7 m	3 m	6 m	2,4 m	3 m	2,5–7m	3 m	3 m	3,9 m	1,2 m	3 m	3 m	2–4 m	1,2 m
Kaal (ilma kaablit)	180 g	265 g	280 g	354 g	220 g	275 g	250 g	280g	pole teada	162 g	220 g	255 g	226 g	190 g
Ühendus	3,5 ja 6,3 mm	3,5 ja 6,3 mm	3,5 ja 6,3 mm	3,5 ja 6,3 mm	3,5 ja 6,3 mm	3,5 ja 6,3 mm	3,5 ja 6,3 mm	3,5 ja 6,3 mm	3,5 ja 6,3 mm	3,5 ja 6,3 mm	3,5 ja 6,3 mm	3,5 ja 6,3 mm	3,5 ja 6,3 mm	3,5 ja 6,3 mm
Müügil	Tallinna Kaubamaja	DJService.ee	Euronics	Tallinna Kaubamaja	Audiocity	Euronics	DJService.ee	Enter	Photopoint	Tallinna Kaubamaja	Audiocity	Tallinna Kaubamaja	DJService.ee	Photopoint
Hind	1999 krooni	1500 krooni	1290 krooni	999 krooni	1000 krooni	2190 krooni	1755 krooni	1497 krooni	2295 krooni	899 krooni	1700 krooni	1399 krooni	1478 krooni	1195 krooni
Punktid	5	5	4,5	4,5	4,5	4	4	4	4	4	3,5	3	3	3
Koht	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.

Testis neli Full HD kaamerat

Kui sügisel testitud standardlahutusega odavad videokaamerad meile erilist muljet ei jätnud, siis Full HD kaamerate riulis on seis teistsugune: siit leiab täitsa asjalikke tööloomi ja pilt, mida need masinad salvestavad, on uskumatult ilus.

• Rohkete funktsioonide kõrval on selle hinnaklassi kaamerad pisiasjadeni seadistatavad. Ühelt poolt tähendab see pikemat õppimisprotsessi, teisalt aga suuremat kontrolli oma kaamera ja sellega filmitud materjali üle. Digientusiastile on see viimane väga veenev argument (ja esimesest ei lase ta end segada).

Puuduta-mind-kaamera

Full HD pildi eeliste tajumiseks ja nautimiseks tuleks seda muidugi vaadata ka Full HD telekast, väiksema eraldusvõimega pildikast tähendab paratamatult järeleandmisi kvaliteedis. Isegi kui säärast televiisorit kodus veel pole, võiks video arhiveerimise huvides ikkagi täiskõrglahutusega salvestada – kindlasti on suurema resolutsiooniga koduvideo kümne aasta pärast väärtuslikum, kui oleks standardlahutusega analoog.

Arvestama peab, et Full HD video arhiveerimine nõuab rohkelt ruumi. Õnneks on andmekandjate hind sellise kiirusega langenud, et raha taha ei tohiks salvestamine (ja varukoopiate tegemine!)

jääda, pigem on küsimus sellele kuluvas ajas, sest erinevalt hinnast ei ole DVDde või kõvaketaste kirjutamiskiirus viimaste aastatega oluliselt muutunud.

Kolmel kaameral neljast oli 12kordne optiline suum ja optiline stabilisaator ning nende video kvaliteet on palja silmaga sisuliselt eristamatu.

Levivad puutetundlikud ekraanid, mis on küll sümpaatsed, aga väiksuse tõttu sageli ebamugavad ning soovimatuid valikuid tuleb esialgu üsna sageli ette. Ehk võiks tulevikus ekraani kõrvale või alla jäänud üksikud nupud samuti ära koristada ja selle arvelt ekraani suuremaks

Puutetundlikud ekraanid on küll sümpaatsed, aga väiksed ja seetõttu ebamugavad ning sõrm eksib tihti valesse kohta

venitada? Leidub ka veidraid pisiasju, mis häirivad. Näiteks jääb mõistmatuks, miks peab kaamerat arvutiga ühendades lisaks juhtme ühendamisele avama ka kaamera ekraani ja sealt oma soovi kinnitama.

Kõikide kaameratega oli kaasas pult ning mõnega ka dokkimisalus. Samuti on kaamerad varustatud nn *tally*-lambiga, punase tulukesega objektiivi kõrval, mis süttib, kui kaamera parasjagu salvestab. Soovi korral saab selle ka välja lülitada.

Näts on keelatud

Üks asi veel, mida meeles pidada – neil kaameratel on imeline omadus iga heli kinni püüda. Nii et kui filmite, ärge samal ajal hingeldage, mäluge, ümisesge ega muul moel häälitsege. Parem kasutage välist mikrofoni – see teeb imesid. Kui testi-kaamerate pildikvaliteedile ei ole esimese hooga midagi ette heita ja see kannatab täiesti välja võrdluse kvaliteetse telepildiga, siis kokkuhoid välise mikrofoni arvelt ning üksnes kaamera mikrofoni kasutamine reedab amatöörvideo otsekohe.

[d] KRISTJAN KALJUND

Võit rahakoti arvelt

PANASONIC HDC-TM300, küsi poodidest, umbes 22 000 krooni

● Panasonicu verivärskel tippudelil on Leica objektiiv ning väga korralik stabilisaator. Probleeme on väga lähedale teravustamisega ning ka menüü tekitab pisut segadust, nii et karbist tuleb välja otsida manuaal.

Pisut lugemist ja selgub, et Panasonic pakub kõige mugavamaid võimalusi käsitsi pilti kontrollida. Nimelt on sel profikaamerale sarnaselt objektiivi ümber kontrollrõngas, mille abil saab seada teravust, ava, suumi, värvustasakaalu ja säriaega.

Kui käsitsi seadistamisega pole aega või soovi jännata, võib sisse lülitada intelligentse automaatrežiimi, soovi korral ka liikuvat objekti jälitava teravustamise, ning kaamera teeb enamiku tööst sinu eest ise ära.

Välise mikrofoni pesa asub kaamera ees-

otsas, kus see kaamera kasutamist kõige vähem segab. Lisaks pakutakse kaamerale suurt hulka lisavarustust.

Puutetundlik ekraan on vähegi suurema sõrme jaoks ebamugav, aga karbist leiab ka tillukese krihvli, mille abil muutub kaamera juhtimine märksa lihtsamaks. Ekraan on hea kvaliteediga ja kuvab kõige loomutruumaid värve.

Ainsana on Panasonicu kaameral elektrooniline pildioptsija, mis võib teatud situatsioonides väga abiks olla.

Lisagem siia 32 GB suurune sisemine *flash*-mälu, kuhu mahub 4-12 tundi materjali, nii et mälukaarti pole enamikul juhtudel vajagi, ja testi võitjas pole enam kahtlust.

Tõsi, võit tuleb rahakoti arvelt, sest Panaso-

nicu kaamera maksab tublisti rohkem kui konkurentide omad. Nii Sonyl kui Canonil peaks lähiajal turule tulema uued tippudelid, mis ilmselt hakkavad Panasonicu juhtpositsiooni kõigutama, aga see saab selgeks järgmises testis. Seni on Panasonic võitja.

[HINNANG]

Üsna ehmatava hinnaga, aga sellegipoolest meie lemmik. Oivalise pildikvaliteediga kaamera, millel küljes kellad ja viled.

[d] hinne:

Teravustab kiiresti ja lähedale

CANON HF100, Overall, 12 800 krooni

● Kaamerat esmakordselt sisse lülitades ilmub ekraanile soovitus oma videotest regulaarselt tagavarakoopiaid teha, mis on meie meelest failipõhises maailmas väga vajalik meeldetuletus. Ei leidu vist küll enam kedagi, kes poleks kunagi vajalikke andmeid kaotanud, ent kui paljud meist siiski varukoopiaid teevad?

Ebameeldiva üllatusena avastasime testklippe vaadates, et Canoni kaameral oli ainsana suumimootori hääld lindile jäänud. Tõsi, üksnes imeõrnalt, nii et enamikul juhtudel ei pane seda ilmselt täheleegi, aga teiste kaamerate tootjad on mingil kombel hoopis ilma hakkama saanud.

Kui juba normiseks läks, siis Canon armastab kummiribade küljes rippuvaid luuke, meie aga mitte. Need lihtsalt ei tundu usaldusväärsed ega kvaliteetsed.

Menüüdes orienteerumine nõuab harjumist, sama firma fotokatega sujub asi lihtsamalt. Ka juhtkang, mille abil võiks Menüüs liikumine pisut mugavam olla, ei reageeri suure pöidla all alati nii täpselt, kui tahaks loota.

Kui need pisiasjad kõrvale jätta, istub kaa-

mera väga mugavalt käes, teravustamine on kiire ja ekraani kvaliteet hea.

Kompositsiooniga eksperimenteerijatele on abiks Canoni oskus väga lähedalt teravustada, pildi saab fookusesse isegi kaamera nina vastu objekti surudes.

Kõrget taset näitab selle kaamera optiline stabilisaator. Pilt püsib usumatult hästi paigal ka suuri kaugemas otsas kaamerat vaid ühe käega hoides.

Hea kaamera, soovitame.

[HINNANG]

Hämmastava stabilisaatoriga ja briljantse pildiga, aga pisiasjade kallal saab kalli kaamera puhul veidi nõruda.

[d] hinne:

Profikaamera hing

SONY HDR-CX11E, Sony Center, 13 990 krooni

● Esmamuljet rikub pisut aku, mis ulatub kaamera seljast natuke liiga kaugele välja. Kõikvõimalikud luugid see-eest on mõnusad ja mugavad. Sisemälu puudub, aga karbist leiab 4 GB mälukaardi.

Objektiiv kannab Carl Zeissi firmamärki, suumimootor on absoluutselt hääletu.

Valgusolude muutusele reageerib kaamera välgikiirelt, tumedalt pinnalt heledale liikudes keeratakse ava peaaegu momentaalselt väiksemaks, nii et üleminek jääb häireteta.

Sony stabilisaator on küll mõnevõrra kehvem kui Canonil, see-eest on aga olemas näiteks näotuvastus. Lisaks leiab Sony kaamera pealt mitmeid profikaameratelt pärit kasulikke vidinaid. Näiteks saab sisse lülitada funktsiooni, mida tuntakse ingliskeelse nimetuse *zebra* all ja mis aitab (eriti algajal operaatoril) vältida stseeni ülevalgustamist, kuna märgistab probleemseid kohad ekraanil sebramustrit meenutava värelusega.

Automaatteravustamine on pisut aeglane. Kaamera võimaldab ka käsitsi teravustamist, aga see käib objektiivivi kõrval oleva väikse nupu abil, olles seega üsna tüütu ja ebamu-

gav.

Kaameraga on kaasas tilluke dokk, mis muudab mugavaks nii aparadi laadimise, videote arvutisse laadimise kui ka telekast vaatamise. Teisalt on USB-ühendus arvutiga võimalik üksnes üle doki, mis tähendab, et kui on soov reisil olles videod arvutisse laadida, tuleb peale juhtme ka dokk kaasa võtta.

Sonyle annab miinuse ka standardse mikrofonisendi puudumine, välise mikrofoni saab ühendada üksnes välgugalga meenutava Sony erilahenduse kaudu.

[HINNANG]

Kiire ja mugav, aga miks ma ei võiks kasutada sellist välist mikrofoni, mis mulle meeldib?

[d] hinne:

Odav, ja see on kaugele näha

SAMSUNG VP-HMX20C, Elion, 8990 krooni

• Samsungi kaamera osutus selle testi mustaks lambaks ja seda mitte ainult värvi poolest. Kui me seda kaamerat sügisel esimest korda käes hoidsime, oli mulje üsna positiivne, aga nüüd konkurentidega kõrvutades on raske ühtki head omadust leida.

Ühe siiski leidsime – käehoidik on liigutatav, nii et madalaid ja kõrgeid võtteid on sellega mugav teha. Edasi läheb aga allamäge: käerihm on peenike ja ebamugav, pistikute luugid kehavad, tervustamismootor häälekas, teravustamine ise aga nii aeglane, et suumides ei jõua fookus järele ja pilt läheb uduseks. Lisaks ei jõua ekraan Full HD režiimis kaamera liikumisega päris hästi kaasas käia. Hämmingut tekitab ka käsitsi teravustamine, sest sel juhul tuleb fookuspunkt paika panna enne filmimist ja salvestuse ajal seda muuta ei saa.

Samsungil pole ainsana optilist stabilisaatorit, piirduma peab elektroonilisega. Kaamera hinda arvestades läheb seegi kirja miinusena.

Ja viimaks tahaks [digi] sügavalt silma vaadata disainerile, kes valis Samsungi kaamerale välise mikrofone pistiku asukoha. See

paikneb nimelt kaamera tagaküljel täpselt seal, kus kaamerat käes hoides ja filmides asub sinu põial. Seega kasutad välist mikrofone vaid statiivilt filmides või oled sunnitud valima ebaloomuliku käeasendi.

[digi] seletab Samsungi kehva tulemust sellega, et osalenud nelikust ainsana ei tooda Samsung professionaalseid video- ega foto-kaameraid. Ilmselt annab just selle kogemuse puudumine tunda ka odavama hinnaklassi videotehnika valmistamisel.

[HINNANG]

Kuigi see on testi odavaim kaamera, peaks see maksma veel kolmandiku võrra vähem, et soovitud saada.

[d] hinne:

[TULEMUSED]

1

Panasonic
HDC-
TM300

Kvaliteedi ja võimaluste poolest meie lemmik, aga esikohal üksnes siis, kui hind ei loe. Sony ja Canon on peaaegu sama vinged.

2

Canon HF100

Canoni stabilisaator paneb unustama ka asjaolu, et kaameraga pole kaasas ei mälukaart ega dokki.

3

Sony HDR-CX11E

Korralik ja võimalusterohke kaamera, millel kõik vajalik (peale välise mikrofone) juba ostes kaasas.

[digi] ütleb

• Kuigi väheste osalejatega, oli Full HD kaamerate test üks raskemaid, mis meil viimasel ajal on läbi viia tulnud. Peamine näitaja – pildikvaliteet – on esikolmikul lihtsalt nii ühtlane ja hea, et väga raske on üht mudelit teisele eelistada.

Nii hakkavadki lugema kõikvõimalikud pisiasjad kasutusmugavuses, mis aga lõpptulemust silmas pidades tegelikult ju ei loe ning sõltuvad suuresti kasutaja maitsesest.

Eriti veel amatöörikaamera puhul, mida läheb enamikul meist tarvis nii harva, et nagunii ei saa erilist «käte sisse harjumisest» juttu olla.

Seda olulisemaks osutub muidugi intuitiivsus ja kasutusloogika, samuti tilukesed abimehed, mille ettenägelikud insenerid meie hüvanguks kaamerasse lisanud (või lisamata jätnud) on.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et ükskõik millise esikolmikus oleva kaamera ostu julgeme soovitada – oluliselt paremat pil-

Peamine näitaja – pildikvaliteet – on esikolmikul nii ühtlane ja hea, et väga raske on üht mudelit teisele eelistada. Nii hakkavadki lugema pisiasjad, mis järjestuse paika panevad

dikvaliteeti, kui need kaamerad pakuvad, ei saa ilma kordades kõrgema eelarveta.

Ja sõna «koduvideo» halvustav tähendus on kiirelt ununemas. Kes ei usu, mingu poodi ja palugu endale Full HD videot demonstreerida.

Tallinna Tehnikaülikooli mitu nägu

Vähe sellest, et me teeme Kalev Cramole korvpallis pähe ning oleme üldse tublid ja andekad füüsilises spordis – meie, TTÜ infotehnoloogia teaduskonna tudengid, oleme eriti edasipüüdlikud ja aktiivsed ka mitte nii aktiivses e-spordis.

Nii mõnegi silmis pole infotehnoloogia teaduskond just sotsiaalse elu keskpunkt ning väidetakse isegi, et „seal ei korraldata ka häid üritusi“. Sellel aastal tegi Raido Liiksman aga järjekordse suure sammu, et kõigile sellistele „arvajatele“ täpselt tõestada, kui valesti nad olukorrast aru saavad. Et arvutitest huvitumine ning vastavate erialade õppimine ei tähenda ainult interaktiivset suhtlemist ning klahvide klõbistamist, teab Raido suurepäraselt, kuna lisaks ürituste korraldamisele kuulub tema pädevusse ka näiteks TTÜ tudengibändi „Surakas“ liikmena kitarrimäng.

Just Raido eestvedamisel korraldati sel aastal 13.-15.märtsini järjekordne üritus nimega TTÜ e-Sport. Sündmus on saanud traditsiooniks ning leidis tänava aset juba kolmandat korda. „TTÜ e-Sport 2009“ oli nn. lanparty ehk maakeeli võrgupidu. Tegemist oli eelkõige arvutimängudes rammu katsumisega ning välja oli pakutud mitmeid erinevaid mänge, näiteks Counter Strike 1.6, Quake 3 Arena, Track Mania Nations Forever ja Colin McRae 4.

Seekordne võistlus oli erakordne seetõttu, et üritust reklaamiti mitte ainult Tallinnas, vaid ka üle Eesti ning oodatud

olid osalema ka gümnaasiumi teid käivad osalejad. Vanusest, päritolust või muudest teguritest olenemata pidid võistlejad olema varustatud oma isikliku arvuti ja hea tujuga. Mängude omamine polnud kohustuslik, kuna nende eest kandis hoolt sponsor ProGames. Kogu nädalavahetust saatis ka sotsiaalne kava - juhuks, kui keegi oli otsustanud lihtsalt võrgupidu vaatama tulla või oli suures tuhinas arvuti koju unustanud. Samuti hoolitses sotskava, et võistlejad silmi aeg-ajalt ekraanilt ja mängult tõstaks.

Üritus laabus väga kenasti ning nii korraldajad kui ka osalejad jäid sellega väga rahule. Kindlasti tasub siinkohal ära mainida ning tänada kõiki abistajaid, korraldajaid, osalejaid ning muidugi sponsoreid - [Digi], Eesti Arvutiklubi, Koopia Niini ja Rauam, MicroLink, Leibur, Progames ning Saku Läte, kellela poleks üritus pooltki nii hästi õnnestunud. Osalejaid oli kokku 49, kellest osa oli tulnud ainult sotskava piiluma. Ka üle-eestiline promo tasus end ära, kuna ligi kolmandik oli kaugema kandi rahvast, kellest nii mitmedki alles gümnaasiumist. Kõige pingelisem rebimine oli Counter-Strike'is, millest võtsid osa kõik võistlejad. Eks oli ka põhjust, sest auhindade nimekiri oli igati väärikas – mp3 mängijad Creativilt, klaviaaturid Revoltecilt, hiired Logitechilt ja Revoltecilt, mängud ProGamesilt ja palju muud toredat.

Võib öelda, et tegu oli väga kordaläinud üritusega, mis lisandub pikka ilusasse nimekirja, mida TTÜ pakub oma tudengitele, et vahepeal nende mõtteid koolitöödest eemale saada.

Nüüd aga kalendrid välja! Teie, kes te veel meie tudengiperega liitunud pole, kirjutage oma kalendrisse järgnevad kuupäevad:

25. juunist kuni 9. juulini toimub vastuvõtt TTÜ infotehnoloogia teaduskonna põhiõppe riigieelarvelistele õppekoh-tadele ning 1.-10. juulini toimub vastuvõtt meie magistri-õppesse. Kogu vajaliku info meie erialade kohta saab kätte veebist aadressidelt:

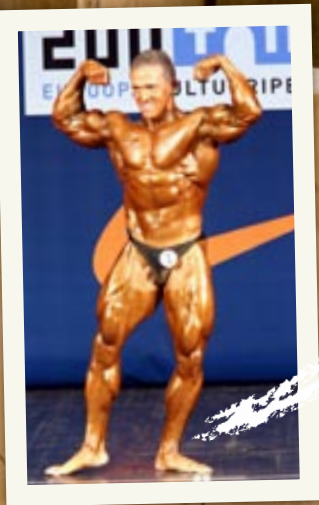
<http://vastuvott.ttu.ee/> või <http://www.ttu.ee/itt/>

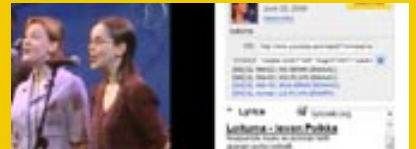
KUIDAS...

HAARA OMA TEHNIKAL SARVIST!

Kuidas kulturist
kiviks muuta? LK 58

ARVUTI

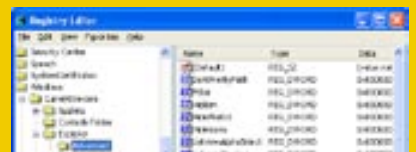
Kuidas veebilehti oma suva järgi muuta?

LK 54

Kuidas netis raadiot kuulata?

LK 55

Kuidas saada lahti tüütutest jutumullidest Windows XP-s?

LK 56

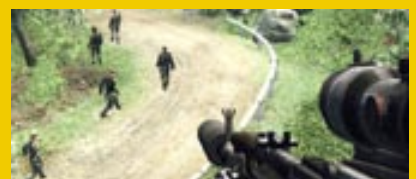
FOTO

Kuidas pildistada taevast? 1. osa

LK 60

HELI JA PILT

Kuidas salvestada arvutimängu pilti videona?

LK 62

veebilehti oma suva järgi muuta

Küllap on meil kõigil veebilehti, mida me meelsasti külastame, kuid mille juures meid mõned asjad alati kohutavalt häirivad, olgu selleks siis valed värvid või puuduv funktsionaalsus. Greasemonkey on Firefox'i lisandmoodul, mis laseb veebilehti muuta.

1.

Nimi ei riku meest

Veidi räpase nimega lisandmoodul on tegelikult üks geniaalsemaid ja kasulikumaid, mis üldse ühe brauseri jaoks loodud on. Nimi tuleb sellest, et moodul võimaldab pugeda tõeliselt sügavale kapoti alla ja käsi piltlikult öeldes künarnukkideni õlileks tehes muuta seda, mismoodi veebilehed brauseris välja näevad või käituvad. Greasemonkey kasutab ära seda, et brauser peab ju niikuinii terve lehekülje sinu arvutisse sikutama, et seda sulle näidata, ning kui järele mõelda, siis mitte miski ei kohusta brauserit näitama lehte sulle sellisena, nagu see tegelikult on. Greasemonkey võimaldab brauserisse laaditud lehekülje sisu oma suva järgi muuta.

ette näitama. Vali menüüst **Tööriistad** käsk **Eelistused** ja avanevas aknas omakorda **Lisa-seadistused** ja seal klõpsa nuppu **JavaScripti valikud**. Dialogiakna viimasel väljal vali nupuga kaust, kuhu sa Greasemonkey skriptid salvestad. Opera laadib need sealt ja oskab neid ise õigele veebilehele rakendada.

IE-l on olemas mitu erinevat lisandmoodulit, kuid ükski neist ei tööta päris sama funktsionaalsusega kui Firefox'i moodul. IE jaoks otsi Google'ist järgmisi laiendusi: **IE-7pro**, **Trixie**, **Turnabout**, **Greasemonkey for IE**. Chrome'i beetaversoonidel on Greasemonkey skriptide tugi küll olemas, kuid selle jaoks puudub kasutajaliides. Safari jaoks on olemas **GreasKit**, kuid see töötab ainult Mac'i Safari'l.

brauseri aknas, sealt tuleb see ise eelnevalt määratud kausta salvestada.

4.

Mõned kasulikud skriptid

- **Textarea backup:** tinyurl.com/27wjry

Kui mitu korda oled sa kaotanud kuhugi veebivormi sisestatud teksti selle pärast, et oled kogemata brauseri akna sulgenud või lehelte lingiga lahkunud? See skript salvestab tekstivälja sisu ja laadib automaatselt pärast säärast apsakat tagasi.

- **Textarea Drag Resize:** tinyurl.com/2g4qav

Veebis kommenteerimine on sageli nagu lukuauku kirjutamine. See skript võimaldab kõiki tekstivälju oma suva järgi suuremaks venitada.

- **Troys Twitter Script:** tinyurl.com/cx45zh

Teeb Twitteri veebileidese paremaks, lisades nupu Retweet, sätib vastused lõimesse, kuvab lingitud pilte ja videoid, pakib lühendatud aadressid automaatselt lahti jpm.

- **YouTube Lyrics:** tinyurl.com/2p5tax

Lisab YouTube'i videotele laulusõnade veeru. Tuntud laulude sõnad leiab skript automaatselt üles.

- **Google Image Relinker:** tinyurl.com/bbncc

Lingib Google'i pildiotsingu tulemustes piltide eelvaadete pealt otse piltidele endile, mitte Google'i vahelehele. Kiirendab Google'i pildiotsingu abil sobivate piltide leidmist umbes miljon korda.

[d] SVEN VAHAR

2.

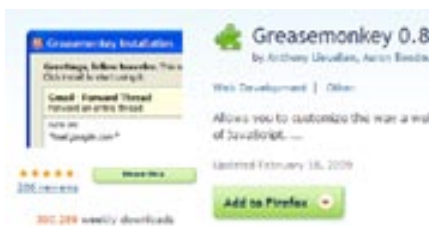
Kõikide brauseritega ühtmoodi ei tööta

Greasemonkey töötab kõige tõhusamalt Firefox'i peal, vastava mooduli installi leiad siit: tinyurl.com/ynvmda. Opera jaoks otseselt Greasemonkeyt pole, kuid Opera võimaldab kasutada osasid Greasemonkey skriptide oma sisseehitatud kasutajaskriptide toe läbi. Opera jaoks pead sa skriptid, mida sa kasutada tahad, kopeerima arvuti kõvakettal kuhugi kausta ja Opera seadistuses selle

3.

Skriptide installimine on imelihtne

Pärast Greasemonkey installimist tekib Firefox'i olekuribale väike pärdikut kujutav ikoon. Installiga skriptide kaasa ei tule, sa pead need eraldi installima. Populaarne koht Greasemonkey skriptide hankimiseks on userscripts.org. Sellelt veebilehelt saab skriptide installida ühe nupuvajutusega. Otsi üles sind huvitava skripti leheküljel ja klõpsa nuppu **Install**. Firefox'i korral installitakse skript pärast kinnituse küsimist, Opera avab nupuvajutuse peale skripti tavalise tekstina

KUIDAS...

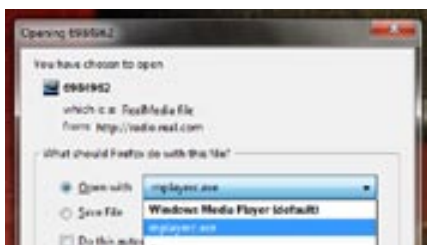
netis raadiot kuulata

Tahaksid arvuti taga istudes taustaks kuulata mõnd mõnusat raadiojaama, aga kohalikud jaamad panevad sind oma muusikavalikuga hambaid kiristama? Pole probleemi. Kui sul on internet, on sul automaatselt ka mõni hea raadiojaam.

1. Jah, raadio on ka internetis

Kui sa oled viimased kümme aastat kuskil kivi all elanud, siis võib juhtuda, et sa pole isegi selle peale tulnud, et raadiot saab ka internetist kuulata. Paljud raadiojaamad on kolinud otsapidi internetti, et niiviisi rohkemate kuulajateni jõuda.

2. Vajalik varustus on sul juba olemas

Internetiraadio kuulamiseks on sul on vaja internetiühendust ja heli maha mängida oskavat odavat arvutit. Ei arvuti ega internetiühendus ei pea olema kuigi vinged. Kui su arvuti on ostetud viimase viie-kuue aasta jooksul, siis on see tõenäoliselt täiesti sobiv. Paljude raadiojaamade kuulamiseks sobib ka suhteliselt odav internetiühenduse pakett. Vajalikest programmidest peab sul olema arvutis **Windows Media Player**, mis on olemas kõigis Windowsiga arvutites või **Real Player**, mis tuleb vajadusel eraldi tõmmata. Enamus raadiojaamu kasutavad emba-kumba vormingut, neist mõnevõrra levinum ja ka laiemalt toetatud on Windows Media vorming. Real Audio vorming on vähem levinud ning seda toetavaid programme on samuti vähem.

Kui raadiojaam on saadaval ainult Real Audio vormingus, siis peaksid installima kas Real Playeri või Real Alternative, mille leiad siit: is.gd/aU6h.

Mõned raadiojaamad kasutavad ka MP3-, OGG- või muud vormingut, aga sul pole nende pärast vaja muretseda, MP3-ga saab hakkama ka Media Player ja OGGi otsa sa tõenäoliselt nii pea ei komista.

3. Midagi laiskadele

Kõige mugavam võimalus võib esmapilgul tunduda otse raadio veebilehelt internetiraadio lingil klõpsamine. Võtad lahti raadiojaama veebilehe, näiteks Klassikaraadio lehe klassikaraadio.err.ee/kuula ja klõpsad lingil. Tähelepanuks niipalju, et kui installid **Real Alternative**, kuna su lemmikraadiojaam pakub ainult seda vormingut, siis pead raadio kuulamiseks võib-olla kasutama kas installil kaasa pandavat Media Player Classicut, VLC-d või mõnda muud pädevat mängijat, sest Windows Media Player ei pruugi osata installitavat koodekit kasutada.

Kuulates vaid ühte raadiojaama, on veebist lingil klõpsamine piisavalt mugav, sest saad selle järjehoidjate sekka panna. Niipea, kui sa aga tahaksid kuulata rohkemaid jaamu või veel enam, igal nädalal uusi läbi proovida, siis muutub järjehoidjate haldamine tüütuks.

4. Midagi kosmopoliitidele

Kui sul on huvi leida laiaist maailmast uusi ja vahvaid raadiojaamu, siis võiksid sa loomulikult neid ise mööda internetti taga otsida, aga sa võid olla ka kaval ja kasutada mõnda teenust. Üheks selliseks on radiobeta.com.

Aadressil radiobeta.com tervitavad sind kohe kolm valikut: sa saad kohe valida Eesti raadiojaamade nimekirja, jaotust geograafilise kuuluvuse või muusikazanri järgi. Näiteks, kui sind huvitab mõni Argentina raadiojaam, siis klõpsa esmalt maailma kaardil, seejärel leia loetelust Souht America, seejärel Argen-

tina ja viimaks sobiv raadiojaam.

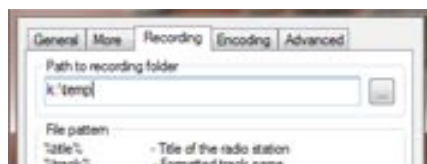
Kui kasutad kas IE-d või Firefoxi, mängivad raadiojaamad otse sinu brauseris uut programmi käivitamata. Firefoxil on selleks vaja lisandmoodulit, kuid selle installi pakub veebileht sulle ise välja.

Registreerides end veebilehe kasutajaks, saad süsteemi salvestada oma lemmikjaamade nimekirja. Nii on su lemmikjaamad kättesaadavad ka teistes arvutites.

5. Raadiojaamad mälu pulgal

Sa ei taha võrastes arvutites netiraadioid läbi brauseri kuulata? Kasuta spetsiaalselt netiraadiote kuulamiseks mõeldud programmi **Screamer Radio**. Tegemist on väikese (vähem kui 3 MB) programiga, millega tuleb kaasa ulatuslik eelsalvestatud loetelu, kust leiad rohkem jaamu, kui sa aastaga läbi jaksaksid kuulata.

Programmi saad alla laadida veebilehelt aadressil screamer-radio.com. Alla on võimalik laadida programmi selline versioon, mis ei vaja installimist ja mis nõustub töötama ka otse mälu pulgalt. Selleks vali alla laadides fail Portable ZIP. Paki see lahti kas kõvakettal soovitud kausta või otse mälu pulgale ja käivita screamer.exe. Programmi seaded ja sinu lemmikjaamad salvestatakse alati sinna-samma kausta.

6. Ka salvestada saab

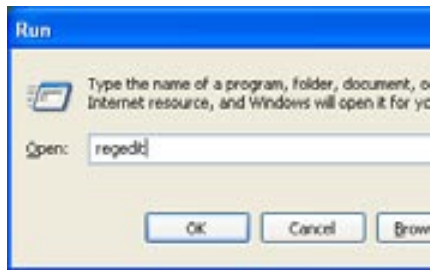
Screamer Radio abil on lihtne ka netiraadiost kuuluvat enda tarbeks kõvakettale salvestada. Jooksvaks salvestamiseks vajuta lihtsalt **REC-nupp** programmi paneelil, see on kasulik siis, kui soovid salvestada nt mõnda pikemat jutusadet. Üksikute muusikapalade salvestamiseks lülita menüüs **Recording** sisse valik **Record only current track**. See lõpetab salvestamise koos pala lõppemisega. Kuna programm puhverab muusikat, siis saad sa salvestamist alustada ka poole loo pealt, kui alguse kogemata maha magasid. [d] SVEN VAHAR

KUIDAS...

saada lahti tüütutest jutumullidest Windows XP-s

• Windows XP kasutajad on ehk kogenud, kui tüütud on System Tray jutumullid. Saadame nad puhkusele.

Kui Windows XP turule tuli, pidasid paljud seda ülimalt kasutajasõbralikkuseks ning viimaseks moerõõgatuseks, et tore ja abivalmis operatsioonisüsteem annab kasutajale ekraani all paremas nurgas jooksvalt teada, millega ta tegeleb ning mis tal parajasti valesti on.

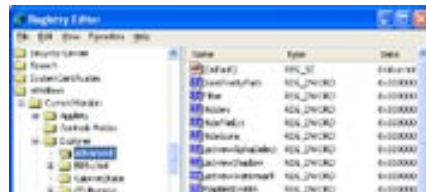

1.

Kättpidi registrisse

Windowsi registrit ehk Registry't on alati ohtlik näppida, aga see-

kord on vaja. Nii et vajuta **Start -> Run**, trüki aknasse **regedit** ning vajuta **Enter**.

2.

Otsi kõige koht

Vasakul on üksteise all viis kausta, mis kõik algavad sõnaga HKEY. Sul on vaja kaustade ees olevaid plussmärke nii kaua lahti klõpsida, kuni jõuad õigesse kohta: **HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced**

3.

Teeme uue sõna

Registris on arvuti jaoks kirjas, kuidas asjad käivad, nii et teeme

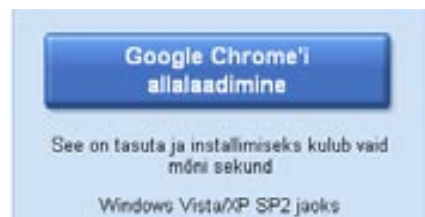

sinna uue kirje, mis keelaks jutumulliteated. Vajuta aknas parempoolsel tühjal valgel alal (kus on juba üksteise all kirjas terve hulk DWORD'e), vali **New -> DWORD Value** ja kirjuta tekkinud tühja DWORD'i nimeks **EnableBalloonTips**. Tee tekkinud DWORD'i peal topeltklõps ning veendu, et selle väärtus oleks **0**. Pane programm kinni, taaskäivita arvuti ja peaksidki olema enamusest jutumullidest vaba.

[d] HENRIK ROONEMAA

Gmailile netiühenduseeta ligi pääseda

• Gmaili veebiliides on nii hea, et eraldi e-posti programmi nagu polekski enam vaja. Ainuke jama on selles, et ilma netiühenduseeta ei saa oma kirjadele ligi. Tegelikult saab, Google Gearsi abiga.

1.

Vali brauser

Google Gears on Google'i tarkvara mitmete firma teenuste kasutamiseks ilma netiühenduseeta: Gmail, Docs jne. Firefox'i ja Internet Exploreri kasutajatel on vaja installida Google Gears'i lisavidin (aadressilt **gears.google.com**), meie aga soovime hoopis tõmmata Google Chrome'i brauseri (**chrome.google.com**), sest esiteks on see väga hea ja kiire brauser ning teiseks on Gears sinna juba sisse ehitatud. Igatahes, kui valmis oled, läheme edasi.

2.

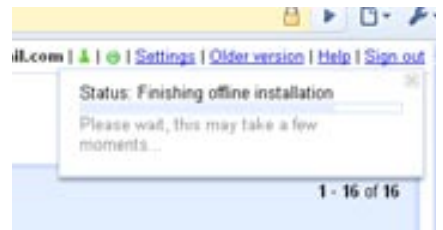
Käik sisse

Ava oma Gmaili konto ning suuna pilk ekraani ülaossa, paremal peaksid nägema linki **Offline**. Kliki selle peale ning avanevas aknas ütle, et sa oled nõus Gearsile juurdepääsu andma. Tee seda aga ainult juhul, kui sa oma arvutit kellegagi ei jaga, muidu saavad kõik su kirjadele ligi, sest edaspidi enam parooli ei küsita. Vali ka, kuhu soovid Gmaili otseteed, ning nüüd mine hinga värsket õhku.

3.

Läheb veidi aega

Olenevalt sellest, kui palju sul Gmailis kirju on, võib minna päris

tükk aega. Gears hakkab kirju su arvutisse laadima ning millalgi mõne aja pärast on sul arvutis olemas kõik viimaste kuude kirjad. Tervet arhiivi Gmaili alla ei laadi, ainult uue- mad kirjad, see aga sõltub sellest, palju sul kirju üldse kokku on.

4.

Käivita ja naudi

Nüüdseks on su töölauale (või kuhu iganes sa otsetee määrasid) tekkinud **Gmaili ikoon** ja seda klõpsates saad oma kirjadele ligi ka siis, kui netiühendust parajasti pole. Võid ka uusi kirju kirjutada ning kui sa järgmisel korral internetis olles Gmaili sisse logid, saadab arvuti su kirjad automaatselt ära ja hoiab ka sinu arvutis olevad koopiad värskena. **[d] HENRIK ROONEMAA**

Telerite uus tähendus

Samsungi uue lameekraaniga LED telerite kategooria tutvustamine tähistab pöördepunkti teleritööstuses, kuna totaalset muutu- tub viis, kuidas tarbijad kasutavad ning tajuvad oma telereid. Täielikult uus valik kõrglahutusega LED telereid on hetkel tehnoloogilise juhtpositsiooni täielik tipp, ühendades uusima tehnoloogia ning funktsioonid meisterliku Ultra Slim disainiga intelligentes pakendis, millest peegeldub ka Samsungi sügav mure keskkonna jätkusuutlikkuse pärast.

Telerite uue klassi innovaatiline aspekt pälvis 2009. aastal kolm CES Innovation auhinda, millest 6. seeria, 7. seeria ning 8. seeria said kõik ühe auhinna (8. seeria telerid tulevad müügile tõenäoliselt 2009. aasta teises pooles). 6000 seeria saadud autasu on Samsungile suurim tunnustus jätkuva ökoloogilise tootmise ning disaini eest, mis pikas perspektiivis pakub meile arvukalt HDTV lahendusi.

Uue läbimurdelise valiku keskmeks on Samsung LED Engine. Loomine CCFL taustavalgusest on võimaldanud Samsungil luua uued telerid, mis on ülimalt õhukesed, kuid millel on sellegipoolest säilinud kõrgeimad standardid, mida tarbijad Samsungi telerite pildikvaliteeditootavad.

Samsung LED Engine'i puhul on ühendatud ülimalt kiired ja tõhusad algoritmid Samsungi patenteeritud Ultra Clear Panel'iga, mis tänu Mega Contrast'ile, sügavale mustale värvusele ning loomulikule värvipaletile tagavad täpsed ja selged kujutised. Kõik LED mudelid on Full HD, mida iseloomustavad 1920*1080p resolutsioon, pildimoonutuste vähendustehnoloogia ning kiire 100Hz sagedusega pilt, mis eemaldab praktiliselt kõik vibratsioonid pildis ka kiiresti liikuvates stseenides, näiteks spordis ning filmides.

Lisaks LED telerite suurepärasele pildikvaliteedile on Samsung loonud ka uue funktsiooni Media@2.0, mis pakub arvukalt ühendusvõimalusi ning uusi kasutusvõimalusi, muuhulgas ka Internet@TV, USB 2.0 Movie ning Content Library Flash.

Samsungi LED tehnoloogia võimaldab märgatavat kokkuhoidu energiatarbimises ning materjalide kasutamisel, tänu millele on neil teleritel ihaldatud Euroopa Liidu ökomärgistus. Lisaks sellele on Samsungi disainerid loonud kogukast taustavalguse süsteemist loobumise uued ülimalt õhukesed ning kerged telerid ning töötanud välja ka spetsiaalsed uued seinakandurid, mida tarbijad saavad hõlpsalt kasutada oma telerite kinnitamiseks seinale.

Antud valikus on kõige silmatorkavam 7000 seeria, millel on mitmeid uusi ning interaktiivseid funktsioone nagu näiteks Medi@2.0, mis tagab kasutajatele kiire ning hõlpsa ligipääsu arvukale eelsalvestatud, ise loodud või alla laaditud infole ja sisule. Medi@2.0 hõlmab endas Internet@TV-d, Content Library Flash'i, USB 2.0 Movie't ning ühilduvust traadita DLNA-ga.

Samsungi uus widget-rakendus, Internet@TV, mis toimib Yahoo! widget-mootori baasil, võimaldab tarbijatel kasutada suurt hulka informatsiooni tänu unikaalsetele infoakendele, mis asuvad vahetult, kuid samas tähelepandamatult, telepildi ees.

Teleritel on ka oluliselt edasi arenenud Content Library Flash, mis sisaldab laiaulatuslikke võimalusi nagu näiteks pildigaleriid, mängud, kokandus- ja treeningprogrammid. Samuti on kasutajatel võimalik sisu alla laadida ning seda ise muuta kas kirjeid täiendades või infot kustutades.

Tarbijate erilist huvi pälvis tõenäoliselt traadita DLNA, kuna tänu selle täiendavale kohandatavusele võimaldab see ühendada teleri otse interneti. Kasutades traadita ühendust võimaldavat ruuterit ning Samsungi traadita wifi-pulka saavad kasutajad kiirelt ja hõlpsasti ühendada oma teleri mõnes teises ruumis asuva arvutiga, tänu millele on neil kaugjuurdepääs oma kodustele meediakogudele ning arvukale muule infole, mida saab internetist kas alla laadida või voogesitusena kasutada.

Uut LED valikut täiendab 6000 seeria, mis on saadaval nii 40, 46, kui 55 tollise ekraaniga. 6. seeria teleritel on palju sarnaseid uudeid funktsioone 7. seeria teleritega, muuhulgas Samsung LED Engine. Lisaks on sellel veel Wide Colour Enhancer Pro, USB 2.0, 4 HDMI konnektorit ning Anynet+ (HDMI-CEC).

Ning sarnaselt 7. seeria teleritele on ka 6. seeria teleritel Samsungi uus Ultra Slim Crystal TV disain, mida iseloomustavad voogavad jooned, pehmed toonid ning värvide sujuv üleminek.

Meie uusim valik LED telereid hoiab juhtpositsiooni tänu madalamale energiatarbele, kuid me oleme vähendanud ka PDP ja LCD valikusse kuuluvate seadmete energiatarvet. Mõne mudeli puhul on voolutarve vähenenud kuni 40%. Lisaks kõikide meie telerite vähenenud energiatarbimisele on vähenenud ka CO2 eraldumine, sest elektri tootmine tähendab loodust reostavate elektrijaamade pidevat tööd.

LED TV
led by samsung

KUIDAS...

kulturist kiviks muuta

Seekord õpime, kuidas Ott Kiivikasel püksid jalast võtta ja ta seejärel kivikujuks muuta. Ah et milleks see vajalik peaks olema? Esiteks oma naha päästmiseks, kui Kiivikas peaks tahtma sulle kallale tulla, üldjuhul aga niisama naljapärast. Võid ju ka endast kivikuju teha.

1. Vali pilt

Nagu ikka, algab kõik pildi valikust. Hästi töötavad heleda tonaalsusega, ent kontrastidega pildid. Samuti peab inimene fotol olema palja nahaga. sestap on kulturistid sääraseks töötuseks otsekui loodud, aga katsetada tasub ka tavalise rannafotoga.

2. Püksid jalast, juuksed peast

Ava pilt Photoshopis. Riided ja juuksed ei jää kivikuju loomulikud, sestap tuleks need eemaldada. Täida need pinnad **Clone Stamp Tooli** abil kõrvalt kopeeritud nahatekstuuriga. Ülearu hoolikas ei pea seejuures olema.

3. Lõika mees välja

Lõika kujutis taustast välja ja kopeeri uuele kihile (**Ctrl+C ja Ctrl+V**). Taustakiht peida ära, klõpsates selle ees oleval silma ikoonil.

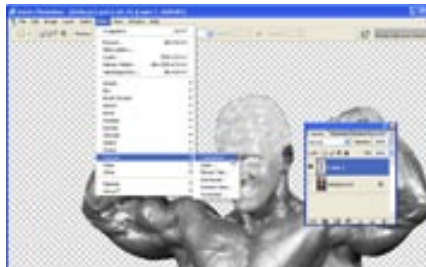
4. Silmi pole vaja

Lõika välja silmakohad, need asendame hiljem samuti kiviga.

5. Värv pole ka vaja

Nüüd muuda inimene mustvalgeks. Antud juhul on seda mugav teha käsuga **Image -> Adjustment -> Desaturate** (Shift+Ctrl+U).

6. Mõrad sisse

Seejärel vali **Filter -> Texture -> Craquelure**. Avaneb aken, kus saad liugurite abil pinna teksturi muuta. Sobivad väärtused sõltuvad pildi suurusest, vali alustuseks näiteks 90, 6 ja 6.

7. Materjali valid ise

Nüüd otsi endale meelepärane kivipinna pilt. Abiks on Google'i pilditsing märksõnaga "**stone texture**". Kui sobiv kivipind leitud, kopeeri see vahemällu (**Ctrl+C**) ja kleebi Photoshopis (**Ctrl+V**).

8. Kivist kontuur

Peida hetkeks uus kiht, klõpsates selle ees oleval silma ikoonil. Märki inimesega kihil **Magic Wand Tooli** abil taust. Nüüd tee kivimustriga kiht uuesti nähtavaks ja aktiivseks, klõpsates selle nimetusel hiirega. Seejärel vajuta **Delete-klahvi**. Tulemuseks peaks olema inimese kujuga kivipind.

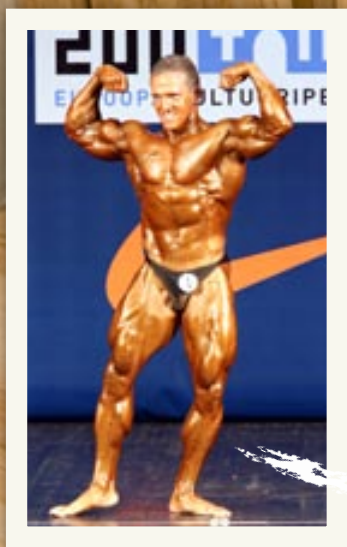
9. Kivipind ruumiliseks

Nüüd vali **Layers** aknas **Blending Mode** rippmenüüst **Multiply**. Kivimees hakkab ilmet võtma. Vali veelkord **Filter -> Texture -> Craquelure**.

10. Heledus paika

Kuna lõpptulemus kipub tavaliselt olema pigem liiga tume, tasuks

Nagu meister ise oleks teinud: elus Kiivikasest saab poole tunniga ehtne kivist mehike.

FOTOD SCANPIX JA PH ARHIIV

alusplilt mõnevõrra heledamaks muuta. Kasuta **Image -> Adjustment -> Levels** keskmist ja parempoolset liugurit ja lohista neid julgelt vasakule.

11. Silmad pähe tagasi

Nüüd on aeg kujule ka uued silmad anda. Lõika kivipinnaga kihilt umbes silma kohalt välja piisavalt suur tükk, et see silmaava kataks, ning kopeeri see uuele kihile. Lohista uus kiht **Layers** aknas väljalõigatud inimesega kihi alla. Seejärel aktiveeri V-klahvi vajutades **Move Tool** ja lohista väljalõigatud tükk ühe silmaava alla. Korda neid samme teise silma jaoks.

gatud inimesega kihi alla. Seejärel aktiveeri V-klahvi vajutades **Move Tool** ja lohista väljalõigatud tükk ühe silmaava alla. Korda neid samme teise silma jaoks.

12. Värvime silmi...

Muuda silmi pisut tumedamaks, klõpastes vastaval kihil ja valides **Image -> Adjustment -> Hue/Saturation**. Lohista liugurit **Lightness** vasakule, umbes -35 peale.

13. ...ja värvime veel

Et silmad veelgi kivistunumad välja näeksid, vali tööriistaribalt **Burn Tool** (O) ning ülevalt rippmenüüst **High-lights**. **Exposure** väärtus säti ca 40%-le ja tee silmade servad veel tumedamaks.

14. Väarikale skulptuurile väarikas taust

Kui kuju senisele taustale enam ei sobi, võid ka selle välja vahetada. Otsi mõni pastelne taevapilt või muu ümbrus, kuhu kivikuju sobida võiks. Seejärel kopeeri ja kleebi see Photoshop'i ning lohista tekkinud uus kiht aknas **Layers** kõige alumiseks.

15. Lase fantaasial lennata

Osavamate kätega nikerdajad võivad nüüd proovida Farmi Gabrielist Buratinot teha või Väandra Avelit kaltsunukuks muuta. Aprill ju ikkagi!

[d] KRISTJAN KALJUND

KUIDAS...

pildistada taevast

1. OSA

Astronoomia on lahe asi! Kui kord oled sellele oma sõrme andnud, siis haarab see sind täiega. Astronoomia-aasta puhul avaldab [digi] artiklisarja, mis sind tähistaeva pildistamisel abistab.

1. Kõik algab vaatlustest

Harrastusastronoomi elukäigus on erinevad etapid. Kõik saab alguse lihtsalt taevasse vaatamisest, siis tuleb abiks binokkel, pärast seda esimene väike teleskoop, siis võib-olla juba natuke suurem. Läbi okulaari piilumine on suurepärase tegevus, eriti kui planeedid on nähtaval. Aga ka süvataeva objektid – galaktikad ja täheparved, udukogud ja planetaarud – on lahedad vaadata.

2. Teleskoop ja kaamera on erinevad asjad

Küll aga erineb okulaarist nähtav nendest ilusatest ja värvilistest teavapiltidest, mida igaüks on näinud ajakirjades ja netis. Tavaliselt on need objektid taevas väga nõrgalt nähtavad, seal ei ole ühtki värvi ja mõnikord, kui taevas on vilets, pole suurt miskit näha.

3. Algajast profini

Ka taeva pildistamine jaguneb etappideks, algab see tavalise fotokaga plöksimisest ja viimane tase on kaasaegsed CCD-kaamerad, mis on tehtudki spetsiaalselt taeva pildistamiseks. Kuid olenemata aparaadist on vaja teada mõningaid põhitõdesid.

4. Esimene füüsikatund

Millest on tingitud erinevus pildi ja tegelikult nähtava vahel? Silm on nagu teleskoop, mis püüab valgust kinni. Silma läbimõõt on väike, füüsikast on aga teada, et mida suurema läbimõõduga teleskoop, seda rohkem footoneid see püüda suudab ja seda parem tuleb pilt.

Kosmosest tulevaid footoneid öötaevas on aga väga vähe ja meie silm ei suuda neid salvestada – kui foton silma jõuab, käib «säde», aju registreerib selle ja ongi foton kadunud. Veelgi vähem suudab silm registreerida erinevaid värve nendest kaugetest objektidest. Nii näemegi me silmaga vaadates vaid heledamaid ja lähemaid süvataevaobjekte, mis kõik tunduvad hallide uduplekkidena.

5. Kiip on parem kui silm

Siin tulebki appi kaasaegne tehnika. Mikrokiibid suudavad salvestada iga footoni, mis neile langeb. CCD-kaamerad on timmitud väga tundlikeks, mis tähendab, et nad leiavad voost üles ka kõige nõrgemad valgusosad. Edasi sõltub kõik juba säriajast ja teleskoobi suuruselt (ka taeva olukorrast – mida vähem valgusreostust ja mida selgem taevas, seda kvaliteetsem algmaterjal). Suurema läbimõõduga teleskoop püüab rohkem footoneid ja reegel säriaja kohta on väga lihtne – mida pikem säriaeg, seda parem.

6. Säriäeg mitu tundi

Muidugi on ühekordsel säriajal ka piirang, tavaliselt üle tunni pikkust säri teha ei saa. Pikemate säriäegade jaoks tuleb teha palju särisid ja hiljem need digitaalselt kokku liita ehk summeerida. Näiteks teed 60 korda 15minutilise säri, see võrdub 900minutilise ehk 15tunnise säriaga.

7. Toormaterjal pildiks

Üks asi on footonid kinni püüda, teine asi on aga see toores materjal pildiks töödelda. Taevast satub pildile väga palju erinevaid artefakte. Nendeks on kosmiline kiirgus, müra, vigased ning kuumad või külmad pikslid, valgusreostus, ülelendavad lennukid ja satelliidid, aga ka näiteks asteroidid, mille liikumine muutub pika säri korral nähtavaks jooneks. Nende eemaldamine pildilt nõuab head tarkvara ja teadmisi. Esimeseks etapiks on toorpiltide kalibreerimine. Algmaterjalilt visatakse välja tekkinud müra ja sensoril olevad tolmu- ja muud kübemed, mis pildil näha on. Kalibreerimiseks on vaja lisaks valguskaadritele klõpsida ka kalibree-

rimiskaadrid: tume-, tasavälja- ja eelpingekaadrid.

8. Tumekaadrid

Tumekaadrid pildistatakse kinnise katikuga, sama säriaja ja sensori temperatuuriga, millega on tehtud valguskaadrid objektist. Tulemuseks on säbrune pilt, millel on registreeritud vaid müra. Sama müra on ka valguskaadritel. Nüüd tuleb kõik mürakaadrid summeerida (tavaliselt peab neid olema viis korda pikema säriaga kui valguskaadredeid kokku – 10minutilise valguskaadri kohta peaks tulema 50 minutit tumekaadredeid) ja saadud pilt fototöötlusprogrammiga valguskaadriit maha lahutada. Tulemuseks on peaaegu müravaba andmekaadri.

9. Tasaväljakaadrid

Samaaegselt võetakse valguspiltidelt maha ka tasaväljakaadrid. Need on sellised pildid, mis on pildistatud ühtlast valgusvoogu (eha või koidutaevas või spetsiaalne valguskast, mis kiirgab tasast valgust) sihtides. Tulemusel on näha sensoril või optikal olevad tolmuterad ja vinjetist tulenev tume rant pildi äärtes. Tasaväljakaadri elimineeribki need ülejäägid valguskaadriit.

10. Eelpingekaadrid

Bias- ehk eelpingekaadrid tehakse säriajaga 0 ja need on vajalikud

teiste kalibreerimiskaadrite skaleerimise korrigeerimise huvides.

11. Joondu, valvel!

Nüüd järgneb kõigi andmekaadrite joondamine. See tähendab, et kõik pildidel olevad objektid peavad olema samadel koordinaatidel, muidu langevad pilte summeerides ühesugused detailid erinevatesse kohtadesse. Joondamise teeb ära tarkvara.

12. Kaadrite summa

Pärast joondamist tuleb kõik kalibreeritud kaadrid summeerida. Selleks on erinevaid tehnikaid: kas summeeritakse keskmist meetodit kasutades, liidetakse kõik valgustugevused kokku või eraldatakse

liidetavatest min/maks väärtused jne. Tavaliselt kasutatakse keskmistamise meetodit. Tulemuseks on mitmest kaadrist kokku liidetud pilt.

13. Kas Marss on punane?

Täpsustuseks peab lisama, et värvilise foto saamiseks on objekti vaja pildistada läbi erinevate filtrite. Tavaliselt on selleks RGB ehk kolme värvi filtrid, mille summeerimisel saadaksegi värviline tulemus. Kõik eelnevad kalibreerimisetapid on muidugi vaja läbi käia iga erineva filtrivärvusega kaadriga eraldi.

14. Prahti on ikka ülearu

Nüüd on meil käes värviline pilt, mis on müravaba ja tasase taustaga. Ometi on sellisel kaadril veel erinevat «prahti». Näiteks gradiendid – pildi üks serv on heledam kui teised. Või tähtede «ülekõrbemine», mis on põhjustatud pikast säriajast ja sensori tundlikkusest. Ka tausta tasasus ei pruugi olla ühtlane. Kõigi nende probleemide jaoks on olemas omad vidinad Photoshopis ja teistes astronoomiapiltide töötlemise programmides.

15. Timmimine on täppisteadus

Ent pildi parendamine erinevate meetoditega jätkub. Lucy-Richardsoni dekonvuleerimine ehk kujutise taastamist punktallikate (tähtede) kujutiste abil. See tõstab pildi erinevate detailide teravust ja toob neid paremini esile. Non-linear stretching on vidin, millega suurendatakse mittelineaarselt objekti valgustaset. *Level*'ite abil toimub samasugune täppistimmimine. Värvitasakaalu reguleeritakse Color Balance'i abil.

16. Lõpusirge paistab

Tähtede läbimõõdu vähendamine, erinevad maskid ja kihid detailide rõhutamiseks, teravustamine, hägustamine, *high-pass*-filtrid ja muidugi ka töötlemisel tekkinud müra vähendamine Noise-Ninja või mõne muu sarnase vidinaga. Värviküllastamine mõlemas suunas, kadreerimine ja pildi suurendamine või vähendamine on viimased tööd selles reas.

17. 10 miljonit valgusaastat nagu peo peal

Muidugi on kogu protsess kordi raskem ja keerulisem, kui siin kirjeldatud. Kõik sõltub algmaterjalist, kalibreerimiskaadritest ja töötlusoskustest. Igast pildist võib tulla mitu erinevat versiooni. Tihti tuleb ette ka ületöötlemist, aga see taandub aja ja kogemustega. Tulemuseks ilus süvataevapilt näiteks galaktikast, mis asub 10 miljoni valgusaasta kaugusel!

[d] RAIVO HEIN

KUIDAS...

Hea mäng, mille peal FRAPSi kaadrisagedust testida, on loomulikult «Crysis».

salvestada arvutimängu pilti videona?

Võid sõbrale rääkida küll, kui palju draakoneid sa öö jooksul jõudsid mättasse taguda või kui enneolematu strateegiaga sa vastasel jalad alt löid, kuid see on kõigest jutt, kui see pole videol. Näitame ette, kuidas oma sõnu videomaterjaliga kinnitada.

1.

Nõuab eraldi programmi

Tavalise ekraanisalvestajaga vähegi uuemaid mängu enamasti salvestada ei saa. Põhjus lihtne – DirectX-i ja Open GL-i läbinärimine käib neile lihtsalt üle jõu ja tulemuseks võib olla hiljem videot vaadates must ekraan. Seega aitab ainult seda eesmärki saavutama loodud programm.

2.

Aga äkki pole seda siiski vaja?

Mitmetes mängudes on selline tugi juba olemas ning ehk pole eraldi programmi vajagi. Uuri oma mängude menüüd läbi ja vaata, mda seal pakutakse.

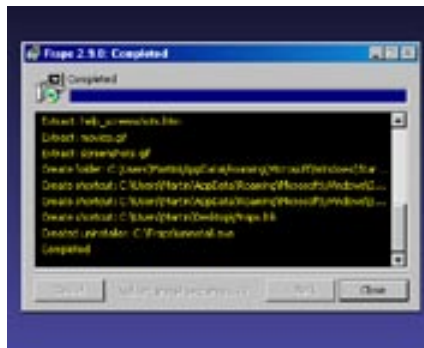

3.

Tõenäoliselt parim

Proovisime läbi kümnekond programmi, mis lubavad mängudes

toimuvat filmilindile salvestada, ja pinnale jäid neist kaks: **FRAPS** ja **GameCam**. Pikemalt peatume siinkohal FRAPSi, sest GameCami tasuta versioon ei lase heli salvestada. Muidu on tegu küllaltki võrdsete võimalustega programmidega, GameCami puhul on huvitav võimalus vaadata ekraani servas ka pisikest eelvaate pilti. Kui lahe see ka poleks, võib selle mõttekuses siiski kahelda, sest tegelikkuses on ju kogu ekraan ise juba eelvaade.

4.

Programm tööle!

FRAPSi saab endale tirda aadressilt www.fraps.com/download.php. Installimine on lihtne ja käib paari kliki-

ga. Programmi avaaknas saad määrata, kas soovid, et FRAPS käivituks süsteemisalves ehk system tray's; kas FRAPSi aken peaks laiutama teiste akende peal või kas FRAPS peaks käivituma hoopiski juba kohe koos Windowsiga.

5.

Mäng lindile

Salvestamine on imelihtne. Kui FRAPS on käivitatud, tuleb asuda mängima mõnda mängu. Filmimise alustamiseks vajutada klahvi **F9**. Kaamera saab kinni panna sama nupuga. Mängu videopildina salvestamisel tuleb arvestada paari asjaga. FRAPS salvestab video samal resolutsioonil, millel see jookseb, ehk väljundfail saab olema

päris suur ning lahjemal masinal võib see hinge kinni võtta. Seetõttu võib olla targem resolutsiooni madalamaks tõmmata, arvestades, et näiteks YouTube'i nii kõrge resolutsiooniga videoid üles panna ei saagi. Kaadrisagedust on mõistlik ise menüüst valida.

Tasuta versioon lubab järjest filmida 30 sekundit, pärast mida tuleb filmimiseks uuesti vajutada **F9**.

võimalus, mis näitab mängu kaadrisagedust. Vastava numbri saab jooksma lubada ükskõik millisesse ekraani serva ning koos läheda mänguvideoga saad sõpradele näidata, kui kiiresti su arvuti jaksab «Crysis't» liigutada. Lisaks saad soovi korral kaadrisageduse kohta statistikat teha või selle määratud aja möödudes välja lülitada, samuti saab kaadrisagedust näidata enda filmitud videol, kui sul seda numbrit üles nurka vaja on.

6. Kus filmid on?

Mänguvideod salvestatakse samasse kausta, kuhu sa FRAPSi installisid. Vaikimisi on see **C:\Fraps**. Salvestatud mänguvideote vorminguks on **AVI**, mida mängivad pea kõik meediamängijad.

7. Naeratus, pildistame!

FRAPS oskab mängudest teha ka ekraanipilte, kui vajutada mängu ajal klahvi **F10**. Tasuta versiooniga saab salvestada ainult **BMP-vormingus**. Huvitav võimalus on lasta programmil teha mängust automaatselt ekraanipilte kindlaksmääratud aja tagant. Selleks tuleb teha linnuke «Screenshots» menüüs vastava kirje ette ja määrata aeg sekundites. Ekraanipildid salvestatakse samasse kausta kuhu videodki.

8. Pakub muudki

FRAPS ei ole ainult mängupildi salvestamiseks, vaid sellel on lisa-

9. Rahajutt

Viimaks ka rahajutt. FRAPSi täisversioon maksab 37 USA dollarit, aga mis on see võrreldes kustumatu kuulsusega YouTube'is, eks?

Täisversioon võimaldab filmida parema kvaliteediga ja ilma FRAPSi logota, salvestada ekraanipilte PNG-, TGA- ja JPG-failidena ning piirangud videoklipi pikkusele kaovad.

10. Aga konsolid?

Järgmises numbris näitame, kuidas salvestada soliidse kvaliteediga videona konsoolimänge, ilma et peaks pulti ühes ja videokaamerat teises käes hoidma.

MARTIN METS

VIPRE™

ANTIVIRUS + ANTISPYWARE

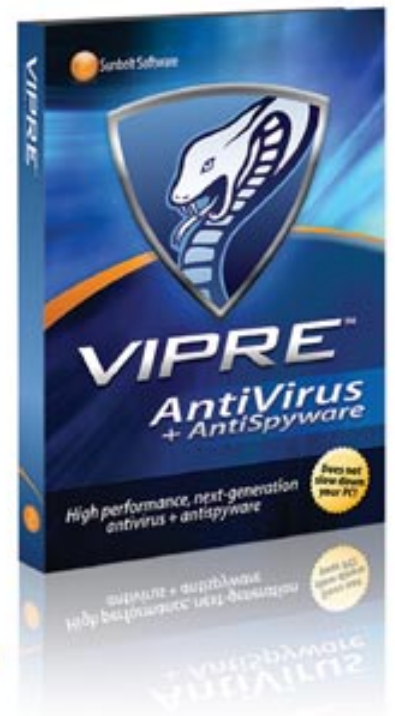

Sunbelt Software

KODUKASUTAJA LITSENTS

Kolm või rohkem koduarvutit pole enam probleem, litsents kolmele ja rohkemale koduarvutile kokku vaid **720 krooni**.

VIPRE sisaldab antivirust, antispysware't, anti-rootkit'i ja teisi ladiusalt integreeritud turvalahendusi.

www.sunbeltsoftware.eu

Küsi toodet

Brainella OÜ
Joala 5-4, 20605, Narva
Telephone: +3723598333
E-mail: info@brain.ee
www.brain.ee

Invest Trading OÜ
Õuna 8, 48105, Põltsamaa
Telephone: +3725227555
E-mail: info@arvut24.eu
www.arvut24.eu

SysOp, OÜ
Kaste 5, Tallinn
Telephone: +3725027620
E-mail: simm@sysop.ee
www.sysop.ee

ATF Arvutisalong
Õismäe tee 57a, Tallinn
Telephone: +3726511567
Fax: +3726831901
E-mail: tellimus@atf.ee

Virtual office, OÜ
Merivälgate 1, Tallinn
Telephone: +3725013382
E-mail: info@virtualoffice.ee
www.virtualoffice.ee

Condor, OÜ
Kreutzwaldi 38, 65609, Võru
Telephone: +3727822789
E-mail: condoroy@condoroy.ee
www.condoroy.ee

Datagate
Vana-Louna 19, 10134, Tallinn
Telephone: +3726129400
Fax: +3726311194
E-mail: info@datagate.ee

Dresseeritud tiivulised

Tom Clancy fännid on saanud harjutada tiimitööd «Rainbow Sixi» ja «Ghost Reconi» mängudes, hiilimist «Splinter Cell'i» seerias ja strateegiat seni viimases põnevuskirjaniku mängus «EndWar». Nüüd tuleb oskused proovile panna hävituslennuki kokpitis.

• «H.A.W.X.-i» näol on tegu järgmise mänguga Tom Clancy lähitulevikku kantud lahinguseeriast. Täpsemalt jääb see kuskile «Ghost Reconi», mille tegelasi sa pead mängus näiteks abistama, ja «EndWar» vahele. Nagu varemgi, võib oodata korralikku süžeed Kolmandast maailmasõjast, kus kõik ei lähe plaanitult.

Kodumaa kaitsel

Mängija seab end kapten David Crenshaw' rolli, kelle eskaadri saadab USA valitsus laiali. Crenshaw ja tema kaaslased liituvad eramilitaarfirmaga Artemis, aga kui selgub, et nende uueks ülesandeks on hävitada USA, siis minnakse tagasi võitlema tähtede ja triipude alla. Tom Clancy'le kohaselt esitatakse suur osa infost mitte ainult läbi videote, vaid ka mängu taustal

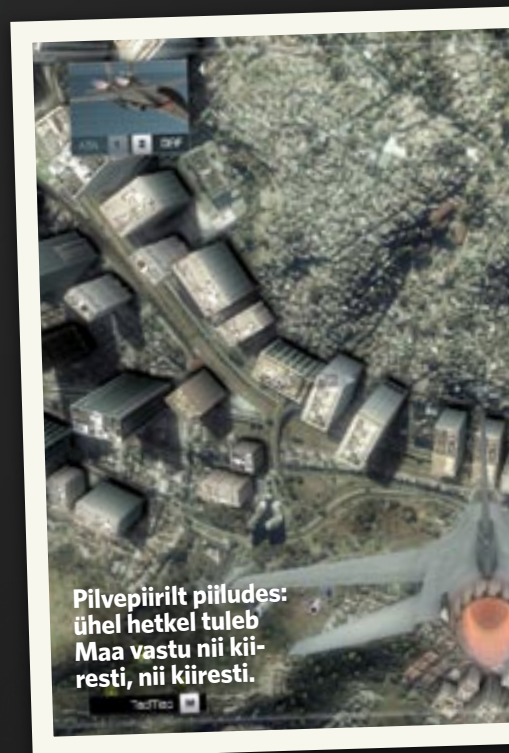
Peaaegu kõik mängus esinevad lennumasinad tiirlevad meie kohal sinises taevas ka päriselt

kostvate raadiovestluste ja väikeste klip-pidena eraldi aknakestes. Lugu ise pole just kõige eepilisem, aga see loob meeleolu ja hoiab mängu liikumas.

Üksikmängus on 19 missiooni ja mängus on kokku 50 erinevat ülidetailset lennukit (neist 49 eksisteerib päriselt). Nii lennuki kui ka selle varustuse valimine missiooniks võib olla mõnel juhul üsna tähtis, aga üldiselt väga vahet ei ole. Missioonid on varieeruvad (eskordi presidendilennukit, ründa sõjaväebaase, kaitse teatud alasid jne) ja vaenlasi on hulgam (lennukid, tankid, helikopterid, sõjalaevad jt).

Kaaspilootideks võta sõbrad

Tiirutada saad paljude kuulsate linnade ja vaatamisväärsuste kohal. Mängijal on arvuti juhitud kaaslased, kes tulevad enda ülesannete täitmisega rahuldavalt toime, lisaks saad neile elementaarseid juhtnööre anda. Üks parimaid aspekte on kindlasti võimalus mängida kõiki missioone koos kolme teise mängijaga, kes asendavad arvuti juhitud lennukeid. Ja kuigi see muudab mängu lihtsamaks, on see ka palju lõbusam.

Pilvepiirilt piiludes: ühel hetkel tuleb Maa vastu nii kiiresti, nii kiiresti.

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled allolevate mängude austaja:

Tom Clancy mängud

«Blazing Angels:
Squadrons of WWII»

Õhulahingusse saab vedada ka kunagise Nõukogude Liidu uhkuse, Su-27.

TEINE ARVAMUS

Mannetu graafika ka arvutis

● Kuna viimasest lennukimängust on möödas mitu aastat, siis käesolev mäng sai kätte võetud väikse vastumeelsusega, sest kogu aeg on meele olnud see vaev, et lennuk üldse õhku saada.

«H.A.W.X.-iga» seda jama ei ole, saab kohe kütma hakata. Graafika midagi Ubisofile omast rabavalt ilusat ei ole. Majad on ilmetud, samuti maastik. Kõige detailsemad ongi lennukid, aga nagu me kõik teame, on lennukid väheste silmatorkavate detailidega, et neid ei märgataks.

Mängitavus samas on mõnus, mis sellest, et maapealsete objektide tabamisega on vahel probleeme, kuigi selle võib lihtsalt üliväheste lennukogemuse arvele panna. Õhulahingute kohta ei saa midagi halba öelda, kihutada 1800 km/h raketid sabas on pöörane kogemus.

[d] MARIUS JÕUDVALD

Lennuki õhushoidmine on imelihtne.

Uskumatu, aga mitmikmäng on peaaegu kadunud. Hetkel on võimalus mängida tavalist neli nelja vastu matši. On küll 19 erinevat kaarti, aga siiski on mitmikmäng äge ainult alguses, sest sellest tüdineb kiiresti. Oleks oodanud mängimiseks rohkem variante, loodetavasti saab neid hiljem DLCna juurde osta.

Lennukoolis seda kasutada ei saa

Simulatsioonimängude fännid sellest mängust palju ei leia. Tegu on *arcade*'liku mänguga ja fookus on märulil. Ei pea pingsalt jälgima erinevaid näidikuid ja su lennukis võib korraga tagavaraks olla sadu rakette. Juhitavusega on aga see kurb asi,

Pilt on ilus ainult kõrgelt vaadates, sest maapinna arendajate töötunde ja palka kärbiti 40%

Õnnestunud tabamused ja sellega kaasnev tulevärk teevad vead tasa.

Kohati jääb mulje, et arvuti juhitud piloodid on lennupaberid laua alt saanud.

et kõik eri tüüpi lennukid käituvad sarnaselt. Raskusastet saab ise igal mänguhetkel muuta. Lihtsamaks teeb süsteem ERS, mis toob erkaanile väravad, millest läbisõitmine suunab lennuki sihtmärgi tabamiseks vajalikku kohta või aitab raketite eest kõrvale põigelda.

Mängu saab ka keerulisemaks teha – siis liigub kaamera lennukist kaugemale, et ümbrust paremini näha. Lisaks muudab see lennuki juhitud, lennuk on pärast seda palju kiirem ja paremini manööverdatav. Rakettide eest kõrvalepõiklemine on kergem, aga lennuki juhtimine on keerulisem.

Vastuoluline graafika

Õhumadina taustaks kõlab tüüpiline Tom Clancy mängude muusika ja erinevad heliefektid on hästi tehtud – eriti plahvatused. «H.A.W.X.» näeb ilus välja, aga seda ainult kaugelt. Kõik lennukid on detailselt välja joonistatud ja loomutruud ning plahvatused näevad välja vapustavad. Kõrgelt vaadates on kõik maapealne

imeilus, alustades majadest ja lõpetades mäestikega, lähemale jõudes aga pole see enam nii. Majad on tavalised kastid ja puud on rohelised udukogud ning see on vaimuvaese mitmikmängu kõrval mängu nõrgim lüli.

[d] SILVER SAUL

Tom Clancy's H.A.W.X. (Xbox 360)

HIND: 999 KROONI

Müügil: www.progames.ee

Platvormid: PS3, Xbox 360, PC

[HINNANG]

Lõbus lennumäng, millele tuleks kasuks rohkem mitmikmänguvariante. Samuti võiksid lennukid veidi erinevalt käituda.

[d] hinne:

Inimkonna viimne tund

Selleks, et järg oleks edukas ja originaali vääriline, peab see olema eelkäijast suurem, verisem, valjum, eepilisem ja kauem kestma. «Resistance: Fall of Meni» järg, Playstation 3 eksklusiiv-FPS «Resistance 2» saab kõige sellega suurepäraselt hakkama.

● Esimese mängu lõpust, kus Nathan Dale Londonis Chimera rünnakud tagasi löi, on möödunud kaks aastat. Nüüd on mutantviirus võtnud sihiks Ameerika, kus Nathan teenib eriuksuses, millesse kuuluvad samasugused viirusele allumatud sõdurid. Isegi kui lugu on ehk nõksa nõrgem kui esimeses osas, siis autentne tegevuspaik eelmise sajandi keskpaiga Ameerika ontlike eeslinnadega on väga õnnestunud.

Igale mehele kaks relva

Relvastuses on nii juba nähtud tapariistu kui ka paar uut tukki. Siin tuleb sisse ka esimene suurem erinevus, sest kui eelmises osas sai kaasas kanda lõputult relvi, lubab teine osa samaaegselt kasutada ainult kahte. Korruga muutub iga kuul olulisemaks ja targem on pigem hoolikalt sihtida, kui huupi tina anda. Päris kõik relvad küll ajastusse ei sobi, kuid mäng sunnib neid sageli vahetama ja nende erinevaid omadusi saab Chimera mutantidele lahelt tutvustada.

Kampaania on pikem, vaenlaste horde kohtab sagedamini ja need on suuremad kui varem. Üksikosa enam koostöös läbida ei saa, vaid selle tarbeks on tavalisele, kuni 60(!) mängijat mahutavale mitmikmängule lisatud eraldi kampaania, mida

Punkrist väljudes esimest korda vastaste õhulaevu nähes tuleb klomp kurku.

2–8 mängijat saavad koos läbida. Kui üksi mängides tuleb haavade paranemiseks korraks varjuda ja tervis taastub iseeneest, siis mitmikmängus see nii lihtsalt ei käi – meedikud imevad eluenergiat vastastelt ja suudavad sellega oma tiimikaaslaste tervist taastada. Kui tekitab tahtmine, siis mitmikmängus saab kehastuda ka inimkimäärriks.

Kõik on venitatud varasemast suuremaks – episoodide lõpus on koletised tohutud ning Chimera suurejoonelised õhulaevad katavad terve taeval, kuid kõik

Resistance 2 (PS3)

HIND: 1097 KROONI

Müügil: www.enter.ee

see on orgaaniline ega tundu ülepakutuna. Kui norida, siis «Resistance 2» on väga sirgjooneline kogemus. Aga see-eest õnneks piisavalt varieeruv, eepilised lahingud vahelduvad paarimehelise tiimiga tänavate puhastamisest üksinda Chimera õhulaeval kondamiseni.

Risk õigustab ennast

«Resistance 2» kõnnib väga õhukesel jääl, proovides olla korruga nii tõsine kui ka irooniline. Vihjed filmiklassikale, eelkõige «Kiskjale» ja «King Kongile», panevad muigama, kuid ei muuda intensiivset, kena pildi ja heliga lahingumõllu labaseks paroodiaks. Järgmisel kuul kirjutame juba PSP-l toimuvast järgmisest peatükist «Resistance: Retribution», mis toob tegevuse tagasi meie kontinentile.

[d] MARTIN METS

Chimera reamehed, keda langeb kui loogu, jäävad suurte monstrumite varju.

[HINNANG]

Suurepärase pildiga intensiivne märul, mis ei lase hetkekski puhata, on võrdset hea nii üksinda kui koos sõbraga.

[d] hinne:

Ise tehtud, hästi tehtud!

Igas generatsioonis on mängud, mis hoolimata kvaliteedist kaovad pragude vahele ära ja saavad alles mõni aasta hiljem kultusklassikaks, mida tuleb tikutulega mööda interneti-oksioneid taga ajada. «Banjo-Kazooie: Nuts & Bolts» kuulub vist kahjuks nende hulka.

• Esimesed kaks «Banjo-Kazooie» seiklust ilmusid juba kümme aastat tagasi Nintendo N64 konsoolil ja olid, nagu sellel ajal kombeks, 3D-platvormimängud. Need võtsid süsteemist viimast ning olid seetõttu üsna edukad ja paljude meelet lausa parimad omataolised.

Järgnes vaikus, kui mitte arvestada paari väljalaset Game Boy Advance'il, Microsoft ostis arendaja Rare'i ja Banjost polnud enam midagi kuulda. Aastal 2006 tulid esimesed uudised järjest, mis tegi ilmselt kõik platvormimängude sõbrad rõõmsaks – pole ju see generatsioon nendega hiilanud. «Nuts & Bolts» on aga hoopis teistsugune mäng, kui võiks arvata.

See magus ironia...

Kuna kurjale nõiale Gruntildale tehti ots peale, on kangelased kümme aastat logelenud, mängenud ja tervist laastavalt paksuks läinud. Kõik muutub, kui ilmub Lord of Games, kõikide mängude autor, ja nõuab, et sõbralik karu Banjo ja lärmakas lind Kazooie veel kord pahalastest mõõtu võtaksid.

Järgneb seksioon, mis on sisenalja-des üsna sümboolselt üldse, eriti neile, kes retromängudega tuttavad. Sisuliselt viiakse tegelased Lord of Gamesi mängutehasesse ja edasi mängudesse, mis ta on loonud. Alles siin läheb tegelikult kõik põneavaks, sest missioone ei täideta sugugi mitte joostes või hüppates. Ei, hoopiski masinaid ehitades. Alguses on kasutada algeine kärü, mis pole

Kui traktorist ei piisa, siis võib sellele külge monteerida tiivad ja propelleri.

hästi juhitud, kipub ümber minema ning millega ei pääse paljudesse kohtadesse. Aga mida edasi, seda rohkem juppe saab koguda ja võita ning lõpuks on võimalik ehitada peaaegu kõike, mis pähe tuleb.

Garaaž, kus seda teha saab, on lihtne ja loogiline ning ehitusprotsess pole sundus, nagu kartat võiks, vaid lausa lust. Tiibadega helikopter, kus neli mootorit? Muidugi. Paat, millel pärast nupuvajutust täituvad õhupallid, mis selle õhku tõstavad? Palun.

Minevikule selga ei pöörata

Kõiki neid asju on varem või hiljem ka vaja. Kuigi pearõhk on masinatel, pole juuri hüljatud: Banjo saab ka niisama ringi joosta või ujuda, aga enamasti pole see väga arukas, vaid targem on hoopis teine aparaat ehitada. Küll tuleb koguda noote, Jinjosid, kaste ja kes teab mida kõike veel. Õnneks on mäng nõnda hästi kirjutatud ja klišeedest teadlik, nii et see kõik mõjub lõbusa paroodiana.

Peale selle, et mäng on hästi kirjutatud, näeb see ka suurepärase välja. Kõik detailid alates rohulibledest kuni terve tasemeni, mis paistab üleni kätte, kui mõne lennumasinaga õhku tõusta, n ä e v a d välja lausa jahmatavad,

värvilised ja detailirikkad. Iga tase erineb eelmisest, on viimseni lihvitud ja armastusega tehtud. Väike ohverdus on laadimisajad, kui aga mäng kõvakettale installida, siis kaovad need peaaegu täielikult.

Kuni kaheksa inimese võrgumäng rõhub ehitamisele: antakse ülesanne, nagu üksikmängus, seejärel viis minutit ehitamiseks ja võitja on see, kes ehitatud masinaga kõige paremini toime tuleb. Puhas lõbu, eriti veel tuttavatega mängides.

Hoolimata kõikidest plussidest teeb see mäng mul meele kurvaks. Nagu «Viva Piñata» on see ette lahterdatud lame-daks lastemänguks ja pandud ühte patta «Cars» ja «Open Seasoniga». Ehitamise võlu võiks siiski iga Xbox 360 omanik kogeda, sest lõbu ju vanust ei küsi.

[d] RAINER PETERSON

Banjo-Kazooie: Nuts & Bolts (Xbox 360)

HIND: POLE TEADA

Müügil: veel mitte

[HINNANG]

Kena pildiga, väga hästi kirjutatud ja eelkõige lustakas mäng kõigile, kes peavad lugu ehitamisest.

[d] hinne:

Hirmul on pikad jalad

Kuigi Monolith oskab hästi teha ka humoorikaid mängu, nagu «No One Lives Foreveri» seeria, on studio viimastel aastatel keskendunud oma teisele tugevale oskusele – õudsetele ja vägivaldsetele tulistamistele, seeriatele «Condemned» ja «F.E.A.R.».

● «F.E.A.R. 2» on 2005. aastal ilmunud samanimelise mängu järg. Lugu jätkub seal, kus pooleli jäi, eirates TimeGate'i loodud lisapakside «Extraction Point» ning «Perseus Mandate» edasiarendusi. Pointmani asemel on uus peategelane, Delta Force'i seersant Becket, kes samuti ülikiire reaktiivsiooniga. Mängija jaoks tähendab see aegluubis märuldamise hetki.

Algus enne eelmise lõppu

Stoori algab veidi enne esimese mängu lõppu, kus ülesandeks ühe kurja juure, Armacham Technology Corporationi bossi äratoomine. Plaan ei lähe aga läbi ja Becket leiab end avastamas ATC ambitsioonikaid, kuid valgustkartvaid projekte, elimineerides jälgi peita üritavaid pahasid ja põgenedes kummitusliku tüdruku Alma eest. Viimast lõksu püüda ei õnnestugi ja lugu lõppu ei saa.

Madin on «F.E.A.R. 2» hea külg. Vastased on erksad, lahingud efektsed ja relvade töö tõhus. Korruga saab kaasa vedada nelja relva, millest täiesti piisab. Paaril korral saab laamendada ka jalutava tankiga, kuid seda löbu on liiga põgusalt. Endiselt on alles tugevad käe- ja jalalöögid.

Hää on ka heli. Kõhe taust ja tõetruud näitlejatööd annavad elamusele palju juurde. Ent kiidulaulu jääb nüüd vähemaks. Pilt on korralik, kuid uut taset, nagu eelkäija, ei näita. Õudust ja mõne võpatuse «F.E.A.R. 2» toob, kuid mitte kirja «18. eluaastast» väärtuses.

«F.E.A.R. 2» ei paku midagi uut ja see on mängu suurim probleem. Isegi vastupidi – keskkonnad ja kaardid tunduvad tuttavad, nagu oleks seal käinud ja tegusid teinud juba kümneid kordi

Mõnusaim uuendus on modernses metallkestas kaose külvamine.

varem. Haigla, metroo, varemetes linn, laborid... Värskem on kool, aga üldiselt on seegi üksnes koridorides kolamine. Üksikosa kaarte on 14. Olemas on ka mitmikosa kuue viisi ja üheksa madistamisplatsiga.

Napp pääsemine

«F.E.A.R. 2: Project Origin», mis oleks peaaegu ilmunud ainult nime all «Project Origini», kuni õige nimi napilt enne ilmumist tagasi osteti, jääb esimese osa varju. Ideevaesus ja igav tegevuskohtade valik peaaegu et uputab paadi, kuid märul ja hea teostus päästavad seekord siiski kõige hullemast.

Kas õudukates kaunitarid surevad?

Jätkub ka hea F.E.A.R.-i traditsioon, et demo pole kindel kaart täismängust, vaid kokku liidetud erinevatest juppidest. Aeg näitab, kas ka mitmikosa antakse tasuta välja, nagu tuli «F.E.A.R. Combat».

[d] LEHO LAHTVEE

F.E.A.R. 2: Project Origin (PC)

HIND: 699 KROONI

Müügil: www.progames.ee

Demo: www.gamershell.com/download_38288.shtml

Protsessor: 2,8 GHz (3,2 GHz Vista puhul)

Mälu: 1 GB (1,5 GB Vista puhul)

Graafikakaart: 256 MB DirectX 9.0 ühilduv SM 2.0 toega (NVIDIA 6800 / ATI X700)

Helikaart: DirectX 9.0 ühilduv

Vaba kettamaht: 12 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP/Vista

Platvormid: PC, PS3, Xbox 360

[HINNANG]

Puuduvad uuendused ja originaalsus, kuid igavust peletavad hea märul, kõhe õudusenoot ja tasemel teostus.

[d] hinne:

Ükski pidu ei lõpe ilma kuuliraheta. Eriti kui saabuavad kutsumata külalised.

Parim GTA-kloon nüüd ka arvutil!

«Saints Row» seeria mõlemad osad on konsoolidel seni üpris edukalt ja häbitult «Grand Theft Auto» jalajälgedes astunud. Teise väljalaskega seatakse sammud ülbelt ka arvutimängurite teerajale, võttes eelkõige mõtu «GTA: San Andreaselt».

● Trall läheb lahti vanglast põgenemisega, pärast mida asud õhinal türmis veedetud aega tasa tegema. Lugu edasiarendavaid missioone ei lubata näppida enne väikes- te lõbusate kõrvalmissioonidega ühele poole saamist. Need varieeruvad põleva ATVga läbi linna pörutamisest kindlus- tuspetuskeemide korraldamiseni, ning siin peitub üks «Saints Row» tugevamaid külgi: ta ei võta end liiga tõsiselt.

Stillwateri tänavatel huligaanitsemine pole mitte ainult paganama lõbus, vaid ka otstarbekas. Praktiliselt iga liigutus tasub end ära ja tõstab su respekti, mis lubab läbida aina rohkem põhimissioone. Abiks on isegi oma alter ego ehtimine uhkete riidehilpudega, mis lisab missioonidest saadavale respektiskoorile stiiliboonust.

GTA + The Sims

Tegelase loomine ja talle isikupära andmine on teine aspekt, millega mäng tõeliselt silma paistab. Muuta võib kõike, alates kehaehitusest, hääletoonist ja kõnnakust kõrvarõngaste ning sokkideni. Miks mitte vallutada maailma mäekõrguse jõmmina, kandes lillelist kleiti, kõvakübarat ja kõpskingi? Kui ka oma tegelasest tüdined, võib iga kell küllastada ilukururgi ja teha läbi to- taalse muutumise koos soovahetusega.

«Saints Row 2» soosib igati piiride ületamist ja loeb punkte ka tegevus- te eest, mida tavapäraselt loogikat järgides tasustatakse pigem hullusärgiga. Viima- ses ehk mõned käesoleva teose

Enda pesapaiga saab vastavalt rahalistele võimalustele üles vuntsida.

arendajatest ongi, kuna vaatamata tae- valikule lõbufaktorile kummitavad seda pilapillerkaart tehnilised viperused ja konsoolilt portimise kõrvalnähud, mis jä- tavad mängust toore mulje.

Kaadrisagedus muutub kiiremal sõi- dul hüppeliseks ning see teeb niigi järsu roolimise küllaltki piinarikkaks. Vähemalt ei sunnita sarnaselt GTA-le missioonide ebaõnnestumisel uuesti läbi terve linna kärutama, vaid salvestatakse mängu seis pärast olulisemate punktide läbimist automaatselt.

Madala laubaga vastased

Lisaks sellele võiks kõik vaenulikud hor- did asendada statsionaarsete kuulipildu- ritega, kuna mingit märki inimlikust intel- ligentsist nad ei ilmuta. Küll aga muutub gängide massiline eemaletõrjumine kõr- gematel tasemetel üpris kaelamurdvaks: tühine kahuriliha nõuab piisavalt tähele- panu, et mängijalt põhieesmärgist täiesti kõrvale eksitada.

Üksikosa võib läbida sõbraga koostööd tehes ja kui isu on, saab võrguosas teistel huligaanidel hambaid kurku lüüa. Eestla- se Ando Tammiku panusega «Saints Row 2» väärib oma hinda, vaatamata tehnilis- tele probleemidele. [d] ROBERT PIHO

Saints Row 2 (PC)

HIND: 699 KROONI

Müügil: www.progames.ee

Platvormid: PS3, Xbox 360, PC

[HINNANG]

«Saints Row 2» on puhas lõbu niikaua, kuni hinges konsoolil elava mängu porti- misprobleemid esile ei kerki.

[d] hinne:

Midagi tulihingelisele püromaanile

Enamasti jätan ma mängimise katki ühel kahest põhjusest: kas avastan, et olen tuhinas vähemalt ühe päevase söögikorra vahele jätnud, või siis on käsilolev meistriteos piisavalt vihaleajav, et see suure kaarega virtuaalsesse prügikasti visata.

● Pikema jututa tunnistan, et «Mercenaries 2» kuulub teise kategooriasse ja põhjuseid selleks on palju. Vaatamata väljakutsuvatele nõuetele, mis arvutile esitatakse, on pildiline pool kole ja karvane. Viimast küll peamiselt seetõttu, et mäng ei toeta osasid tänapäevaseid standardseid LCD-ekraani resolutsioone ning sunnitakse kasutama kuvari loomulikust eraldusvõimest erinevat valikut.

Loo kirjutamise hetkel pole seda viga võimalik ka parandada. Vaevalt et sellest suurt kasu olekski, sest pärast viit minutit tahaks välja lülitada ka kõlarid, et mitte taluda peategelaste üheülbalisi ja mage-daid *one-liner*'eid ja igavaid dialooge.

Tuimad tegelased ja igav narratiiv

Käesoleva teose antikangelased on tõesti igavad. Lugu, mida jutustada üritatakse, ei pane neile karvavõrdki kaasa tundma ega kordagi kulmu kergitama. Üritatakse küll selgeks teha, kes siin on «pahad» ja kes «head», kuid ei anta vähimatki põhjust «headele» kaasaelamiseks.

Ainus, millega «Mercenaries 2» kübekese hiilgust välja teenib, on lihtlase mürgli simuleerimine. Kellele ei meeldiks sõjaväebaasi jagu pikselinimesi koos nende laohoonete ja muude sarnaste ehitistega legodeks kõmmutada, hiivata

endale tank ja sellega mööda linna lõbusõitu teha jne. Sõidukite patsamine on siin muide erinevalt näiteks GTAst ebamugavaks tehtud. Ei ole vaevunud olulisi nuppe lihtsalt mõistetavaks teha ja esimesed tankiröövid kujunevad seetõttu küllaltki naljakateks. Kümnekonna katsega peaks aga õiged nupud lõpuks üles

leida m a n a ning n a e a r u lõgistav

Hambutut lugu jutustavaid vaheklippe saab õnneks ka vahele jätta.

tankist on sunnitud viimaks oma sõiduki loovutama. «Mercenaries 2» võitleb vapralt loogikaga mujalgi.

Loogika on nõrkadele

Võõlt tulistamine paistab olevat täpsem kui spetsiaalset nuppu sihtimiseks all hoida, elupunktide nulli lähedale langesel otsustab mängijast ümbritsevate pahalaste kari üksmeelselt natuke aega loodust imetleda ning tervis jõuab piisavalt taastuda, et olukorrast võidukalt välja tulla, rääkimata plahvatavatest sõidukitest, mille suhtes mängija paistab enamasti immuunne olevat.

Võiksin jätkata, kuid milleks? Meelelahutuslik potentsiaal on olemas, aga seda-võrd hooletu teostuse juures ei taha pikalt peatuda.

[d] ROBERT PIHO

Mercenaries 2: World in Flames (PC)

HIND: 599 KROONI

Müügil: www.progames.ee

Demo: www.gamershell.com/download_33430.shtml

Platvormid: PC, PS2, PS3, Xbox 360

[HINNANG]

Halvasti teostatud tulistamine, mille teine osa poleks pidanud sarnaselt esimesega arvutile jõudma.

[d] hinne:

Venelane ameeriklaste vastu

«Death to Spies» on üks sellistest haruldastest Venemaal tehtud mängudest, mille kohta võib anda hea hinnangu. Märkimisväärne on ka, et kolmanda isiku vaates luuramisi idast eriti ei tule, kuid DtS on esimese sellisena kohe täistabamus.

• Mängija kehastub kurikuulsa Nõukogude luureorganisatsiooni SMERSŠ spiooniks, kelle nahas tuleb täita kümme missiooni. Teise maailmasõja ajal aset leidvad operatsioonid toimuvad eri paigus, nagu raudteesild, USA tuumapommi uurimiskeskus, Briti saatkond, vangilaager, Vene küla...

Kaardid on avatud (saab ise valida lähemistee ja ülesannete täitmise järjekorra) ja meeldivalt varieeruvad. Põhilisteks ülesanneteks on keegi maha koksata ja dokumente varastada, kuid on ka inimeste päästmist või röövimist, relva või vormi hankimist jms.

Ei häbeneta, et on liidetud kaks mänguseeriat, «Hitman» ja «Commandos», ning seda on tehtud edukalt. Kehakate vahetamine, noa loopimine, kloroform, «klaverikeel», lukkude muukimine, vastaste vaateväljad jms on nimetatud luuramistest tuttavad elemendid.

Haggard Gamesi esiklapp on üllatavalt

Kiivalt kaitstud tuumasaladusi ameeriklastelt varastamas.

sõltuvust tekitav. Mõningaid puudujääke on, nagu sõidukite halb käitumine ja kaameratöö nendega manööverdramisel, ning tehisintellekt hakkab vahel rumalusi tegema, kuid need ja muud vead ei riku üldpilti. Jääme põnevusega ootama sel aastal ilmuvat järgi «Death to Spies: The Moment of the Truth» (venekeelne versioon on juba väljas). **[d] LEHO LAHTVEE**

Death to Spies (PC)

HIND: UMBES 300 KROONI

Müügil: www.gamersgate.com

[d] hinne:

Ameeriklane venelaste vastu

«Sniper Elite'i» ilmumise eel pakuti poes korralikku valikut Teise maailmasõja luuramismänge: «Prisoner of War», «The Great Escape», «Airborne Troops» ja «Pilot Down: Behind Enemy Lines», pluss vabavaraks lastud žanri algataja «Hidden & Dangerous».

• «Sniper Elite'is» ühendatakse snaiprifPSide täpsuslaskmise element üllatavalt hästi luuramisega ja mäng on endale konkurentsis niši leidnud.

Mängija astub Saksa snaipri vormis oleva USA salaagendi rolli, kes sõja lõpus salajasi missioone täites kempleb nii sakslaste kui ka venelastega. Peale selle tuleb snaipril võidelda tuule, gravitatsiooni, hingamise ja südamelöökidega, et kaugelt teele saadetud kuul märki tabaks.

Õnnestunult sihitud kuuli lendu ja lennu vägivaldselt efektset lõppu näidatakse aeglustatult. Hingelt on see siiski hiilimine, mis tähendab, et kuulipildujaga jooksa ja leiab kiire lõpu. Snaipri elu on ühest varitsuskohast teise roomamine, ohvrite peitmine ja nende vara näppamine.

28 kaardiga üksikosa on meeldivalt pikk, kuid liiga suures enamuses on keskkonnaks varemets Berliin. 8 kaarti on muudatustega kohandatud ka mitmikosalale, kus kaheksakesi lahinguid pidada.

Brandenburgi värvavate taga tuleb rebast mängida.

«Sniper Elite» on juba 3,5 aastat vana ja seda on näha, kuulda ja tunda. Pilt on aegunud ja mängitavus kohati kohmakas. Siiski on siin peidus tubli doos mängulusti. Konsoolimänge treiva Briti firma Rebellioni selle sajandi üksikutest arvutimängudest, mis heal juhul kesised, on SE meeldivalt väljapaistev. **[d] LEHO LAHTVEE**

Sniper Elite (PC)

HIND: UMBES 260 KROONI

Müügil: www.game.co.uk

[d] hinne:

Hullumeelsed kakukesed

Teinekord võib värske vaatenurk anda nii mõndagi juurde. Mis oleks, kui selle asemel, et tegelasega ringi joosta, liigutaksime teda ümbritsevat maailma? Või kui mängimiseks tuleks kasutada üksnes kolme nuppu? «LocoRoco» sari on hea näide sellisest mänguviisist.

• LocoRocod on väikesed armsad ümarmargused elukad, kes elavad rahumeelselt kaugel planeedil. Sarja teises osas satuvad nad taas kurjade Mojode rünnaku alla ja mängijal tuleb pisikesed värvilised pallikesed päästa. Töötavat valemit pole lõhkuma hakatud ja «LocoRoco 2» on kui esimese osa suust kukkunud.

LocoRocodena mängida ei saa, küll aga planeedina, millel viimased elavad. Niimelt viib maapinna kallutamine neid soovitud suunas. Marju süües nad paljunevad ja ühel hetkel võib ekraanil olla kuni 20 pallikest, mida saab üheks suureks LocoRocoks kokku sulandada. Enamasti ongi targem niimoodi ringi liikuda ja üksnes kitsastest kohtadest ükshaaval läbi veereda.

Nüüd saavad LocoRocod ka vee all ujuda ja mängu arenedes lukustuvad lahti kaheksa eri värvi kakukest, igal oma iseloomujooned, kuid käituvad nad sarnaselt. Keskkonnad on heas mõttes lapsikud,

Kõik loomad, keda LocoRocod kohtavad, aitavad neid mõnel veidral viisil.

värvikirevad ja rõõmsad ning pisikesed detailid planeedi kummaliste loomade ja ahhetama panevate lahenduste näol toovad muige näole.

«LocoRoco 2» on suurepärase meelelahtus igas vanuses mängijale – igaüks saab pisikeste pallikeste veeretamisega läbi 25 missiooni hakkama.

[d] MARTIN METS

LocoRoco 2 (PSP)

HIND: 599 KROONI

Müügil: www.progames.ee

[d] hinne:

Jumal on trummar

Rütmi-strateegia-rollimäng võib kõlada kui kõige jaburam mängužanr eales. Esimene «Patapon» tõestas, et jaburusest geniaalsuseni on kõigest üks pisike samm. Äsja ilmunud teine osa aga muudab selle lihtsa geniaalse valemi märksa keerukamaks.

• Mängijal on «Patapon 2-s» õige mugav amet olla pisikeste pataponlaste jumal ja juhatada nende sõjaväge. Seda tehakse aga hämmastavat geniaalsel viisil – tuleb lüüa õiget, neljast löögist koosnevat trummibiiti, mis paneb pataponlaste armee liikuma ja laulma. Trummilöögid on nii liikumiseks, rünnakuks kui ka kaitseks, lisaks veel palju erikombinatsioone.

Lisandunud on paar sõduriklassi, nendest olulisemad on lendavad üksused ja kangelane, keda saab olla vaid üks. Kangelane võib sooritada lahingus võimsaid rünnakuid, kuid see eeldab mitut korda väga täpset trummitagumist.

Rollimänguelemendid? Pataponlased korjavad teekonnal relvastust ja vidinaid, millega saab hiljem Patapolises neid relvastada. Kogutud *ka-ching*'i ehk raha eest saab patapone evolutsioonipuul arendada ning nende kuju ja omadusi muuta.

«Patapon 2» on eelkäijast märksa keerukam ja armeest viimase võtmine võib

Pataponlased võitlevad suurte ja visade koletistega.

tunduda esialgu teostamatu ülesandena. Kuigi mäng on pikk ja igati korralik, pole see enam nii lõbus, lihtne ja ladus kui eelmisel aastal ilmunud esimene osa.

Lõpuks tuleb anda hoiatus. Pärast tunnipikkust trummitagumist võib kõrvus veel kaua kummitada pataponlaste laul ja trummipöörin PATA-PATA-PATA-PON!...

[d] MARTIN METS

Patapon (PSP)

HIND: POLE TEADA

Müügil: veel mitte

[d] hinne:

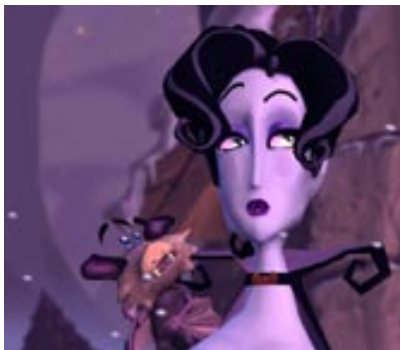

EESTI TOP 10

Märts 2009

1. Empire: Total War
2. Resident Evil 5
3. Grand Theft Auto IV
4. Killzone 2
5. F.E.A.R. 2: Project Origin
6. GTA: San Andreas
7. WWE Legendes of WrestleMania
8. Silent Hill: Homecoming
9. The Sims 2: Double Deluxe
10. Tom Clancy's H.A.W.X.

ÜHE LAUSE UUDISED

Hiireklikiseikluse «A Vampyre Story» teise peatüki pealkiri on «A Bat's Tale» ning see ilmub käesoleval aastal, kuid täpset kuupäeva pole veel teada.

«God of War: Chains of Olympus» saab kuulu järgi PSP-l veel ühe osa ja seda veel enne selle aasta lõppu.

«Max Payne 3» on lõpuks ametlikult töös ja aegluubis märuli arvutiekraanile toonud seeria uus küüniline peatükk ilmub juba selle aasta detsembris.

Koos uue Harry Potteri filmiga ilmub lõpuks Traveller's Talesilt ka samateemaline uus legoseiklus.

Playstation 3, konkurentsituult kõige kallima konsooli suur hinnakärbe on väidetavalt kohe-kohe tulmas.

Ootusärevusetelg

Kevad tuleb koos

01.04
Monsters vs. Aliens
pc, ps2, ps3, wii, xbox 360, ds

- Samanimelise Dreamworksi animafilmi tuules sõitev seiklusmäng, millele ei tasuks siiski liialt suuri lootusi panna.

10.04
The Godfather II
pc, ps3, xbox 360

- EA lükkas kuulsa maffiasaaga teist osa küll edasi, kuid seekord pole enam võimalik taganeda.

10.04
Company of Heroes: Tales of Valor
pc

- Paar aastat tagasi ilmunud reaalaajastrateegia saab teise iseseisva lisapaki, mis pakub traditsiooniliselt uusi üksusi ja mitmikmänguvõimalusi.

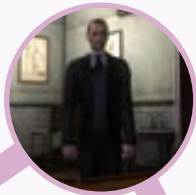
14.04
Demigod
pc

- Eepiline strateegiamängu ja RPG hübriid, mille põhiorhk on võrgus madistamisel.

Efektne järg

- 2010. aasta alguses on oodata järgi eelmise aasta ühele paremale märulirollikale «Mass Effect». Inimkonda mitte ainult ei saa päästa samast kohast, kus tegevus esimese mängu lõpus pidama jäi, vaid saab mängida lausa sama tegelasega ning tehtud valikud mõjutavad lubaduste järgi ka uue, märksa tumedamates toonides mängu käiku. Viimase tarbeks soovitatakse ka nüüd juba plaanitava trilooogia esimese osa salvestusfailid alles hoida. Sarnaselt esimesele osale saavad uusi planeete avastada arvuti-ja Xbox 360 omanikud.

eepilise märuliga

14.04 Sherlock Holmes vs. Jack the Ripper

pc, xbox 360

● Frogwaresi hinnatud seiklusseerias asub maailma kuulsaim detektiiv jahtima ühte kurikuulsamat sarimõrvarit.

14.04 Velvet Assassin

pc, xbox 360

● Teisest maailmasõjast polegi juba paar kuud ühtegi mängu ilmunud, kuid see hiilimismärul, mis on inspireeritud tõesti aset leidnud sündmustest, ei lase natsidel puhata.

24.04 The Chronicles of Riddick: Assault on Dark Athena

pc, ps3, xbox360

● Kui enamasti valmistavad filmil põhinevad mängud pettumuse, siis Riddick on tõestanud «Escape from Butcher Bay'ga» vastu pidist. Loodetavasti teeb ta seda ka selles FPSis.

20.04 Cryostasis: Sleep of Reason

pc

● Venelaste valmistatud omanäoline õudus-FPS, mille tegevus toimub jäälõhkujal põhjapooluse lähistel ning kus peategelane saadetakse uurima laeva meeskonna kurba saatust.

Ajatelg

MÄNGU-UUDISED

Vana seeria saab uue võimaluse

● Teated «Need for Speedi» surmast olid siiski enneaegsed. Ralliseerial on paak uuesti täis lastud ja see tundub elujõulisem kui kunagi varem, kuid rool on keeratud uude suunda. Sügisel ilmuv «Need for Speed: Shift» näitab arkaadkihitamisele tagatulesid ning lubab pakkuda märksa tõsisemat ja realistlikumat simulatsiooni. Seda näitab ka arendaja väljavahetamine – nüüd tegeleb mängu arendamisega Slightly Mad Studios, kelle meeskonna portfoolios on simulaatorid «GTR FIA Racing», «GTR 2» ja «GT Legends».

Aga see on kõigest üks osa NFSi järgmisest generatsioonist. Samal ajal jõuavad poelettidele ka «Need for Speed: Nitro» Nintendo DS-ile ja Wii'le ning tasuta MMOG «Need for Speed: World Online», mis peaks võrgus kihutamise viima täiesti uuele tasemele.

Mutandid pole veel valmis

● «Doom 4» kõrval id Software' teine oodatud FPS «Rage» lükkub vähemalt järgmisesse aastasse ja ilmub siis, «kui see valmis saab». Viimane fraas, mida on enim kuulnud kõige legendaarsema aina edasi lükatava mängu «Duke Nukem Foreveri» kohta, tähendab üksnes halba.

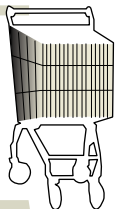
«Rage» on postapokaliptilises avatud maailmas toimuv FPS, kus meie koduplaneeti on tabanud komeet. Üllatuslikult sisaldab «Rage» selliste kihutamismängude nagu «BurnOut» ja «MotorStorm» elemente ja sarnaneb kohati «Borderlandsi» ja «FUELiga». Mäng kasutab sarnaselt uuele «Doomile» id Tech 5 mootorit, mille võimeid pole me veel näha saanud.

«Warhammeri» universum on muutunud aina keerulisemaks ja võimalusterohkemaks. Sellest ka seekordne küsimus:

Mitme osapoolena saab «Warhammer 40 000: Dawn of War II-s» mängida?

Kõik, kes saavad õige vastuse aadressile play@digi.ee, osalevad loosimises, milles üks õnnelik võidab endale Andrico välja pandud «Warhammer 40 000: Dawn of War II» T-särgi, nokamütsi ja sõduri ID-lipiku.

ostujuht

Sülearvutid

1

Samsung X360

[digi] nr 46

Saad seda, mille eest maksad. Vaikne, jahe, kerge, ohtrate liidestega - ideaalne sülearvuti. Unusta MacBook Air.

2

MacBook

[digi] nr 44

Arvuti, mille ainus puudus on oht, et sa jääd tema ilu silmitsema ega märkagi, et tegelikult on vaja tööd teha.

3

HP Compaq 6830s

[digi] nr 47

Ilus, tagasihoidlik, odav, aga samas väga kiire arvuti. Toimetuse vaieldamatu lemmik.

1

Canon Digital IXUS 90 IS

[digi] nr 38

Väike, kiire ja lihtne kaamera ei hiilga küll millegi erilisega, ent on igas valdkonnas tublisti üle keskmise.

2

Leica C-LUX 2

[digi] nr 38

Selleli välimusega kaamera kasutajale on tähelepanu garanteeritud, sest tal peab olema nii raha kui ka stiilitunnet.

3

Sony Cyber-Shot DSC-H10

[digi] nr 38

Pildikvaliteedi ning suure suumi poolest sobib ideaalselt ilusa ilmaga õues pildistamiseks.

Kuvarid

1

Dell Ultrasharp 2209WA

[digi] nr 48

Rikkalikud värvid ja piisavalt sügav must, väga head vaatenurgad, piisavalt kiire reaktsiooniaeg ka moodsate mängude jaoks.

UUS!

2

HP LP2480zx

[digi] nr 44

Kuvar suure K-tähega. Kineskoopkuvari võib nüüd lõplikult pensionile saata.

3

Eizo FlexScan S2431W

[digi] nr 43

Eizo maksab küll juba korraliku sülearvuti hinna, aga pilt on seda väärt. Eizoga avastad pildidelt uusi värvinüansse.

Peejelkaamerad

1

EOS 5D Mark II

[digi] nr 44

5D Mark II-l on kõik eeldused töusta uueks pildikvaliteedi etaloniks ja seda vähema raha eest, kui tuli omal 5D eest välja käia.

2

Nikon D90

[digi] nr 42

Nikonilt harjumuspäraselt suurepärase kaamera. Hea koostekvaliteet, madal müratase, väga mugav kasutada ning kauba peale ka videote tegemise võimalus.

3

Sony α900

[digi] nr 47

Hiiglaslikke ja hea kvaliteediga pilte tegeva Sony täiskaadriga kaamera ostu ei pea kindlasti kahetsema.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1

Nokia 5800 XpressMusic

[digi] nr 45

iPhone pluss palju lisavõimalusi (MMS, modem, video jne), miinus eksklusiivne disain, aga seda poole odavamalt kui iPhone. Nokia 5800 on kindel võitja.

2

Samsung SGH-L700

[digi] nr 46

Stiilne, minimalistlik ja praktiline taskukohase hinnaga heade menüüdega 3G-telefon, mis sobib kõigile.

3

Samsung Wingo S3030

[digi] nr 47

Üldmulje on väga hea. Telefon sobib hästi väikestele lastele. SOS-nupp ja petukõne on hädaolukorras abiks.

UUS!

Kõlarid ja kõrvaklapid

1

Denon AH-D1001

[digi] nr 48

Denoni kõrvaklapid võitsid meie südame suurepärase tasakaalus heli ja ülima mugavuse kombinatsiooniga.

UUS!

2

Ecler ECH602

[digi] nr 48

Testi parimad DJ-kõrvaklapid, mille helipilt on ideaalses tasakaalus ja mida pole patt kasutada ka kodus.

UUS!

3

Pioneer SE-A1000

[digi] nr 48

Tegemist on suurepärase filmi- ja muusikaklappidega, kui just välimus vastukarva pole.

UUS!

Lauaarvutid

1

Asus EeeBox, mudel B202

[digi] nr 46

Arvuti kindla niši jaoks - kontoritööks ja netis surfamiseks. Tarbib vähem voolu kui lambipirn.

2

HP Pavilion Elite PC

[digi] nr 35

Pool punkti võtame maha lahja graafikakaardi eest, kuid muus osas on selle raha eest arvuti enam kui küll. Arvestage, et kaks välist kõvaketast saab kauba peale.

3

Fujitsu Siemens Scaleo L Green PC

[digi] nr 36

Lõpliku ostusoovituse peaks andma kalkulaator, millega sa oma praegused elektrikulud kokku lööd.

MP3-mängijad

1

iPod Nano

[digi] nr 43

Vähe sellest, et tegemist on ülilhea mängijaga, on see ka seni kõige loodussõbralikum iPod.

2

Apple iPod Touch

[digi] nr 34

Revolutsiooniline, enneolematu, seksikas ja täis uut tehnoloogiat. Mängib muusikat, näitab pilte ja surfab veebis. Touchi kohta pole ükski kiidusõna liast.

3

Creative MuVo T200

[digi] nr 39

Creative MuVo T200 on oma eelkäijate vääriline MP3-mängija. Hea heli ja mugav kasutada.

[digi]

Osta netist, mitte poest

● Otsustasin teile kirjutada ühel teemal, mida lubasite käsitleda, aga pole nagu silma jäänud. Kuna puutusin just ise selle teemaga kokku, siis otsustasin selle kirja panna ja teie poole teele saata. Teie ajakiri on muide endiselt tasemel!

Ma ei tea, kas ma olen ainuke, aga olen viimasel ajal märganud, et kui mul on vaja mingit spetsiifilist toodet, mille ma peaksin leidma arvutipoest, siis see on viimane koht, kust seda leida võib.

Ei tahaks rääkida sellest, mida tehti ühe kena poekesega, mille nime ma ei taha mainida (neil on alati olnud ilus punane logo) – seal ei ole võimalik enam isegi hiirt osta, välja arvatud siis, kui sul pole mingit kindlat soovi. Vastasel juhul pole poes kindlasti seda konkreetset mudelit, mille järele sa läksid. Suurematest asjadest ei tasu rääkida, nagu näiteks kuvarid.

Tänu internetipoodidele, kes tarnivad kaupa kiiresti ja kelle valikus on rohkem kaupa kui kolm erinevat mudelit.

Kogesin seda äsja omal nahal. Viimasel ajal on standardiks hakanud kujunema 24tolline kuvar ning otsustasin ka endale sellise soetada, aga kui huvi pärast paarist poest läbi astusin, leidsin kõigest paar sellise suurusega kuvarit ja ega väiksemaidki rohkem polnud.

Võib-olla on asi selles, et elan väikelinnas, Pärnus, aga vaevalt ka suurlinna tuledes all, mis nüüd ööseks ära kustutatakse, olukord palju etem on. Lõpuks ei jäänud muud üle, kui tellisin internetist. Kaup toodi lausa tasuta ukse taha, ei pidanud sussegi jalast võtma.

Ühesõnaga, soovitan soojalt enne millegi ostmist kiigata veebipoodidesse, kuna hinnavahe võib ulatuda pea tuhande kroonini, kusjuures see number pole välja mõeldud, ma just nüüd võrdlesin ühe veebipoe ja tavalise poe hindu. Parimate soovidega, Jüri

[digi] vastus:

● Toetame sind igati, Jüri. Eesti poodide kaubavaliik on tõesti väga kitsas ning kel võimalik, peaks netist ostma. Saab odavamalt ja mugavamalt. Ainuke probleem on selles, et tihti tahaks ju asja kohe kätte saada, mitte paar päeva oodata. Aga ehk suudab mõni pood samal päeval ka tarnida? Uurime asja ja test tuleb varsti.

Tehke ajakiri paksemaks

● Olen väga suur ajakirja [digi] austaja ning olen just teie soovitude järgi ka mõned asjad soetanud!

Arvutimängudest võiksite natuke rohkem

[JÄRGMISEL KUUL]

● Suvi on tulemas, järelikult on sul vaja kõrvaklappe. Loogiline, eks? Selle kuu testis olnud Kossi klapid on nüüd auhinnaks ära anda, nii et kirjutage meile, me ootame.

Kirjuta meile:

● e-posti aadressil digi@presshouse.ee

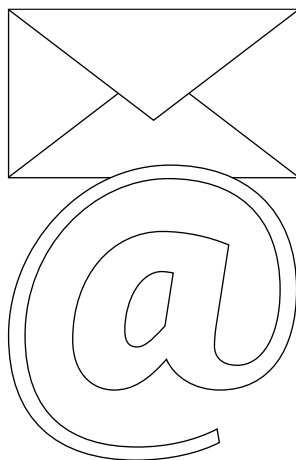
● aadressil

[digi]

Liimi 1

10621 Tallinn

saabunud post

kirjutada ning ka seda mängude nimekirja edasi arendada ja suuremaks muuta!

Teie testid on suurepärased ning väga huvitavad lugeda – kohe on teada, kas tasub seda osta, millest oled tükk aega unistanud!

Võiksite ajakirja ikka natuke paksemaks teha, sest lugemine saab liiga ruttu otsa, rohkem lehekülgi oleks väga teretulnud. Asja *point* selles et terve [digi] ajakiri on nimelt ainult head ja kasulikku lugemist täis ning teadupärast saab kiiremini läbi hea raamat, mitte igav.

Ken

Kuidas osta kasutatud peegelkaamerat?

● Mul oleks üks idee edaspidiste testide osas. Nimelt kasutatud digipeegelkaamerate müük. Paljud inimesed küsivad minult, millist osta ja miks. Aga kuna ma pole kõiki neid ise katsunud ja proovinud, lähtun nende juhendamisel pigem sellest, mis on nende sõpradel ja tuttaval ning mida ma ise tean soovitada. Olen soovitanud paljudele sõpradele just Canoni ja Pentaxi kaameraid, kuna nendega on mul rohkem kogemusi. Palju parem oleks aga anda neile kätte [digi], kust nad saaksid ise lugeda, mis oleks parim nt 8000 krooni eest. Parimat, Kristjan

[digi] vastus:

● Aitäh hea idee eest. Su palve on fototoimetaja Kristjanile edastatud ja lugu juba tegemisel.

Tehke digiteleviiooni test

● On suhteliselt palju erinevaid digiteleviiooni teenuse pakkujaid. Mul on idee, et te võiksite sellest testi teha. Eks ole paljudel eestlastel (eriti maainimestel, sest tekib küsimus, kas see pakkuja ikka näitab just seal digiteleviiooni) raske digiteleviiooni pakkujat valida.

Testis võiks arvestada piirkonnaga, kus teenuse pakkuja teenust pakub; kanalite rohkusega, juurdetellimisvõimalusega; hinnaga; lisadega (näiteks telekava või meelepeaga); paigaldusega.

Ühesõnaga, ma soovin, et te teeksite digi-TV teenusepakkujate testi. Sander

[digi] vastus:

● Mõte hea, võtame plaani.

Kus on klaviatuurid?

● Kas ma mäletan õigesti, et lubasite testida mängimise lisaklaviatuure? Olen ise netist vandanud hiiri Logitech G13 Advanced Gameboard, Belkin Nostromo, SAITEK Pro Gamer Command Unit, Fang Gamepad by Ideazon, aga elusalt pole ühtki ise katsuda saanud, veel vähem võrrelda tegevuses. Kahjuks pole ka võimalust neid kõiki prooviks osta. Loodetavasti ajakirjale antakse neid ikka niisama proovida. Lisaks huvitab mind väga, mis loom see Nokia Maps 2 on. Tuulasin netis, kuid ei leidnud infot, kui täpne see oleks Eesti külade vahel liiklemiseks. Või mitu protsenti Eestist see katab, nagu GPS tootjad enda kaarte reklaamivad. Eero

[digi] vastus:

● Leho on asjaga kursis, seega test varsti tulemas.

Sundloobumine IE-st

• Lugesed nüüd kuuajalise hilinemisega brauserite testi, meenus, kuidas mõned aastad tagasi installisin ja näitasin (muidugi kiitsin ka) vanematele Firefox. Iga kord, kui neile külla sattusin, pidin aga kurvastusega vaatama, kuidas nad vastupidiselt minu soovitudele kasutasid Internet Explorerit. Lõpuks katkes mu kannatus ja ma lihtsalt kustutasin IE otsetee töölaualt. Firefox ikooni töölaual aga asendasin neile tuttava IE ikooniga. Ja oligi kaks Firefox kasutajat juures. Minu meelest muutusid vanemad pärast seda õnnelikumaks ja näevad ka nooremad välja. Lugupeetud Kalle

Pange Windows 7 plaadile

• Super oli, et rääkisite graafikakaardist, võiksite rohkem arvutijuppidest rääkida. Kas te oleksite nii head ja pühendaksite ühe lehekülje piraatlusele? Kas torrent'id on piraatlus või ei ole? Kui ma tiriksin netist filmi ja vaataksin seda ise, siis see ju ei ole piraatlus. Kui aga ma kõrvetan selle plaadile ja annan sõbrale, kas see siis on piraatlus? Veel sooviksin, et paneksite järgmise ajakirja vahele plaadi Windows 7 Betast, kuna seda pole enam Microsofti enda lehelt saada. Tauri.

[digi] vastus:

• Oleme üritanud Microsoftiga kokku leppida igasuguste asjade plaadile panemises, aga seni tulemuseta. Windows 7 beeta ka paraku kindlasti meie ajakirja vahele ei jõua, aga me ei anna alla.

[KUU KIRI]

Erki ihub nuga

• Sissejuhatuseks võiks toimetusehärрад tänada õnne, et me mitte Metsikus Läänes ei ela. Muidu peaks keegi teie seast hakkama ravima kuulihäavu või isegi loobuma skalbist. Sest solvangut pestakse tavaliselt maha verega.

Kui enamasti loen teie ajakirja huvi ja isegi mõningase naudinguga, siis viimast numbrit lugedes läks mul silme eest mustaks. Ma saan aru küll, et teie seal toimetuses olete ilmselt Creative'i firma aktsionärid (või vähemalt fanboy'd) ja kiidate viimase tooteid täie suuga. Eks olegi tegu üle keskmise vidinatega. Kui asi aga sulaselgeks laimamiseks läheb, siis muutun ma kurjaks.

Lugesed artiklit «Säästuaia pleier», kiskusid mu käed vägisi rusikasse. Näidake mulle seda inimest, kes selle kirjutab. Või tegelikult, raskete tagajärgede vältimiseks ärge parem näidake. Mul on tunne, et autor ise päriselt ei tea, millest ta kirjutab. Ilmselt pole ta Cowoni pleierit D2 kordagi reaalses elus näinud ja veel vähem käes hoidnud. Samuti pole autor lugenud D2 arvustusi ega käinud Cowoni koduleheküljel.

Muidu ta ju teaks elementaarseid asju, nagu seda, et Cowon on Korea, mitte Hiina firma, et tema toodete koostekvaliteet ei jää milleski alla nt Apple'i toodetele ja helikvaliteedilt isegi ületab viimaseid. Ühtlasi huvitaks mind väga, millistel andmetel põhineb autori prognoos, et D2+ hind ei tohiks ületada 1000 krooni? Kas ta D2 praeguste hindadega on ikka kursis? Nuga ihudes, Erki

[digi] vastus:

• Rahu, ainult rahu, Erki. Kuna tegemist oli uudisega ja värske tootega, siis loomulikult pole me uut mängijat veel käes hoidnud. Küll aga oleme sinuga nõus, et Cowon pole mitte Hiina, vaid Korea firma ning et 1000 krooni on vast liiga odav hind. Aga oma elude säästmiseks pakume sulle vahetuskaupa: sina paned noa nüüd ilusti ära ning meie anname sulle südamest tulnud ja hea kirja eest auhinna Logitech'i hiire. Sobib?

VIPRE™
ANTIVIRUS + ANTISPYWARE

Proovi ja võida kõik see!

Ära maga maha võimalust võita VIPRE Antivirus + Antispyware tasuta aastane litsents ja eriauhind ATF Arvutisalongilt – 2600 krooni maksev MP3player. Pead vaid VIPRE alla laadima ja e-mailima meile oma arvamuse uue generatsiooni tarkvarast – VIPRE Antivirus + Antispyware.

Kampania tingimused leiab www.sunbeltsoftware.eu/et/lottery

Sunbelt Software

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Enda arust olen kaval

[?] Tere. Ostin endale Playstation 3. Lu-
gesin, et sellega saab mängida ka Play-
station 2 mängu, kuid «24: The Game»
käima ei läinud, konsool ei tundnud plaatigi ära.
Ain Vana-Vigalast

[d] Tõesti, Playstation 3 60 GB versioon
toetas küll varasemate generatsioonide
mänge, kuid üksvahe võtsid Sony ahned
ärimehed PS2 mängude toe püsivarast välja.
Põhjus lihtne - Playstation 2 ei taha kuidagi surra
ja sellele tehakse endiselt mängu, seega ostavad
ka PS3 omanikud neid ja mitte oma mudeli jaoks
tehtud mängu. Kui Playstation 2-le enam mängu ei
tehta, küll siis saab neid ka püsivara uuenduse toel
PS3-ga mängida.

Playstation 3, vana petis.

Paariks loel

[?] Kas tekstiredaktor suudab trükkida
ainult paaris või paaritud lehekülgi?
Oleks ju palju mugavam lasta näiteks
paarikümnele paberile paaritute lehekülgede
sisu ja siis terve pakk ümber keerata ja teisele
küljele paarislehekülgede tekst. Vello

[d] Sõltub tekstiredaktorist. Microsoft
Word on seda võimalust toetanud juba
vähemalt eelmisest sajandist: vastav
valik on printimise dialoogiakna vasakpoolses
alumises rippmenüüs Print, kus saab valida kas
Odd (paaritud) või Even (paarisleheküljed) Pages.
OpenOffice toetab seda ka juba ammu, ent mingil
arusaamatul põhjusel on vastavad märkeruudud
OpenOffice'i printimise dialoogiaknas nupu Op-
tions alt avanemas valikus need nimede Left (vak-
sarpoolsed) ja Right (parempoolsed) Pages all.

Mesinädalad on läbi

[?] Tere, kirjutan teile esimest korda.
Nüüdseks ainult kuu aega vanal arvutil
on juba mingid jamad küljes. Suurem
mure on see, et järsult hakkasid kõik mängud
lag'ima (isegi «Quake 3» nagu) ning võhik, nagu
ma olen, ei tea, mida teha. Mingid draiverid üks
sõber mulle tõmbas, aga need ei aidanud, ja mu-
jal nagu siukest lag'imist või muud ei ole, ainult
mängudes. Teine jama on see, et ega teie seal
[digi] ei tea, mida teha Bitcometiga, et see lam-
bist vahepeal ise välja ei lülituks? Jörgen

[d] Sülearvuti puhul või ühe kõvakettaga
lauaarvuti puhul võib olla häda selles, et
kui sa samal ajal tuhandet torrent'it tirid,
tõmbab see võrgul ja kõvakettal hinge nii kinni,
et paratamatult hakkavad mängud nõksutama.

Muul ajal ei pruugi sa sellest aru saada, sest netis
brausimine või MSNis lamisimine ei võta arvutit
võhmale, mängimine aga küll, ja siis võib see tunda
anda, seda eriti Windows Vista all, sest see käib ka
ise alatihti ketta kallal oma mõttetuid asju ajamas.
Lülita mängimise ajaks Bitcomet välja. Kui sul on
eesmärgiks ainult torrent'eid tirida, mitte poolt oma
arvutit Bitcometi kaudu hallata, siis kasuta mõnd
sellist klientprogrammi, mis on lihtsam ja töökind-
lam, näiteks µTorrent (utorrent.com). Kui sulle
Bitcomet ikka südamelähedane on, siis kas kasu-
tad ikka Bitcometi kõige uuemat versiooni (hetkel
1.10)? Lambist sulgumisega on varasemates
versioonides probleeme olnud. Ega sul juhuslikult
pole sisse lülitatud automaatne ajatatud sulgumi-
ne (Tools -> Options -> Scheduler)? Arvestades
aga seda, et ka mängud pirtsutavad, siis võib su
Windows tuksis olla ja/või sul võib arvutis olla
viirus. Võimalik on ka, et mõni Bitcometi moodul ei
saa hästi läbi Windowsi või mõne draiveriga ning
lihtsalt jookseb hoiatusteta kokku, mitte ei lülita
end välja.

Kust ma tean, kui hea ta on?

[?] Kust ma leiaksin arvuti testeri, mis
testib arvuti riistvaraliste osade kiirust,
võimsust, mahtu jne. Taavi

[d] Kui tahad peamiselt mängujõudlust testi-
da, siis selleks on klassikalised testid nagu
3DMark ja Aquamark, kui üldist jõudlust,
siis üldtunnustatud on näiteks PCMark ja SiSoft-
ware Sandra 2009. Populaarsemate jõudlustestide
kasutamise eelis on see, et nii on lihtsam teistega
oma arvuti tulemusi võrrelda. Kui tahta ainult oma
tarbeks arvuti jõudlust võrrelda enne ja pärast
riistvara uuendamist, siis võib rahulikult kasutada
ka eksootilisemat tarkvara. Näiteks on üks vane-
mat sorti, kuid lihtne ja väike programm CliBench,
mis testib nii protsessori kui mälu jõudlust ja kõva-
kettakasutuse ressursinõudlikkust. Programmide
linkidega ei hakka me ruumi raiskama, sest Google
on siinkohal sinu parim sõber.

Raskel ajal vaja odavalt läbi ajada

[?] Kas oskate soovitada MP3-mängijat,
mis maksaks 10-100 kr? T

[d] Alla saja krooni maksvaid MP3-mängijaid
on ringi liikunud, aga hetkel ei ole Digidok-
torile teada ühtegi müügikohta. Odavad
on Trekstori ja Odyse mängijad, neist on alla 300
krooni maksvaid mudelid saada küll, kuid alla 100
krooni... Andke meile teada, kui müügil näete!

[RAAMAT]

Minu nimi on Bond

Roger Moore

● Tegelikult on üsna pikk aeg mööda läinud sellest, kui võtsin viimati kätte kellegi elulooraamatu ja selle otsast lõpuni suure õhinaga läbi lugesin. Kuna hea sõber kinkis selle raamatu sünnipäevaks, siis otsustasin, et Roger Moore on piisavalt härrasmees ja Bond piisavalt stiilne tegelaskuju, et seda ma loen.

Hea oli, et lugesin, sest tegelikult on «Minu nimi on Bond» üks ülimalt huvitav ja kaasahaarav kirjatükk. Briti näitleja Roger Moore annab edasi kogu oma elu, alates lapsepõlvest ja staariks tõusmisest tänaseni välja.

Britilikku huumorit, ironiat nii iseenda kui ka teiste suhtes, on raamatus palju. Kui esialgu tundub, et näitlejate ja superstaaride röömuld ning mured on hoopis teisest maailmast, siis tegelikult on ka nende röömuld ja mured täpselt sama inimlikud kui meil, kõigil teistel lihtsurelikel.

Moore meenutab hea sõnaga kõiki neid tähti ja tähekesi, kellega ta elus kokku on puutunud, mõned tähed saavad kiitust, kuid paljude kohta on tal ka igasugu nalju ja muudki pajatada. Moore räägib sellest, kuidas tehti telesarju «Pühak» ja «Kelmid ja pühakud», kuidas ta kehastas James Bondi, ning meenutab teisigi filme. Praegu pidid suurimad filmikompaniid lahingut lööma, et raamatu ekrani-seerimisõigust endale saada. [d] MARKO TIIDELEPP

[PLAAT]

All the Plans

Starsailor

● Briti rokipunt Starsailor on olnud üks minu suurimatest lemmikutest alates pärast aastat 2001, kui ilmus nende debüütplaat «Love Is Here» ja kõrvu jäi nende hittlugu «Alcoholic». Pärast seda on kvartetil ilmunud veel kolm plaati ja «All the Plans» (2009) ongi see kolmas ehk kõige värskem.

Starsailorit on muusikaleksikonid ja -entsüklopeediad lahterdanud küll britpopi, indie-roki, lihtsalt roki ja n-ö klaveriroki (ingl k piano) alla. Klaverirokk? See sobib tõepoolest päris hästi, sest Starsailoril on mitmes loos tunda ja kuulda lähedat klaverimängu, seda muideks ka sellel uuel plaadil.

Uue plaadi lood on kirjutanud Starsailor ehk siis väga viks ja viisakas bänd – ei hakata kedagi esile tõstma ega toonitama, kuigi üsna kindel on see, et bändile annab oma näo laulja ja suur FC Liverpooli jalgpallimeeskonna fänn James Walsh, kelle tämber on üsna omanäoline. Mehel on veidi nasaalne, sageli suisa falsetti minev ja paljudes kõrgemates nootides veidi murduv hääl. Ta ise on tõdenud, et tema eeskujudeks on Jeff Buckley, Neil Young, Bob Dylan jt. Starsailori tüübid on ütelnud, et uus plaat on nende jaoks oluline samm edasi ja nad on muutunud tunduvalt täiskasvanulikumaks. Ei hakka ka mina sellele siinkohal vastu vaidlema.

[d] MARKO TIIDELEPP

[FILM]

Palgamõrvarid Brügges

● Kui kahel Londoni palgamõrvaril viimane töötas kõige edukamalt välja ei tule, siis saadab nende boss nad Inglismaalt jalust ära. Seniks, kuni liigne kära vaibub. Ray (Colin Farrell) ja Ken (Brendan Gleeson) lähevad vaiksesse Belgia linna Brüggesse, kus peavad ootama ülemuse kojukutsuvat kõnet.

Brügge on aga veider paik. Keskaegne arhitektuur ja maalikunst ning ülbed turistid ja Brügges filmi väntav seltskond mõjuvad tugeva kontrastina, milles edasine tegevus mõjub lausa äraspidist moodi loogiliselt. Teise kontrasti moodustavad peategelased: südame-tunnistusega Ray ning kogu maailmaga leppinud ja kohalike vaatamisväärsustega tutvuv Ken on dünaamiline antikangelaste paar, kes erinevad teineteisest nii palju, kui üldse on võimalik. Ja lõpuks helistab nende ülemuse.

Režissöör Martin McDonaghi film on omanäolise tunnetusega must komöödia, kus nali on tihtipeale vaataja enda silmades, lisaks heidab Euroopa film udupeent nalja Ameerika ametivendade tooduga üle.

[d] MARTIN METS

[RAAMAT]

Managing Online Forums

Patrick O'Keefe

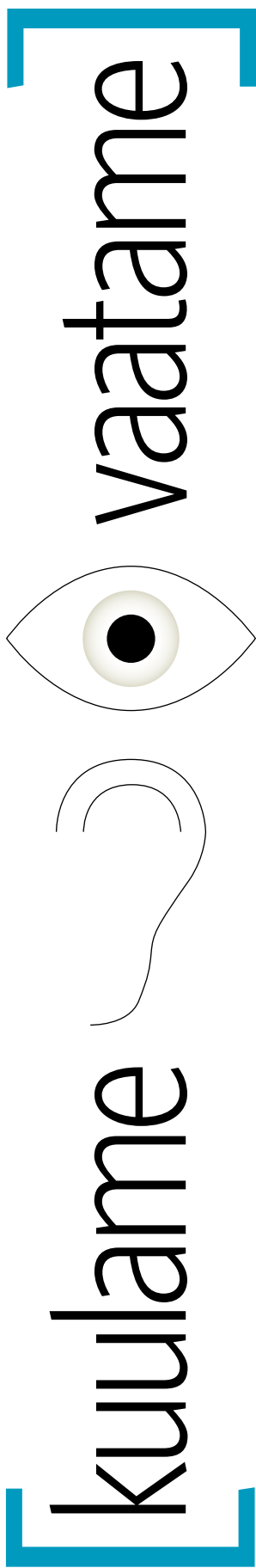
● Patrick O'Keefe on mitmete netifoorumite püstitaja. Näiteks kuulub tema impeeriumisse KarateForums.com ning mitmeid muidki. Nüüd on ta otsustanud kirjutada õpiku moodi raamatu, et ka teised inimesed oskaksid foorumeid püsti panna ning neid hallata.

O'Keefe'i raamat on väga lihtsalt kirjutatud ning paari tunniga läbi loetav. Ta räägib foorumisofti valimisest, foorumi turundamisest netis, kasutajatega tegelemisest, ebasoovitavate kasutajate väljaviskamisest, korra hoidmisest ja muust, millega foorumipidajal igapäevaselt tegeleda tuleb.

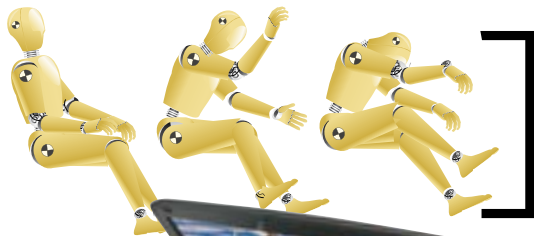
«Managing Online Forums» on ehtameerikaliikult praktiline raamat, kus teoretiseerimisele ruumi ei raisata. Samas on see aga ka raamatu nõrkus, sest vähegi internetiga kokku puutunud inimesele võib suur osa raamatust tunduda iseenesestmõistetav ja isegi lapsik. Omad mõtteterad siin ju on, aga suurt ja põhjapanevat tarkust sellest ei leia.

[d] HENRIK ROONEMAA

inimkatse

Meie toimetaja Sven elab 12 kuud 5000kroonise arvutiga.

Kuues kuu

Kolmapäev, 4. märts

Panin algse kõvaketta arvutisse tagasi ja see-ga kolisin taas Linuxi alla. Esimesed kaks asja, millest ma puudust tunnen, on Windows Live Sync koduarvutiga automaatseks kaustade sünkroonimiseks ja Chrome, mis oli mul Windows 7 all vaikebrauseriks.

Ka Skype'i Linuxi versioon on Windowsi omast kõvast maas, aga see mind väga ei häiri, asjad saab aetud, lihtsalt torkab Windowsi äsja uuendatud neljanda versiooni kõrval teravalt silma. Ent vähemalt on mul nüüd jälle täisväärtuslik klaviatuur, hõissa!

Esmaspäev, 16. märts

Hakkasin mõtlema, et ega ma vist pole seni oma klaviatuurimurest kirjutanud ja seega ei pruugi te aru saada, mis mind Ubuntu juures nii kangesti rõõmustab. Nimelt ei leia sellelt klaviatuurilt naljalt üles nurksulge. Märgid on klahvidel olemas, aga Windowsi pakutav Eesti klaviatuuripaigutus ei pane neid sinna kohta, kus märgid klahvidel asuvad. Arusaadav, sest arvutil on US-paigutusega klaviatuur.

Ega mul sellest ka midagi oleks, noorest peast olen küllalt US paigutusega kirjutanud, see on senimaani peas, aga probleem on selles, et klaviatuurilt on üks klahv füüsiliselt puudu. Kui laadida MSKLC abil Windowsi Estonia klaviatuuripaigutus, siis seal pildil on nurksulud joonistatud klahvi peale, mida klaviatuuril füüsiliselt pole... Aga mul on nurksulge vaja! Linuxi all saan ma nurksulud välja võluda AltGr + , ja AltGr +. klahvide abil. Plusspunkt Ubuntu!

Reede, 20. märts

Niisiis, mängimine. Ega mul pole ausalt öeldes olnud eriti tahtmist mängida, sest nii või teisiti on arvuti selle jaoks liiga nõrk, aga vahel midagi ajaviiteks ju võiks, midagi lihtsamat. Linuxi all on näiteks «Tuxracer», mäng, milles saab 3D-pingviiniga jäärennides kõhuli alla kihutada, miks mitte just seda proovida.

Mäng läks käima, lasi kenasti seadistusi muuta ja menüüdes sorida, kuid niipea, kui klõpsasin hiirega Play-nupul, jooksis kinni. Õigemini mäng jooksis kokku ja Linux kinni, sest mängust visati mind välja, ekraan jäi väiksema resolutsiooni peale ning ei hiir ega klaviatuur ei reageerinud enam. Kuna mul midagi olulist parasjagu lahti ka polnud, siis ei hakanud ma üle võrgu masinasse logima, vaid vajutasin X-

E520 teeb, mis suudab, aga 3D osas on tal Ubuntuiga eriarvamusi.

EMACHINESI ARVUTI ANDIS
PIKAAJALISSE TESTI PHOTOPOINT.

serveri restartimiseks Ctrl+Alt+Backspace. Ma tean, et Inteli integreeritud graafikapiip pole just kõige särtsakam, aga no kuulge, mingi pildi peaks ikka ette saama! Ka osad 3D-ekraanisäästjad ei tööta, selle asemel tervitab mind must või piksililäbune ekraan.

Windowsi all, muide, jooksid mul samuti 3D-rakendused lihtsalt kinni, selle vahega, et Windows ise jäi püsti, aga mängimisest ei tulnud midagi välja.

Teisipäev, 24. märts

Ei anna alla, proovin veel «Sauerbrateniga». Kes ei tea, siis tegu on väikese tasuta jagatava 3D-tulistamismänguga, mis meenutab veidi «Quake 2-e», olles samal ajal tehtud märksa moodsama 3D-tehnoloogiaga. Minu häämmastuseks käivitus ja jooksis «Sauerbraten» täiesti eeskujulikult.

Eeskujulik tähendab eMachines E520 kontekstis muidugi seda, et arvuti loomulikul resolutsioonil 1280 x 800 mängides ja seadistustes «for SLOW machines» valides sain mängus nii umbes 12–15 kaadrit sekundis. Seda on vähe normaalseks mängimiseks, aga põhimõtteliselt ju asi käib. Ent teoreetiliselt lihtsam ja laseb «Tuxracer» ei tööta? Ei saa aru. Üks on selge – selle arvuti peal tasub piirduda male ja kaardimängudega.

[4] SVEN VAHAR

JÄRGMISEL KUUL

● Kas Svenil on õnne ehk mõne muu Linuxiga? Miks ei saa Sven eMachinesile külge ühendada välist kuvarit? Kumb sellega seoses pirtsutab, Linux või Windows?

Kordamine on tarkuse ema!

(Eesti vanasõna)

Seepärast vaata uuesti, mis on kirjas **[digi]** esisisekaanel.

Parim hind Eestis!

SÜLEARVUTI + MOBIIL

Dell Studio 15

Sülearvuti on koos Intel® Centrino® 2 protsessori tehnoloogiaga

Tavahind
19990.-

Kuumakse **425.-**
Sissemakse 0%, 48 kuud

13990.-

Intel® Core 2 Duo
kahetuumaline protsessor P8400

1533MB ATI Radeon 3450

Garantii 3 aastat

• 4 GB mälu • 320GB kõvaketas • DVD kirjutaja • 15,4" LED laiekraan • a/b/g/n standardiga Wifi • Bluetooth 2.0 • 2.0MP veebikaamera • HDMI • värv: must
• 4xUSB 2.0 • Firewire • kaal 2,7kg • Windows Vista Premium SP1 • Works 9.0

Ostes Klickist Ego järelmaksuga saad
TASUTA 1500.- Novatoursi
sooduskaardi.

intel
Centrino²
inside™

Look for
Intel
Inside®

© 2008 Dell Corporation Limited. Dell, the Dell logo, XPS are registered trademarks or trademarks of Dell Inc. Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Inside, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Atom Inside, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Viiu Inside, vPro Inside, Xeon, and Xeon Inside are trademarks of Intel Corporation in the U.S. and other countries.

Tutvu tingimustega www.klick.ee Järelmaksu kallinemist küsi klienditeenindajalt. Hinnad kehtivad 01.03.2009 – 31.03.2009 või kuni kaup jätkub.

DELL
YOURS IS HERE

Teeme asjad lihtsaks

 KLICK